GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.
Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.
Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.
All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.
If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

Universitetsbiblioteket

230

TECKNINGAR

Pris: 2 kr. 75 öre.

TECKNINGAR I SANDEN

af

Rien.

STOCKHOLM
Sigfrid Flodins förlag.

CARLSHAMN,
TRYCKT HOS E. G. JOHANSSON, 1882.

ROSENKNOPPEN.

Det var rosornas tid. Törnrosbuskarne i trädgården voro öfversållade med dessa förtjusande prydnader så tätt, så öfverdådigt rikt, att man nästan kunde säga, att de egde blott *en* färg, den skära. Knopparne arbetade sig fram undan bladen, svälde, vaknade upp och slöto sig till sina äldre systrar för att bilda en enda doftande, lysande boll, tillräckligt tät att inom sig gömma det mesta af det plebejska gröna.

Och denna rikedom föreföll nästan fabelaktig, om man betänkte, att det på dessa tio eller tolf buskar skulle ha blomstrat ännu några hundra rosor, i fall icke rofgiriga händer börjat plundra dem på morgonen och fortsatt dermed hela dagen. Tolf stora vaser hade blifvit fylda med dessa sommarens barn. Fem eller sex unga flickor hade anlitat dem vid sin

klädsel, på det att ett skimmer af deras behag och poesi möjligtvis skulle falla på bärarinnorna. Och några dussin ungherrar, som på sjelfva balaftonen ströfvade omkring i det fria, voro mycket angelägna att föröka sin elegans genom att omplantera de svällande knopparne i sina knapphål.

Det var bal. Man dansade inne och promenerade ute eller bytte ord genom de öppna fönstren. Men hvem som kom och hvem som gick förde rosor och rosendoft omkring.

Vid ett af fönstren stodo två unga skönheter. Men det är kanske orätt att säga två, ty det var omöjligt att bestämma, huru den ena af de unga damerna såg ut. Ingen, som kom att kasta en blick till detta fönster, kunde säga det. Äfven en bekant skulle troligen ej kunnat känna igen henne, och i det sannolikaste fallet skulle han icke sedermera kunnat påminna sig, att det fans mer än en person på denna plats. Den ena af de båda damerna var en fullkomlig skugga. Men den andra, hon, som så uteslutande drog till sig blickarne, hon, som hade hela rabatter af rosor i sitt bruna hår och vid sitt bröst, hon, som log så förtrollande, hon var en liten elfva, en fé eller någonting annat vackert och poetiskt. Åtminstone försäkrades det så af dem, som betraktade henne.

— Ser du honom? frågade denna egarinna af

förtjusande epitet, i det hon lutade sig litet längre framom fönsterposten.

— Ja, det är väl han, som röker cigarr och stödjer sig mot päronträdet. Jag känner igen honom på håret, som är lika långt nu som i fjor.

— Känna igen honom på håret! Åh, Martina, du är då sjelfva prosan! Hur kan man undgå att först tänka på hans ögon? Sådana härliga, drömmande, blixtrande, förtjusande, bruna ögon! Det förundrar mig icke, att han är en stor kompositör. Med sådana ögon måste man bli det. Då de se på en, käns det så underligt. Det är, som om de kunde se mer än andra, och man ville krypa undan, om man bara kunde. Men de hålla en qvar på ett hemlighetsfullt sätt, och man njuter af att se på dem och undra hvad de mena, tills det sticker till, och man blir rädd igen.

— Du är då litet tokig, förklarade skuggan med krökt läpp. — Om en menniska har råkat få en smula rykte, så är hon genast ett ideal för dig i alla möjliga hänseenden. Akta dig, Louise!

— Och bara en enda dag . . . Sedan får jag kanske aldrig se honom mer.

— Res efter till Stockholm!

— Om jag åtminstone hade hans porträtt eller ett annat minne! Det skulle få främsta platsen i mitt relikskrin.

Skuggan skrattade, men det var blott för att dölja sin afund. Hon skulle velat ge nästan allt hvad hon egde för att få kalla sig egarinna till ett visst litet skrin med afnött färg och fyldt med skrynkliga papperskonvolut. Men då detta icke var henne förunnadt, tog hon sitt parti och fann tröst i att göra narr af det.

— Skulle du kunna betrakta någonting med mera ömhet än Arnoldsons porträtt eller falla i djupare tankar framför något annat än den der näslösa karrikatyren, du fick af Carl Larsson? frågade hon.

— Det är väl inte möjligt, Louise?

— Tyst! Jag bryr mig inte om dig. Han har en rosenknopp i knapphålet. O, om jag finge den!

— Bed honom!

— Jag måste ha den. Jag skall narra den af honom. Kom!

Den lilla fén tog tag i en flik af skuggans klädning och lyckades på detta sätt få denna att passera salsgolfvet, om icke med samma lätthet, så åtminstone med samma snabbhet som hon sjelf.

Då de kommo ut, stod föremålet för deras samtal ännu qvar på samma fläck och i samma ställning som förut.

Ryktet hade gjort denne unge man ganska ansenliga tjenster. Icke nog med att det gjort damerna klarsynta i afseende på så väl hans kroppsliga som

andliga företräden, hans fina sätt och angenäma väsen, under det att andra unga herrar, försummade af ryktets gudinna, förgäfves gjorde sig ett oändligt besvär med att öppna det täcka könets ögon för kanske lika stora förtjenster. Icke nog med denna framgång, som möjligtvis kunde anses för något otillfredsställande i anseende till beskaffenheten af de beundrandes omdömesförmåga — han hade äfven vunnit en sådan inom sitt eget kön, som åtminstone för denna afton bildade en ständig hedersvakt omkring honom. Och sålunda stod han nu midt i en grupp.

Just som de unga damerna passerade förbi, råkade fén att tappa sin näsduk. Den lilla spetsskyn seglade helt makligt ned rakt till kompositörens fötter, men tvingades hastigt att vända om till de högre regionerna, förd af en hand, som grep tag i dess ena hörn.

— Ni höll på att förlora er näsduk, fröken, sade herrn med de underbara ögonen. — Det var nära att den gjort mig till tjuf, men lyckligtvis för er finnas här så många seende ögon.

Louise såg upp till hans bröst. Ack! Förgäfves hade hon byggt på tyngdlagarnes makt. Oaktadt den djupa bugning mot jorden, hvarom den varit med, satt denna retsamma törnrosknopp ännu lika trygg som förut i knapphålet, och det var således föga hopp om, att han någonsin skulle tappa den.

— Jag tackar, sade hon förvirrad och nästan bragt ur konsepten af sin otur, — ni är så artig.

— Artig, ah! sade han, och med en teatralisk gest vände han sig till hälften mot sin stab. — En sällspord mildhet! Hvilken olycka för alla syndare, att ni inte blifvit domare, min fröken! Om man underlåter att stjäla en sak, då är man artig, och om man stjäl den, är det blott en liten oartighet.

Staben skrattade, fén gjorde så med, och det så att hon fick två trolska gropar i kinderna. Elfenben, i den mest förtjusande form, skymtade fram mellan de åtskilda läpparne, och de dämpade, mjuka ljud, hvaraf hennes hörbara skratt bestod, liknade mera någon sorts musik än vanliga menniskors ha-ha-ha.

Kompositören betraktade henne småleende, under det han stödde handen mot en kamrats axel. Hans min var derunder så lugn och oskyldig, att en viss liten tryckning, som en af hans fingrar gjorde, och en snabb sidoblick, som han utbytte med sin vän, icke borde ha uppmärksammats af ett vanligt menniskoöga. Men Louise råkade uppsnappa dessa signaler, och efter vanan tydande allt hemlighetsfullt till det värsta, blef hon skrämd och kände huru hennes blod strömmade uppåt. Med hastigt beslut tog hon skuggans arm och lemnade herrarne åt sig sjelfva.

Damerna hade dock endast hunnit några steg inåt lindallén, då de märkte sig vara förföljda.

— Går ni, fröken? frågade dagens hjelte, som hunnit alldeles intill dem. — Går ni nu, när det blir vår vals?

— Vår vals?

— Ja, hör ni inte det? En så lätt och taktfull musik har inte utförts på hela qvällen... la-la-la, la-la-la... rätt bra, gnolade han, i det han med mycken grace begagnade sin hand som taktpinne. — Och den vackraste valsen skulle ju bli vår.

— Den vackraste?

Louise var icke i stånd att påminna sig någon öfverenskommelse af dylikt besynnerligt slag, hvilket åter igen slog kompositören med förvåning. Han förstod icke sammanhanget i denna sak, men ädelmodigt nog tog han likväl skulden på sitt eget minne. Och som hvarje snille har det lyckliga privilegiet att vara distrait, så erhöll han full förlåtelse, uttryckt i ett förtjusande litet småleende.

— Emellertid måste jag ha denna dans... det vill säga jag ber... Om ni lofvat bort den åt någon annan, så kan det ju arrangeras en liten duell i morgon. Men nu en vals. Jag får ju?

Han tog hennes hand och förde den inom sin arm med en sådan ledighet och säkerhet i sättet, att Louise icke kom sig för att protestera mot det djerfva deri, helst som hon icke kunde hitta på nå-

gra invändningar. Att rycka sin arm ur hans och förvrida sina anletsdrag i skräck öfver en fruktad duell kunde icke komma i fråga, emedan en sådan farhåga skulle varit temligen ogrundad. Hon var nemligen fullkomligt fri från alla löften, en frihet, för hvilken hon intrigerat och stridt hela qvällen, under det hon på andra baler aldrig satte sig emot dess förlust.

Således låg hennes hand qvar. Skuggan försvann på skuggors vanliga vis, det vill säga omärkbart, och det unga paret vandrade arm i arm framåt. Louise kände sig dock något illa till mods i denna ensamhet, hvilket troligen härrörde från de betraktelser, hon anstälde öfver sin kavaljers storhet, som föreföll henne ännu mera öfverväldigande och nästan nedtryckande nu, då hon icke kunde inskränka sig till att höra på honom, utan sjelf måste tala och lägga i dagen något af sitt eget väsen.

Då de kommo in i salen, der ljusen voro tända och menniskor vimlade, försvann dock denna beklämning. De dansade, men på ett sätt, som Louise icke känt till förut. Han flög af som en vind, och hon som ett maskrosfjun, viljelöst fördt af den. Hvarf på hvarf foro de öfver den långa salen, utan att hon kände den minsta trötthet, förr än hon flämtande fann sig nedsjunken i ett soffhörn. Hennes artige kavaljer skyndade efter vatten, och då den svala drycken läskande sköljde hennes strupe, fick hon en idé. In-

nan glaset var tomt, upphörde hennes hvita hals att våga sig och hon såg sig omkring.

Det fans icke mer än en enda person i deras närhet, en gammal dam, som under flere timmar suttit i det motsatta soffhörnet ensam, men oföränderligt leende och oafbrutet strykande ut sina fullkomligt släta ärm- och halskrås.

Den lilla fén smålog tillfredsställd och fäste ögonen på skatten i knapphålet, den åtrådda rosenknoppen.

— Det är nästan synd att dricka, sade hon, — när man ser så många stackars vissnande blommor omkring sig. Det här vattnet skulle rädda deras lif, och då dricker jag ur det blott af törst.

— Ja, låt oss filosofera, fröken, föreslog kompositören. — Vi äro syndiga varelser och grymma i våra njutningar. Att pryda sig med blommor är ungefär lika illa gjordt som att äta ostron lefvande. Skilnaden är endast den, att det i senare fallet är våra gommar, som njuta af en döendes behag, i det förra våra ögon.

Han lät sin blick halka öfver alla hennes rosor, men detta var icke hennes mening.

— Hvarför ser ni på mig? frågade hon otåligt. — Om jag mördar dem, så är det derför, att det nästan är min pligt, men hvarför sitter den der stackars lilla knoppen och dör hos er?

— Hos mig? Ja, fröken, jag känner mig förkrossad. Jag inser nu, hvilken stor skilnad det är på att dö hos er och dö hos mig.

— Låt den njuta en minut! bad hon inställsamt och sqvalpade med vattnet i det framsträckta glaset.

— Men det är mig verkligen svårt att skiljas vid den. Ni vet inte, huru dyrbar den är mig.

— Den kommer att lefva längre.

Han lossade nästan motvilligt den knappnål, som höll fast den lilla blomman, och släppte henne varsamt i glaset, som Louise sedan ställde undan längst bort i fönstret. Och derefter dansade de ut igen. Men när de efter denna tur stannade, gjorde de det midt för glasdörrarna, som vette utåt trädgården. Louise råkade bli trött just der, och med det samma hon skulle sätta sig ned, fick hon sigte på sin solfjäder, som låg och hvilade sig på en bänk der ute.

En häftig åtrå efter denna artikel jagade hennes kavaljer ut ur salen. Men han hade icke väl börjat sin promenad, förr än den lilla fén, snabb som en pil, ilade öfver golfvet, ryckte till sig rosenknoppen och vecklade in den i sin näsduk. För att vara ärlig sökte hon derefter bland sina egna blommor en ersättning. Men den ros, hon slet lös, var allt för stor, och då hon ville taga en ny, såg hon en mörk gestalt skymta framför fönstren på andra sidan, hvarför hon, rädd att bli er-

tappad på bar gerning, sprang tillbaka och lemnade glaset tomt. Hvad hon sedan pratade om med sin återvändande kavaljer, det viste hon knappast sjelf, men icke ett ögonblick tillät hon honom att följa sin egen tankegång, och då de skildes åt vid dansens slut, sade hon tröstande till sig sjelf:

— Han har nog glömt bort den.

Ett par ögonblick derefter hejdades hon likväl af en röst, som redan på flere stegs afstånd började tala.

— Fröken, min rosenknopp är försvunnen eller stulen.

— Plocka er en ny då! svarade hon, fullkomligt lugnt, ty hon stod så, att han icke kunde se hennes ansigte.

— Sade jag er icke, att just den var mig dyrbar? Jag skulle vilja ha tag i tjufven. Kanske det der gamla fruntimret, som vaktar soffan, kan säga mig . . .

— Åh, af henne får ni intet besked. Hon är inte riktigt klok.

Men han hade redan gått, och Louise stod såsom fastväxt på sin plats, under det hennes hjerta började våldsamt klappa.

Hon såg huru han gjorde en lätt helsning för den manschettstrykande gamla damen, hvilken genast studsade upp som en guttaperkaboll, nöp i sina kjolar och gjorde en nigning, som skulle ha blifvit

beundransvärdt djup och graciös, i fall soffan icke varit i vägen och satt sig deremot. Derefter började ett samtal, hvarunder Louise observerade, huru den gamla afskyvärda tokan tog sig anledning att le på alla möjliga afskyvärda sätt, med öppen mun, med sluten mun, med munnen upp till öronen och med munnen i snörp. Slutligen tycktes hon förstå någonting, hvarvid hennes ansigte blef idel vackert väder och mungiporna höllo på att kyssa örsnibbarne. Och plötsligt sträckte hon ut ett finger, långt och torrt och riktadt rakt mot den arma Louise. Om detta finger förvandlat sig till en pil och fortsatt riktningen rakt in i den brottsligas stackars klappande hjerta, hade det knappast kommit det att spritta häftigare.

Och dock stod hon qvar. Kompositören vände sig om och kom emot henne. Då flög en frestelse öfver henne att rädda skenet och försäkra honom, att hon med detta lilla upptåg blott ville se, hur mycket värde han satte på en rosenknopp. Men hon blygdes vid denna tanke, och något hviskade inom henne: «Han skall likväl icke tro dig.» Och en ändå ångestfullare inre röst ropade: «Han skall nog tro, att du är en ljugerska, en intrigant, en föraktlig varelse.»

Det flög upp en purpursky i hennes ansigte, då han slutligen stod bredvid henne.

— Fröken, sade han, — kan ni förklara, huru mycket jag skall tro af hvad den gamla hexan säger? Hon påstår, att det är ni.

Hon rodnade ännu högre, men han hade icke väl talat slut, förr än hon vecklade upp sin lilla näsduk, hvari knoppen låg skälfvande af de rörelser, som meddelades af hennes hand.

— Jag har inte heller sagt, att jag inte tog den. Jag har inte sagt det, hviskade hon. — Men ni är ett stort snille, och jag får aldrig se er mer ... derför ... derför ville jag ... Tag den, tag den, tag den!

Han syntes tveksam och förvånad, men påskyndad af hennes häftighet, tog han sin återfunna egendom.

— Jag måste ta den, fröken, sade han, — derför att den aldrig skulle kunna bli er så dyrbar, som den är mig. Derför att ...

Resten af meningen skulle, om den uttalats, icke hörts af andra öron än hans egna. Louise hade lemnat honom utan afsked, utan att se på honom. Hennes enda tanke var att komma undan, att få tag i någon vrå, der hennes förödmjukelse kunde få ge sig luft i utbrottet af de tårar, som stockade sig i hennes ögon och hvilkas återhållande höll på att qväfva henne.

Hon såg honom aldrig mer.

En tid bortåt efter denna qväll kunde den lilla fén icke tåla rosor. Hon ville icke bära dem, icke se dem och fördrog icke ens, att man talade om dem, förr än hon sjelf plötsligt började göra det.

— Martina, sade hon en vacker dag till sin väninna, «skuggan», — du frågade mig en gång efter min nya relik, rosenknoppen. Här är den.

Och dermed kastade hon på bordet ett paket och ett brutet bref af gårdagens datum. Skuggan vecklade upp paketet. Det innehöll ett musikhäfte, hvars första sida pryddes af några eleganta och krångliga bokstäfver, betydande så mycket som «Rosenknoppen, rêverie».

Derefter slätade hon ut brefvet och läste:

«Ni önskade en gång en rosenknopp till minne af mig, och aldrig har någonting smickrat mig mera. Den, ni ville ha, kunde jag dock icke gifva er. Men här är en annan.

Om ni finner något tilltalande hos den, så förklaras det derigenom, att den är porträttet af en ung, förtjusande flicka. Tänk er henne så, som jag första gången såg henne! Hon står under ett träd med armen om en af dess låga grenar, med hufvudet något bakåtlutadt — och skrattar. Hvaråt veta de, som stå framför henne, men inte jag. Det är ett underbart skratt, så klart, så klingande, så mjukt. Det är vackrare än något slags sång eller musik.

Har ni hört sagan om flickan, från hvilken det regnade guld, då hon öppnade sina läppar? Det var ändå inte det vackraste regn, man kan se. Från min rosenknopps skrattande modell regnade det rosenknoppar; det vill säga inte från hennes mun, utan från hennes vackra bruna hår; och en af dem föll i min hand. Det är den, som hjelpt mig att komponera. Och det är den, som ni ville ha, som ni kanske borde ha fått, ty det var er egen.»

EN KNUT PÅ NÄSDUKEN.

Att finna sig ha glömt bort en sak kan vara förargligt nog ibland. Men att ha glömt något utan att tillika förlorat medvetandet af att man borde komma i håg det, detta är retsamt i ännu högre grad.

Att finna en näsduk med en knut i ena hörnet ligga på nattduksbordet och vänta på ens uppvaknande och att icke veta det minsta skäl hvarför denna knut ligger der och stirrar en i ögonen, detta måste ofelbart uppväcka oro äfven inom det lugnaste af alla menniskobröst.

Man sätter sig upp och funderar. Man vänder på knuten, men den är lika intetsägande på den ena sidan som på den andra. Hvad var det, man skulle komma i håg? Ja, hvad var det? Slutligen är man

färdig med sin toalett, men icke med funderingarna. Man blir rasande och gör sig sjelf bittra förebråelser för sin ologiska tankegång. Och för att nu genast åstadkomma ett riktigt sansadt tankearbete, sätter man sig i lugn ned på en stol och vrider på sin manschettknapp. Alla den förflutna dagens händelser genomgås noggrant i minnet. Hela ens affärsställning tänkes igenom. Förfallodagarne räknas upp på fingrarne. Nej, det är omöjligt att komma under fund med hvad det är. Man tänker och vrider och tänker, tills manschettknappen skiljer sig i två delar, hvilka muntert rulla ned utför ens knän och taga sig en ringdans på golfvet.

Ursinnig rusar man upp, märker att det är sent, tar sin öfverrock och beger sig ut. Man försöker tänka på något annat, men det går aldrig för längre tid än en half minut. Sedan är man tillbaka till:

— Men hvarför slog jag knut på näsduken?

Det är omöjligt, att gatan kan vara den samma som i går. Hvarje sten har den elakheten att passa på, då man passerar, och resa upp sina hvassaste kanter mot ens fot. Man snafvar, mumlar och erinrar sig, ett, tu, tre, en mycket praktisk metod för ihågkommandet af bortglömda saker, hvilken man användt med fördel i sin tidigaste ungdom. Man börjar:

— A b c d e f g h . . .

En hand slår ned på ens skuldra, och en röst skriker en i örat:

— Nej, men se på dig! God morgon, bror!

— God afton! I k l m n o p . . .

— Är du galen?

— Åh nej, men . . .

Den förargliga historien berättas i sin mörkaste dager. Man är mycket olycklig, och den deltagande vännen söker hjelpa.

— Tyst! Jag vet! Du skulle bestämdt i väg och fria.

— Nej, nej, men någonting lika vigtigt. Kanske det börjar på fr? Fra, fre, fri, fro . . .

Hvilken förskräcklig dag! Allt mer och mer lefver man sig in i den öfvertygelsen, att det är någonting af största vigt, som försummas, som det kanske nu mera är för sent att reparera. Upptagen af de ansträngande försöken att erinra sig denna intressanta sak, glömmer man ett par dussin andra. Käpp och galoscher bli utplanterade på skilda håll, och det går till och med så långt, att man är på väg att byta bort sin hatt på ett icke fördelaktigt sätt.

Man lefver icke mer i denna verlden och icke heller i himlen, utan på det tredje stället, der man liksom Francesca och hennes älskade jagas omkring af stormen, utan att finna ett stoftgrand att haka sig fast vid. A b c d e f g h o. s. v. Man går igenom en

oändlig mängd alfabet, men utan att kunna finna en bokstaf, hvarvid man kan haka fast sitt hopp,, och naturligtvis utan att veta, hvad ens kroppsliga jag under tiden företager sig på jorden. Man har ingen aning om, att ens blickar med ett djupt förebrående uttryck oafvändt hvila på en herre, hvilken sedan en halftimme studerar Dagbladet vid det närgränsande serveringsbordet. Denne herre har hört talas om, att det går an att kufva rofdjur med dylika ögonkast, men finner det opassande och förolämpande att hugna honom dermed. Och helt hastigt blir resenären i underjorden återväckt till de lefvandle genom den oväntade frågan, huru vida man har något emot, att herrn bredvid läser Dagbladet, eller om detta Dagblad kanske icke tillhör serveringstället, eller om det kanske är något annat man vill tala om.

Då man ändtligen funnit en stund af ro och glömska vid sitt kaffe, kommer en vän, fortskaffandle sig på ett snabbt och ifrigt sätt. Han småler.

— Nå, bror, börjar han, — du har väl icke glömt, hvad vi kommo öfverens om i går?

Man spritter till. «Hvad man kom öfverens om i går!» Ah, der har man det, ehuru ännu insvept i dunkel. Men det är allt för förödmjukande attt erkänna, att man är distrait, att man i dag icke längre vet hvad man sagt i går. Slöhet hör till ålderdomen, och hvem vill vara gammal? Man måste följaktligen

hålla god min och låta saken utveckla sig sjelf, så kommer nog hemligheten fram.

Man ler tillbaka och blinkar litet för att visa, huru väl man förstår, hvad det är fråga om.

— Ja visst, ja visst, men det är ju icke så brådt om, eller hur?

Men nu blir det den andre, som icke kan förstå. Om månen sänkt sig ned till hans fot, kunde han icke ha spärrat upp sina ögon värre, och om det suttit ett dussin knappnålar i ryggstödet, kunde han icke ha kommit upp med större fart.

— Så-å, säger han. — Men jag hoppas, att du likväl icke tror, att det är jag som har brådt om. Min hustru och jag kunna vänta till domedag, om du behagar.

Det går ett ljus upp. Man hade misstagit sig om näsdukens vinkar. De gälde icke alls denna sak. Och nu har man framför sig en nygift man, som blifvit sårad på sin ömtåligaste punkt, hans stolthet öfver sin unga fru. Man har icke brådt om att vilja lära känna henne, och man vågar säga det, ah!

Fatalt! Det blir ett ganska stort besvär med att få denna sak klar, ty en förolämpad äkta man har naturligtvis motvilja för att begagna sitt förstånd, och under det man suckar under detta hårda arbete, önskar man ondt öfver alla tychobrahedagar och alla knutar på näsdukar.

Då man slutligen utmattad kommer hem för att sofva bort sina bekymmer, är det första som faller en i ögonen en liten röd yllekordong med vidhängande tofs af samma färg, hvilken prydligt blifvit upplagd midt på skrifbordet. Ah, ditt infernaliska lilla ting, det är du, som är orsaken till denna dags svåra lidanden! Man måste gnugga dig. I stället för att ligga der borde du blifvit återförenad med den större delen af ditt jag, som ännu hängerr fast vid nattrocken. Det var allt, hvad näsduken mennade.

Klockan är 12, men det oaktadt bultar mam ursinnigare än en vilde på sin stackars hushållerskas dörr, kastar in nattrocken och tofsen, utan attt bry sig om att svara på frågan om elden är lös, smäller igen dörren, suckar djupt och lofvar sig sjelf att aldrig mera knyta knut på näsduken.

BLOMSTERVASEN.

På en disk bland en hop andra porslinssaker, muggar med den gyllene bönen «Förgät mig ej!» kaffekoppar med «Gustaf och Victoria», tallrikar, cigarrmunstycken och annat stod en liten blomstervas af bländhvit parian. Den förestälde en slottsruin, ganska framskriden i sitt förfall och således af mycket oregelbunden form. En liten kulle utgjorde foten, hvarifrån byggnaden reste sina ojemna, blombevuxna murar. På tinnarne var växtligheten yppigast, och massor af rosor tycktes blott vänta på en vindfläkt för att helt lägligt störta ned öfver en liten täck kransbinderska, sittande nedanför på kullen.

Denna artikel hedrades för tillfället med uppmärksamhet från tvenne personer. Den ena var bodbetjenten, och den andra, ett medelålders fruntimmer,

på köparnes plats. En lång slängkappa skylde fullständigt klädningen, och hennes hufvud betäcktes till största delen af en svart sammetshatt, blygsamt prydd med några mörka band och blommor. Det var visserligen en torftig drägt, men hennes ansigte egde fina och kloka drag, och man kunde lika väl taga henne för ett medelklassens fruntimmer i regntoalett som för en person i torftiga lefnadsvilkor.

Hon höll upp den lilla pjesen mot gaslågan, och de fina, genomskinliga rankorna, som klängde om stenarne, voro nära att aflocka henne ett uttryck af beundran. Men lyckligtvis besinnade hon i tid, att vasen ännu icke var köpt, och fann i stället, att den icke kunde stå jemnt på foten, ett förtjenstfullt litet fel, som borde degradera den till utskott och underlätta dess ombyte af egare.

Föremålet bakom disken log ett lugnt, öfverlägset löje och påminde sina mustascher om deras pligt att växa.

— Inte jemnt? frågade han utan minsta oro.

Några blomkrukor fingo finna sig i att bli skjutsade åt sidan. Vasen ställdes ned på en plats, som man antog vara fri från damkorn, och fruntimret anmodades att ännu en gång undersöka, om den förtalade pjesen hade fallenhet för vaggning. Företaget utfördes, men en djup tystnad bibehölls angående resultatet.

Icke ens den elegante bodbetjenten talade. Han var en allt för ädel själ att vilja såra med ett öppet proklamerande af sin triumf.

— Och priset? frågade fruntimret ödmjukt.

— Sex kronor.

— Sex kronor! Åh, låt oss nu tala allvarsamt, ni menar naturligtvis hälften, tre, förstås.

— Tre! upprepade han och gjorde en snodd af sina ben, under det han vårdslöst hängde på armbågen mot disken. — Man lefver inte på att ruinera sig, min fru.

Den nobla hållningen och dessa ord, så fulla af sanning och värdighet, kunde icke annat än imponera. Uppfyld af ängslan, att han kunde tro henne om några brottsliga spekulationer på andras ruin, skyndade hon att höja sitt anbud med femtio öre.

— Tre och femtio eller till och med fyra kronor. Så långt skall jag verkligen gå. Fyra kronor. Lägg in den i litet rödt silkespapper, om det fins. En present åt en liten flicka, förstår ni.

Silkespapperet dröjde dock att komma fram. Men i stället kom ett mycket vackert tal om firmans soliditet. Då man sagt ett pris, så menade man också hvad man sade, åtminstone i det närmaste. I afseende på vasen var det svårt att komma öfverens. Men om fruntimret ville kasta en blick åt höger, så

funnos der fullt med saker, som icke gjorde några svårigheter vid att låta linda in sig för fyra kronor.

Och efter som fruntimret viste, att det är ett fel ur diplomatisk synpunkt att visa sig angelägen, så kastade hon blickarne åt höger, ehuru der naturligtvis ingenting fans att se för henne.

Emellertid egde boden ännu en besökande, som sedan en halftimme hållit på att profva cigarrmunstycken. Ett i sänder stuckos de in midt uti ett ymnigt grått skägg och kommo ut derifrån för att läggas på en särskild hög. Ibland sändes ett par små plirande ögon, placerade tätt ofvanför skägget, mot vasens uppvaktning, och de grå tofvorna passade då på att töja ut sig på bredden.

Icke två sekunder hade den lilla vasen varit lemnad åt sig sjelf, förr än detta ohyfsade skägg och dessa plirande ögon störtade sig öfver den. Ett par muskulösa händer tummade de fina rankorna, och de graciösa små tornen vredo sig på sned under en förfärlig bearbetning. Åtminstone föreföll det den arma frun så. Blott hälften af hennes blickar skänktes nu åt sakerna framför henne. De andra, fulla af förtviflan som en mors, hvilken ser det hon mest älskar i ett vilddjurs gap, gingo alle samman till vasen och de stora händerna.

— En sådan liten sötunge! mumlade gråskägget.

Det var för mycket. Om de stora händerna skulle behålla sitt rof för alltid, om . . . Nej.

— Men ganska vanlig, sade hon. — Köper man den der och visar den för en bekant, så kan man slå vad om att få höra, att han har den, om inte i parian, så i gips eller socker. Det är litet tråkigt att ha saker, som alla menniskor ha maken till.

Hon skulle kanske fått resa åtskilliga mil för att få reda på den der lättfunna maken. Men man måste ursäkta henne. Oro gör tungan så rörlig, att sanningen icke alltid hinner följa med.

— Ser man på bara, ser man på, sade gråskägget förnöjdt. — Kunde jag inte tro det. Sådana här små skönheter springer man nog efter.

— Och så har man dem en dag. Den andra sopar jungfrun ut bitarne.

— Nej pass, man plockar upp dem. Hvar enda bit är ett konstverk, min nådiga.

Den stackars frun bet sig i läppen, men gjorde ett tappert försök att få gråskägget att beundra en majolika-urna i andra ändan af rummet. Han gick också dit och hvart hon ville, men olyckligtvis alltid med slottsruinen ömt tryckt mot sitt bröst. O, de stora händerna!

Förtviflad lutade hon sig öfver disken, så att hennes mun noga passade in till bodbetjentens öra.

— Tag den, lägg in den, hviskade hon hastigt. — Fyra kronor. Var inte oförståndig. För den der gamle herrn får den nog stå ännu några år i fönstret.

Hon öppnade sin lilla nötta pung. Der lågo sida vid sida fyra melankoliska silfverkronor. Och huru skulle de också kunna se glada ut, då de voro ett så litet sällskap! Hvarför voro de icke sex? O, hvarför voro de icke sex? De hade då varit mäktiga nog för att kunna ropa: — Bort, ni stora händer!

— Hör hit, Carlsson! skrek gråskägget. — Hvad kostar den här leksaken?

— Sex kronor, herr baron.

— Så billigt pris!

— Nej, skrek den stackars frun utom sig, — det är mycket dyrt. Ni kommer att ångra er. Fyra kronor är lagom.

— Ni är den första spekulanten och har företrädesrätt, min fru, sade den gamle mannen med en artig bugning. — Vill ni betala sex kronor?

Hvilket infernaliskt hån! Hon kände sig säker om, att de plirande ögonen gissat huru många invånare, som funnos i hennes lilla börs, och hade gissat det från första stund. Hon såg, att de voro ett par grymma gamla ögon, som hade sin fröjd åt andras sorger och längtade att se tårar för att le. De kunde glädjas nu. Han, en baron, naturligtvis

en rik man, som kunde skaffa sig allt hvad han ville, han hade beredt henne, den fattiga qvinnan, en svår missräkning, blott emedan det roade honom. Uselt, eländigt!...

— Ni har ett hårdt hjerta, mumlade hon halfhögt, så att det var ovisst om han hörde det.

Derpå samlade hon hastigt till sammans paket och näsduk och skyndade, utan att se sig om, mot dörren.

— Rödt silkespapper, Carlsson! sade gråskägget. — Det skall bli en present, förstår ni. Vackert rödt silkespapper!

Om dessa ord till en del voro sagda för den stackars fruns räkning, så gjorde de också verkan. Hon hade till hälften hunnit ut genom dörren, men hejdade sig. Allt uttryck af vrede och sorg hade dock lemnat hennes drag, då hon vände sig om. Der fans endast en ängslig tvekan, och hennes röst var osäker, då hon tilltalade gråskägget.

— Jag vet inte om jag vågar, sade hon, — men skulle det vara mycket svårt för er att låta vasen stå qvar i fönstret öfver morgondagen?

— Jag fattar inte...

— Ni vore så god... Ser ni, jag har en liten flicka. Hon blir tio år i morgon. Hon skulle bli så ledsen... Ja, ni tycker kanske, att det är pjollrigt... Men det är sanning, att det skulle göra mig så ondt att se henne ledsen på hennes födelsedag... En an-

nan dag, men inte då... Och hon skulle bli så ledsen, om hon inte såg den lilla vasen i fönstret, då hon kommer från skolan. Hon har blifvit så kär i den och tänkt köpa den för sina frukostpengar. Ja, det är dumt, förstås, men...

Missräkningens bitterhet kändes lifligare än någonsin i detta ögonblick. Hon hade icke styrka att tala mer och vände sig bort för att låtsa ordna sitt paket.

— Lita på mig. Hon skall icke sakna den, min fru, sade gråskägget i en så förändrad ton, att hon spratt till.

Och när hon tog emot sin tappade näsduk, som han vördnadsfullt räckte henne, såg hon, att det spefulla uttrycket hade lemnat de grå ögonen. Hon hade misstagit sig. De logo icke alltid åt andras bedröfvelse.

Med en likaledes oväntad artighet öppnade han dörren för henne och tillade:

— Förlåt en gammal gubbe. I många år har det hört till mina nöjen att höra folk pruta och i synnerhet att ställa till litet förtret vid dylika tillfällen. Men ni har lärt mig, att det icke alltid är ett värdigt nöje.

Då den stackars frun följande dag öppnade dörren för sin hemkommande dotter, steg hon baklänges af förvåning öfver hvad hon såg emellan de bru-

na vantarne. Det var den lilla slottsruinen, fyld af de vackraste orangeriblommor.

— En herre med ett förskräckligt grått skägg var inne i boden, mamma, och han gaf mig den, sade flickan och dansade af förtjusning så att blommorna hoppade kring golfvet. — Han ville ha en kyss för den. Men, hu, det fula skägget... «Ni får kyssa min hand», sa' jag. Då skrattade han. «Ja så, kunde jag inte tro det», sa' han; «det är en samhällssjukdom. Hon vill också pruta.» Och så sprang jag. O, hvad den är vacker!

STÄMNINGEN UNDER ETT FESTTAL.

Det fins ett faktum, hvaröfver salig Dumbom skulle mycket förvånat sig, och det är, att de flesta baler och tillställningar inom familjer infalla på födelsedagar, namnsdagar och andra betydelsefulla dagar, eller då någon slägting kommer resande. Vid en sådan anmärkningsvärd tillfällighet kan man icke låta sig nöja med de vanliga förströelserna, som dans, kortspel och supé erbjuda. Man väntar på något dessutom, något som skall gifva en högtidlig stämning åt festen. Eller om man icke väntar derpå och längtar derefter, hvilket är det sannolikaste, så fins det dock alltid personer, som tro att man gör det. Och dessa vördnadsvärda personer känna då en oafvislig pligt inom sitt bröst, som manar dem att icke svika de förhoppningar, hvilka naturligtvis fästas vid dem, utan

visa sin tacksamhet för mat och dryck genom att till gengäld mätta gästerna och värdfolket med ett ordsvall, gemenligen kalladt tal.

En man, som ämnar lyda denna manande pligt, har vanligen tillkännagifvit sin afsigt redan före supén, och besynnerligt nog fins det alltid menniskor, som påminna honom derom. De föra honom fram till bordet och installera honom såsom general öfver vinglasen. Han kommenderar. Hvarje glas försvinner från bordet, och fraserna begynna löpa ut.

Emellertid förmärkes ännu en viss rörelse i salongen. Man drager sig bakåt så långt som möjligt. Hvarje hörn blir upptaget, ingen fläck kring nedre delen af väggen blir ledig, och en stolskarm eller bordskant anses såsom en delice för en trött rygg.

En utdansad kavaljer, som haft den goda turen att påträffa en stol i en aflägsen vrå, sjunker ned på sitt byte, matt hviskande åt grannen:

— I fall jag skulle falla i tankar öfver de vackra saker, som jag kommer att få höra, så väck mig när talet är slut.

En annan begagnar sig af det skydd, som kamraternas ryggar skänka, för att rådfråga sitt cigarrfodral, om han kan ha råd att taga en eller två vänner under armen på hemvägen. En tredje är ifrigt sysselsatt med att aflägsna en missprydande stearinfläck, och en hel grupp af unga män börja en kraftig dis-

putation i filosofi, sedan de visligen försäkrat sig om att talaren och värdfolket befinna sig på behörigt afstånd.

Endast en gles rad af gentlemen stå uppsträckta kring talaren. De äro hjeltarne bland sällskapet, ty man måste sannerligen anse det för hjeltemod att efter en mödosam dans göra försöket att under en halftimme eller så värdigt intaga en plats, der ens hållning är observerad, och der öfverflyttandet af kroppens tyngdpunkt, än åt den ena, än åt den andra sidan, skulle bli underkastadt skarp kritik. Och då de dertill balansera ett fullt vinglas i handen, måste man verkligen skänka sin beundran åt uthålligheten hos dem, som icke tröttna. Det bör dock erkännas, att icke alla i denna rad hafva en utpräglad smak för hjeltedater, utan måste blifva hjeltar, om de vilja eller ej. De ärade föremålen för talarens extas ha nemligen till sin förnämsta pligt att stirra prisaren i ögonen, och så måste de stå, om än deras varmaste längtan stode till en stol i salens aflägsnaste hörn.

— Tror ni, att det här talet är användt någon gång förut? frågar en ung dam, som längtar efter motion för sin tunga.

Hennes kavaljer ser melankoliskt ned på henne.

— Åh, min fröken, det är olyckligtvis icke skrifvet, endast improviseradt, det vill säga öfvertänkt.

Om det vore skrifvet, skulle jag våga hoppas på en extradans med er, men efter som det är improviseradt, måste jag låta det hoppet fara.

Den unga skönheten betraktar sorgset sin skospets. Hon önskar, att talet vore skrifvet, och hennes vrede vid hvarje ovanligt långdragen harkling, hvars dragande är improvisatörers uteslutande privilegium, blandas med det elaka hoppet, att afbrottet måtte bli så långt, att talets vidskarfning blir omöjlig.

Och sorgligt men sant är det, att dylika fula känslor äfven rymmas inom de andra unga damernas bröst. Sedan de under fem minuter tåligt lyssnat, granskat sina toaletter, studerat sina dansprogram och kritiserat de närstående drägter, ansigten och figurer, börja de få tråkigt. Deras ovilja mot talaren stiger för hvarje sekund. Han betraktas såsom en fiende till deras nöje. Hvarje minut, som han ytterligare pratar bort, anses för en stöld från dem, och det skulle vara ett fåfängt besvär att ur alla de saker, som i denna stund hviskas om den olycklige mannen, söka uppleta ett enda fördelaktigt omdöme.

Men om också alla andra hjertan skulle vara likgiltiga, kalla eller afvogt stämda mot talaren, så fins det dock ett, som klappar af deltagande för honom, som fröjdas åt hans möjliga triumf, som oroar sig för hans möjliga nederlag. Det är hans hustrus. Hon

har placerat sig nära hans plats och lyssnar med oro till hans ord. Hon funderar på hur hon skulle bära sig åt, om han kom af sig. Skulle hon visa sällskapet ett prof på en qvinnas sjelfbeherskning och sjelf gå att hemta sig vatten, eller skulle hon låta någon annan skaffa det? Tre eller fyra «hm» efter hvar andra uppväcka hos henne en panisk förskräckelse, ehuru hon väl vet, att en talare ännu efter åtta «hm» i rad kan ega hopp om att få fast i tanketrådarne. Denna hennes oro väcker emellertid upp samvetet, som börjar att göra henne de skarpaste förebråelser, för att hon icke nog har varnat sin kära hälft för att komma af sig. Och det är kanske sällsynt, men icke exempellöst, att hon under inflytandet af dessa samvetsqval dragit talaren i rockskörten och ömt och ängsligt frågat: — Matthias, du kommer väl icke af dig?

Om talaren icke låter det rörande i en sådan omtanke gripa sig allt för djupt och äfven lyckligt emotstår alla andra distraktioner, så kan han använda en ganska försvarlig tidrymd för att komma till punkt. Han märker icke, hur glasen darra i hjeltarnes händer, han märker icke, att hos somliga personer händerna flyga ganska snabbt från och till munnen, och då han ändtligen lyfter sitt glas, undrar han med ängslan, om man icke skall finna, att hans tal varit för snöpligt och kort. Men då gästerna, ifriga att få

röra på sina stela lemmar, med entusiasm skynda fram med sina glas, då klarnar hans ansigte och han tänker:

— Mitt tal har eldat dem.

MIA.

I trädgården fladdrade något hvitt från buske till buske, från rabatt till rabatt. Vid närmare påseende urskilde man en tunn, hvit klädning med tillhörande egarinna, en liten flicka om fem år. Hon stack in sitt lilla ansigte bland jasminbuskarne för att riktigt se hvilken qvist, som var vackrast, sprang sedan till andra blommor och kastade alla sina blomsterskatter i sitt öppna förkläde. Då detta slutligen blifvit fyldt, tog hon vägen utefter stora sandgången och gick in i den grönskande bersån vid slutet af trädgården.

— Se, Märtha, så vackra blommor jag plockat! sade hon och sprang fram till en ung flicka, som satt på bänken med hufvudet böjdt öfver sitt handarbete.

Märtha såg upp.

Hvilket förtjusande ansigte! Täckt i alla sina delar, egde det sitt förnämsta behag i de uttrycksfulla ögonen, hvilka blott till sin glans skilde sig från färgen på hennes svarta hår, hvars ringlar föllo ned utefter klädningen.

Hon kysste sin lilla syster och hjelpte henne att breda ut blommorna på ett bord.

— En sådan röfvarunge! Mia, du har ju plundrat vår trädgård helt och hållet!

— Var lugn! Du skall få den vackraste buketten till ditt rum, tröstade den lilla damen nådigt och satte sig att rifva bland blommorna.

Märtha återföll i sina drömmerier, och snart syntes det tydligt, att äfven Mia fått något slags fundering i sitt hufvud. Det var någonting, som hon grubblade på, ty under det hon snurrade i hop sina buketter, lade sig vid ögonbrynen ett par veck, som blefvo allt djupare.

Slutligen sade hon sakta som för sig sjelf:

— En siren ... Men kanske han menade syren. Det låter så lika ... Märtha, sade hon och vände hastigt ansigtet mot sin syster, — Märtha, säg mig, är det något, som kallas siren?

— Ja visst. En siren är en skön hafsjungfru, som eger en underbart förtjusande röst. Men hon är falsk. Förr i tiden förhexade hon de stackars sjöfa-

rande med sina sånger, så att de glömde allt och kastade sig i hafvet för att komma närmare förtrollerskan.

— Men de kunde väl icke lefva i vattnet?

— Nej. Det vet du väl, att man icke kan.

— Och de dogo?

— Naturligtvis.

— O, det är ju förskräckligt! Jag viste nog också, att det var något elakt, de sade.

Mia satte sin lilla trubbnäsa i vädret och såg högst förnärmad ut.

— De, hvilka de? frågade Märtha.

— Jo, brukspatron Envall och Carl. Jag har hört, att kusiner skola vara elaka, och nu vet jag, att det är sant. De trodde visst, att ingen hörde dem, men jag stod i vrån bakom. Det var den qvällen, vi hade främmande, du vet, och du satt vid pianot och sjöng. Jag märkte, hur de sågo på dig, och brukspatron lutade sig mot Carl och sade: «Hon är en siren»... Och, kan du tänka dig, Märtha, han höll med. Han var visst rädd, att någon skulle höra honom, ty han talade så tyst, men jag hörde ändå, att han svarade «ja». Elake pojke! utbrast Mia, med tänderna hopbitna och knuten hand, alldeles som om hon haft brottslingen framför sig och velat hämnas sin förolämpade syster.

Under tiden hade färgen på Märthas kinder spridt sig ända upp till hårfästet, och hennes fingrar rörde sig med en viss häftighet.

— Är du inte ond? frågade Mia, som längtade efter sympati.

— Jo, mycket.

Men då Mia återvände till sina blommor, lade sig kring Märthas vackra mun ett leende, som klädde henne förträffligt.

— Märtha, sade Mia, i det hon fäste den sista jasminqvisten i sin systers klädning, — skulle du vilja bli Carls svägerska?

— Svägerska!

Märtha spratt till och gjorde sig med häftighet lös från sin systers omarmning.

— Hvad pratar du för dumheter? sade hon med en min af ovilja, som Mia mycket väl uppfattade.

— Ja så, du vill inte, sade denna begrundande. — Då skall han inte heller narra mig att bli det. Jag kunde nog tro, att det var en ny elakhet.

Märtha lade ifrån sig arbetet och betraktade sin lilla förnumstiga granne med en forskande blick. Hennes syster var i allmänhet något förvirrad i sina uppgifter, och hon viste icke, hvad hon skulle tänka om saken.

— Säg mig genast, hur det här förhåller sig, sade hon med domarmin och domarton.

— Åh, det är mycket enkelt, svarade Mia kort, ty hon var ingen vän af maktspråk. — Han frågade mig, om jag ville bli hans lilla svägerska, men jag sade, att jag skulle fråga dig om saken ... ty man bör icke lofva något, då man icke vet, hvad man lofvar, tillade hon med en djupsinnig min, i det hon steg upp och tog sin tomma korg.

— Var det han, som bad dig fråga ...

— Jag har icke tid med dig. Jag måste plocka ljung i skogen, skrek Mia och sprang bort utåt sandgången.

Hade Märtha varit vänlig och mött hennes förtroenden med tillbörligt intresse och tillförsigt, så hade hon gerna fått veta allt, hvad hon ville. Mia begärde icke bättre än att få meddela allt, hvad hon viste, åt sin älskade syster, som hon höll så mycket af. Hon var hvarken ogen eller hemlighetsfull, men man behöfde icke behandla henne likt en barnunge, som icke vet, hvad han säger. Och Mia lät icke heller behandla sig så.

Vinden tog hennes hatt och flög bort med den åt ett helt annat håll än dit, hon ämnat sig. Mia sprang, hatten rullade. Slutligen efter en häftig jagt fick hon tag i den och stannade flämtande för att knyta fast den öfver sitt orediga hår.

Hon lyssnade. Det var någon, som skrattade bakom henne. Hon vände sig om. Ja, riktigt! Der låg

Carl på en trädgårdssoffa med en bok i den ena och en cigarr i den andra handen.

— Bravo! Du galopperar bra, sade han. — Kom hit, lilla fölunge.

Mia värdigades icke svara på ett så ärekränkande tilltal. Hon vände honom ryggen och lagade sig till att gå. Men han fick tag i hennes skärp och drog henne till sig.

— Släpp mig, släpp mig, jag är inte vän med dig, skrek hon och försökte komma lös.

Men det var för sent. Han höll henne redan fången.

— Inte vän! Det vore ju alldeles för grymt. Krossa inte mitt hjerta.

— Jag tycker inte om dig, försäkrade Mia mycket bestämdt. — Jag kan inte med dig.

— Och skälet, min nådiga? frågade Carl ännu liggande och hållande armen om Mia.

Detta hans vårdslösa sätt stötte henne. Hon var mycket nogräknad på personers sätt och uppförande och tålde ingen närgångenhet.

— Skälet, hör du, fortsatte han.

— L.. pratar illa om Märtha, då hon inte hör det.

— Hvad för något! utbrast Carl och öfvergaf i häpenheten sin beqväma ställning. — Förklara mig det, min sköna.

— Jag hörde, hvad ni sade den qvällen, då det var främmande sist, sade hon triumferande. — Och jag har talat om det för Märtha, och hon blef mycket ond, då hon fick höra, att ni kallat henne en siren.

Mia hade gladt sig åt, att han skulle bli slagen med blygsel, då han såg sig sålunda afslöjad. Men, hvilken fräckhet! Hvad gjorde han i stället? Jo, han skrattade, skrattade helt lugnt, under det han virade hennes hår om sitt finger.

— Ja, skratta du, elake pojke, sade Mia med rättvis harm. — Du ville också narra mig att bli din svägerska. Men det skall inte lyckas. Jag blir det aldrig, och Märtha vill det inte heller.

Carl blef plötsligt allvarsam, och en mörkare färg drog sig öfver hans panna.

— Har du sagt Märtha, att jag bedt dig bli min svägerska?

— Ja, det har jag, och du skulle ha hört och sett, hur förskräckligt ond hon blef. Hon tycker visst mycket illa om dig, Carl. Det har jag märkt.

— Det vet du visst, skrek Carl häftigt.

Men Mias lilla elaka hjerta klappade af glädje. Hon hade ändtligen förargat honom.

— Akta dig. Gå inte till henne; då kommer hon nog att snäsa dig, som hon gjorde med mig nyss, varnade Mia skrattande och hoppade obehindrad

bort, ty Carl gick af och an på sandgången och brydde sig ej om henne.

Mia sprang lätt och glad genom skogen. Hvad det är för en fröjd att hämnas, i synnerhet då man är liten och i allmänhet så underkufvad och ofta förolämpad, som Mia ansåg sig vara! Hennes lilla finkänsliga hjerta sårades så många gånger dagligen, utan att någon brydde sig om de ord, med hvilka hon försökte återgälda förolämpningarna. Derför var det så trösterikt att se, att hon också någon gång förmådde göra en menniska ond.

Hon plockade sina löf och ljungblommor i det gladaste lynne och undrade, hvad Märtha skulle säga, då hon skulle få höra berättas om hennes triumf. Slutligen vände hon om hem.

— Hvad hon skall bli förvånad öfver att jag kunnat göra Carl ond! tänkte hon om igen och påskyndade sina steg för att så mycket förr komma fram med den roliga nyheten.

Märtha var ännu qvar i bersån, ty Mia såg hennes ljusa klädning skymta mellan löfverket.

— Märtha, Märtha, vet du, Carl är ond, ropade hon i ett andedrag, i det hon kom inrusande.

Men plötsligt stannade hon och qvarstod orörlig vid ingången.

På sätet bredvid Märtha satt Carl, lindande sin arm om hennes lif. Hon höjde just upp sitt hufvud,

som hvilat mot hans axel, och båda brusto i skratt, då de sågo den förstelnade lilla figuren vid ingången.

Märtha sprang upp, kysste sin lilla syster och tog henne med sig till bänken.

— Var inte rädd! Carl är säkert inte ond, sade hon skrattande.

— Åh nej, bekräftade sagde person och lutade sig helt förtroligt fram om Märtha. — Jag tror, att jag kan förlåta dig, blott du lofvar att bli min svägerska.

— Aldrig!

Mia gömde ansigtet vid Märthas bröst. Hon ville icke se de leende ögon, som betraktade henne och voro så djerfva, att de uppfylde henne med en viss förskräckelse.

— Du blir det ändå, hviskade Carl retsamt i hennes öra.

— Nej! Jag har sagt dig, att jag inte vill det, och du kan inte tvinga mig. Märtha, kan du inte säga honom, att han inte får tala om den der saken? sade hon ängsligt och slog sin arm om systerns hals.

— Han kan ju inte tvinga mig?

Märtha drog henne intill sig och smekte henne.

— Stackars lilla Mia! Jag tror nästan, att han kan det. Du får lof att finna dig i ditt öde.

Mia blef bestört. Der hon så säkert väntat medhåll och försvar, der fick hon intet.

— Men hvad är då en svägerska? frågade hon ångestfullt och fäste en orolig blick på Carl.

Denne smålog, tog henne ur Märthas armar och ställde henne på marken.

— Det har jag inte tid att säga dig i dag, svarade han; — Märtha och jag ha så mycket annat att tänka på, men i morgon skall du få veta dina nya pligter. Gå nu och plocka mera blommor, ty sådana behöfva vi en hel mängd i dag.

Mia gick. Hon böjde ned sitt lilla hufvud som en martyr och kröp in under jasminbuskens långa, slokande grenar. Der satte hon sig på marken och grät, grät för att hon blef så despotiskt behandlad, grät för att hon aldrig lyckades att hämnas och grät framför allt öfver, att hon skulle bli Carls svägerska.

MISSFÖRSTÅDDA SNILLEN.

De menniskor, som räknas till kategorien «missförstådda snillen och talanger», hafva oftast en gemensam egenskap eller rättare sagdt brist. De äro nemligen i saknad af sjelfkritik. Och denna likhet dem emellan är helt förklarlig, ty med sjelfkritik kan svårligen någon bli ett missförstådt snille. Det är denna felande egenskap, som åt verlden skapar dessa massor af genier, som den ty värr icke kan förstå.

Men man får icke ge försynen skuld för denna brist. Man får icke anklaga henne för att ha skickat ut alla dessa menniskor i lifvet så illa rustade, att de saknat det förnämsta försvarsvapnet mot egenkärlekens och fåfängans stormlöpningar. Om någon blifvit så försvarslös, så har han blifvit beröfvad detta

vapen, och med någon undersökning kan man lätt finna af hvem eller hvilka.

Det fins en mängd personer, som äro begåfvade med en obetvinglig lust att göra upptäckter. De ha kommit under fund med, att de ega en utomordentligt skarp blick för allt, som förtjenar dragas fram i dagsljuset, och de försumma aldrig ett tillfälle att, såsom man säger på ett vulgärt språk, «lägga sin näsa i blöt». Olycklig den ungdom, som befinner sig i deras närhet och på minsta sätt ger anledning till misstankar, att han är någonting att göra af. Skulle han till exempel bli anträffad fantiserande på en gammal spruckén fiol, så är det förbi med honom, och om hans blygsamhet än opponerar sig aldrig så mycket, så måste han likväl spela den beundrade kompositionen en gång till. Man förvånar sig öfver hans så länge dolda snillegåfvor, säger att det är någonting att göra af, och på nästa bjudning blir han i korus ombedd att låta höra sig.

En ung man har hört från flere håll, att han har en utmärkt musikalisk talang, och den äldsta tanten i slägten säger, att tillbakadragenhet visst är en vacker dygd hos en ungdom, men om han alltid drar sig tillbaka, kan det hända, att han aldrig kommer framåt, så att det är så godt, att han tar mod till sig och klifver fram till pianot med det samma. Han framstammar en blyg förklaring om, att han aldrig

dristar framtrolla några toner annat än på sin tysta kammare till månens och stjernornas lof. För dem kunde kanske hans musik vara god nog, men icke för detta vördade auditorium, som är så kritiskt.

Hans betänkligheter bli dock öfvervunna af en mängd på hans axlar applicerade klappningar och knuffningar, alla med pianot till mål, och snart finner han sig stående framför en notställare och krampaktigt gripande om en fiol. Han börjar med ett smäktande adagio, gör sedan en mängd förtviflade löpningar, utför ett känslofullt ritardando och slutar med en cadens, hvarunder hans blick blir trånande och tyckes vilja underrätta åhörarne om, att så såg han ut, då han spelade sin romans för månen. Då han vänder sig om, äro åtskilliga gumögon betäckta med näsdukar, flere händer, än han kan fatta, sträckas emot honom, och flere råd, än han kan höra på, gifvas honom, angående sättet att draga fördel af sin utomordentliga musikaliska begåfning.

Dagen derpå berättar han för en god vän, som icke varit närvarande vid gårdagens fest, att då han slutat spela, hade hans auditorium befunnit sig i så upprördt tillstånd, att han fann det badande i tårar. Men då hans musik har en så sällsam makt, skäms han riktigt att uppträda. Han är allt för blygsam för att vilja tillvälla sig ett så stort välde öfver menniskors sinnen. Vännen, som till fullo vet att uppskat-

ta denna blygsamhet, råder honom icke dess mindre att förstärka det nämda väldet och för detta ändamål laga, att han kommer in vid musikaliska akademien. Sedan kunde han taga allt snabbare steg på ryktets bana och till slut bli en verldsberömd kompositör.

Ynglingens hjerta klappar. Han känner med sig, att just så måste hans lif gestalta sig. Han slår sig på att studera musik, men fortsätter under tiden att utbilda sin fåfänga inom smickrets och vännernas krets, och då han fått upp den till en ganska vacker höjdpunkt, tager han bort skäppan från sitt ljus och träder fram för offentligheten för att skära de lagrar, som vänta honom. Men ödet har ämnat honom en stor öfverraskning. Hans spända iakttagelseförmåga kan icke märka, att publiken fallit i förtjusning. Den har hvarken smält i tårar eller spräckt sina handskar med applåder. Hur skall han förklara detta? Att antaga, att han sjelf och hans vänner misstagit sig om hans begåfning, är omöjligt. Tron på hans eget snille har blifvit så nitiskt inplantad hos honom, att den vuxit fast vid hans själ. Derför, då den väntade entusiasmen förbytes i en skarp kritik, måste han skylla detta förvända förhållande på sina rivalers afundsjuka och publikens förskämda smak. Och så är han inregistrerad i de missförstådda snillenas led.

Samma historia hafva äfven de flesta andra missförstådda snillen, naturligtvis med variationer efter de olika grenar, åt hvilka de egna sig. Särskildt må hvar och en akta sig att skrifva julklappsvers, så framt han ej i en handvändning vill bli öfverbevisad om att ega snillegåfvor och tvingas att utbilda sig till en narraktig poet. Och man må med mycken försigtighet använda blyertspenna och pensel, för att man icke skall bli inbillad, att ens kludderi är ett mästerverk och af någon tant försvaras mot alla ogillande anmärkningar med det påståendet, att ingenting har förefallit henne så löjligt och kommit henne att skratta så godt som omdömen af personer, hvilka ingenting begripa.

Det är på detta sätt, som smickret hos en menniska reser en bergfast tro på en inbillad kallelse och kommer henne att tysta ned sjelfkritikens varningar, som kunde hindrat henne att beträda den törniga väg, som ligger framför alla missförstådda snillen. Och det är ens bästa vänner, ofta ens föräldrar, som jaga en in på denna väg, och som äro orsaken till, att det fins tusentals dugliga arbetare mindre här på jorden, än det borde vara, och tusentals odugliga snillen mer.

ETT SKOTT.

Det var sommar, och på Gransätra blommade lindarna. De voro präktiga, gamla träd, som under mer än ett århundrade slutit sina kronor i ring om den åldriga herrgården. Nu blomstrade hela den väldiga kransen, och doften spridde sig vidt omkring.

Genom detta löfhvalf hade solen svårt att titta ned. Endast några få ljusstrålar darrade på sanden eller uppfångades af ett öppet fönster, som genom sitt fläktande kastade omkring dessa blixtrande solfläckar, än öfver gården der nere, än öfver salongen innanför.

Vid detta fönster stod den blifvande egaren af godset, öfverstinnan Årfelds ende son. Han stödde

sin ena arm mot en jagtbössa och lutade sig något utom fönsterplattan för att hvissla på sin hund.

— Således tänker du skrämma de stackars hararne i dag, sade öfverstinnan, som satt i soffhörnet och stickade.

— Ja, de hafva verkligen skäl att darra, ty Nemo och jag hafva beslutit deras undergång, skrattade sonen och hvisslade å nyo.

— Hvad våra lindar dofta skönt i år! anmärkte den gamla damen. — Jag tycker, att de ha vuxit sedan i fjor och blifvit lummigare. Du kunde säkert räcka den der guldgula klasen, som hänger så långt ned, Arthur.

— Ja, den kan jag nog skaffa dig, mamma. Jag är gymnast, som du vet.

Arthur böjde sig ut för att taga fast den slokande grenen. Han var vig, och med ett ifrigt grepp var han nära att rycka den åt sig. Men risken vid denna rörelse var icke beräknad.

Bössan stöttes till, skottet brann af, och ögonblickligen skar ett anskri genom luften.

Arthur stod på golfvet och såg med en blick, hvad som händt.

På soffan låg hans mor utsträckt, med det kära gråa hufvudet slappt tillbakalutadt.

Hennes ansigte var likblekt, men lika blekt, lika orörligt var Arthurs. Han stod som förlamad qvar

på sin plats och stirrade åt soffan. Alla skuggor tycktes samla sig åt detta hörn och i sitt dunkel omsvepa den fasansfulla synen. Men hans ögon vidgades. Trots mörkret upptäckte de en blodfläck på offrets bröst. Dock, det besynnerligaste var, att fläcken förstorades allt mer. Den fördubblades, mångdubblades, och slutligen mötte han blodfläckar öfver allt, hvart han vände sin blick. Hela rummet var fullt af blod, af högrödt, drypande blod.

Det svartnade för hans ögon. Alla föremål försvunno, blott icke dessa förföljande röda fläckar. Då återfick han plötsligt sin rörelseförmåga.

Han rusade ut och upp på sin kammare, ryckte ned ett vapen från väggen och begaf sig åter ned.

Öfver gården och genom allén styrdes hans steg.

Hans tinningar bultade hårdt. Han kände, att han hade hufvudvärk, men tänkte för öfrigt på ingenting. I hjernan arbetade det visserligen, som skulle en vidunderlig tanke vilja tränga sig fram. Men han var rädd för denna tanke och undertryckte den så ofta den försökte att bana sig väg.

Vägen förde in i parken. Arthur fördjupade sig deri och befann sig snart afsigtslöst vid sin favoritplats, en liten dam med en mossbänk framför. Der hade han hvilat ut efter mången vild jagt. Ofta, då han suttit der, lutad mot ekstammen, och fäst blicken på

den klara vattenytan, med dess grönskande spegelbilder, hade han tyckt, att tankarne inom honom fingo en så behaglig gång. Tusen drömmar och framtidsplaner hade gjorts upp inom detta lilla afstängda område, och det var derför naturligt, att han höll det kärt.

Nu satte han sig som vanligt ned på bänken och lade ifrån sig det, han bar i handen.

Det blixtrade till. Pistolpipan blänkte i solskenet.

Arthur ryste, och med ens reste sig den förfärliga, bloddrypande verkligheten framför honom.

Var det då ingen dröm?

Han kastade sig ned vid dammen och fuktade pannan med dess vatten.

Nej, han var vaken!

Åter satte han sig på bänken. Åter kom förvirringen öfver honom.

Trädstammen bakom stödde hans värkande hufvud. För minuter, kanske timmar satt han stilla i denna ställning. Så hade han äfven suttit förr; men då hade ingen ångestsvett perlat nedför hans panna. Den hade varit klar och ljus som de luftslott, hvilka hägrat innanför. Hvarför kände han sig så orolig nu? Hvarför var all frid och ljufhet försvunnen från den vackra lilla taflan framför honom?

A nyo spratt han till. Hans lemmar skälfde, men handen tog ett säkert tag om det glänsande mordvapnet.

— Bättre döden än vansinnet, mumlade han och lade fingret på hanen.

Ännu en blick ville han dock kasta omkring sig, en blick på himlen och grönskan omkring honom och på det lugna vattnet. Så torkade han svetten ur pannan och höjde pistolen.

Då prasslade det starkt bland buskarne. Grenarne skildes åt, och en klar barnröst ropade:

— Så fick jag då reda på dig, Arthur! Hvad jag har sökt dig!

En liten flicka kom framspringande mot Arthur och drog till sig hans hand för att föra honom med sig.

Men han stötte bort henne och röt doft:

— Gå din väg! Rör mig icke, säger jag!

Flickan stod förskrämd och såg på honom. Slutligen fick hennes förskräckelse en sådan öfverhand, att hon kastade sig ned på marken och brast ut i gråt. Hennes tårar upprörde honom. Han kunde icke uthärda att se den lilla öfvergifna varelsen, som nu var moderlös, gjord moderlös genom hans hand. Han steg upp och gick bort. Då han gått några steg, sprang hans lilla syster upp och följde honom.

— Går du hem nu, Arthur? frågade hon.

— Gå hem sjelf, Ruth, jag kommer nog.

— Men, Arthur, sade Ruth tvekande, — mamma är så orolig.

— Min mor! skrek Arthur hest och vände sig om. — Min mor, säger du . . .

Han kramade hennes arm hårdt.

— Arthur, Arthur, hvad gör du! ropade Ruth, gråtande af förskräckelse. — Du måste gå hem. Mamma har mått illa och svimmat, men då hon vaknade, frågade hon genast efter dig.

Han släppte henne, sjönk ned på en sten och gömde ansigtet i händerna.

Ännu darrande af skrämsel stod den lilla flickan tyst och såg på honom. Men efter en stund vågade hon sig fram och strök med sin lilla hand öfver hans hopknäppta händer.

Han skilde dem genast och slog armarne om henne, lyfte upp henne och bar henne tryckt intill sig hela vägen hem.

— Min älskade lilla Ruth, hviskade han. — Jag skall aldrig kunna tänka mig en fridens engel utan ditt ansigte.

HUR OCH HVARFÖR MAN BILDAR SIG ÅSIGTER.

Begär att få höra en mans åsigter, och ni skall göra honom vältalig, för så vidt han kan bli det. Men tro icke, att han har grundligt genomtänkt en enda mening i detta ordsvall. Tro icke, att någon sträfvan efter en klar uppfattning af saker och förhållanden drifvit honom att reflektera öfver sina intryck och bilda sig åsigter genom att draga slutsatser af dessa reflexioner. Och tro icke att han så innerligt fäster sig vid sina åsigter derför att han betraktar dem som produkterna af mödosamma forskningar efter det rätta sättet att se en sak Nej, i de flesta fall skaffar han sig dem och värderar dem för helt andra orsakers skull.

Det är ett nöje för honom att ega dem. De äro hans käraste samtalsämne, hans käpphäst, på hvilken

han aldrig tröttnar, ty då han talar om dem, får han tillfälle att yttra sig om den smak, den omdömesförmåga, den skicklighet, som han eger eller vill synas ega, och hvilka skulle ha uträttat ofantligt mycket i det och det fallet, om de blifvit anlitade. Med ett ord, han får tillfälle att tala om sig sjelf, och hur skulle han kunna finna ett angenämare konversationsämne?

Dessutom har han fått klart för sig, att det är en nödvändighet att ha åsigter. En man utan åsigter att tvinga på sina medmenniskor, att bilda ett parti för, att förfäkta eller, i brist på förmåga dertill, att skrika för, är ju en person, som ingen ser. Då han icke gör något väsen af sig, är det omöjligt att märka honom. Om han icke låter folk förstå, att han har insigter, förstånd och andra goda egenskaper, så är det naturligt, att man anser honom lida brist derpå, ty med en så realistisk tidsanda som vår, kan man icke begära, att någon skall se annat än det, som ligger framför ögonen. Och så skulle den arme bli egare af så många brister, att de ledigt reducerade honom till en komplett nolla.

Men en sådan obemärkthet är, som man vet, en olycka af så förkrossande tyngd, att somliga, för att undvika den, gerna taga ett brott på sitt samvete, blott deras namn blir utskriket för verlden.

Nej, man måste fram och, icke nog med det, man måste öfver andra. Hvarje kräfta i korgen är besjä-

lad af idén om höghetens ljufhet och klänger tappert på kamraternas ryggar för att försöka komma öfverst. Samma sträfvan brinner äfven i menniskornas bröst, pådrifver dem utan uppehåll och förorsakar den oro och villervalla, hvarförutan jorden skulle vara en mycket fridfull men ohyggligt tråkig vistelseort. Men då man sålunda fattas af lusten att rå på hvar andra, måste man, för att bevara skenet af att tillhöra en civiliserad menniskoras, skaffa sig någonting lämpligt att strida för. Förr i tiden tog man sig anledning att göra det i fäderneslandets och ärans namn. Men nu för tiden har man nästan kommit öfverens om, att det ser dumt ut att tvista om dessa saker, som så föga röra en personligen, men ändå till sitt försvar fordra någonting så dyrbart som starka armar. Derför måste man skaffa sig andra tvistefrön, och några mera passande än åsigter kan man icke finna.

De röra en mycket nära, ty bli de anfallna, så anfalles äfven en mängd af ens personliga egenskaper, och man såras i sin ömtåligaste punkt egenkärleken. Derför blir också striden het och intressant och det utan att vara förknippad med de många obehagligheter, som vidlåda en blodig kamp för fäderneslandet och äran. Att ega åsigter visar sig således ha tre värdefulla fördelar. Genom dem kan man imponera på folk, genom dem skaffa sig ett visst anse-

ende och genom dem få tillfälle att rå på sina medmenniskor.

Somliga hysa den föreställningen, att det verkligen behöfves insigter och förstånd för att upprätthålla en åsigt, men dessa ha icke kommit långt på erfarenhetens väg, ty på den får man ovilkorligen lära sig, att saken är mycket lätt. Och det är en så lätt sak helt enkelt derför, att de åsigter, man har, ytterst sällan komma ursprungligen från ens egen hjerna, utan från en annans. Och tillegnar man sig en annans åsigter, så är man icke så enfaldig att ej tillika skaffa sig försvarsplanen för dem.

Detta sätt att bilda sig åsigter kan visserligen ibland vara förenadt med någon risk, helst om man, som oftast sker, blindt lär sig dem utantill och icke djupare tänker öfver dem, ty en minnesslöhet kunde sätta en i förlägenhet. Men vid ett sådant trångmål behöfver man endast förklara sig vara något trött på striden, lofva att öfvertänka motståndarens argument och begära vapenhvila, hvarunder man bättre kan plugga in i sitt hufvud den svårlärda tidningsartikeln eller boken eller, med ett ord, ösa en gång till ur den källa, hvarur man hemtat sina åsigter.

Tidningarna, denna den mest anlitade källa af detta slag, är också den rikaste. Hvarje menniska, som i sin tomma hjerna förgäfves letar efter en frågas lösning, vände sig blott dit, och hon får svar,

hvarmed hon sedan kan svara andra. Den som vill yttra sig i ett ämne, men icke är hemma deri, han rådfråge blott tidningarnas mening, och om han inlär fraserna väl och aktar sig att röra sig för fritt med dem, så kan han passera för en ganska upplyst man. För ett fåtal nogräknade personer kunde det kanske förefalla motbjudande, att tusentals menniskor, som ha egna kroppar, egna själar och följaktligen borde ha egna meningar, blott ha en till sammans, en enda mening, för hvilken de förarga sig, strida, komma i gräl och det ofta utan att de begripa den, utan att de känna den person, som bundit dem vid sin åsigt. Men man bör icke fästa sig vid dessa skrupler. Detta är ett beqvämt sätt att skaffa sig åsigter och således fördelaktigt.

Det finns äfven många andra källor, ur hvilka man hemtar åsigter. Man tar dem från böcker, man får dem från hörsaga, och man ärfver dem till exempel.

Från far till son har en åsigt vandrat genom en tio eller tolf led. Den har under tiden blifvit en smula föråldrad och temligen illa passande för vår upplysta tid, och redan för länge sedan har den blifvit förklarad för en gammal oresonlig fördom. Men hvad betyder det? Det är en familjeklenod, och det skulle vara en hädelse mot alla de visa förfäderna att släppa den ifrån sig. Anfaller någon den och motar dess försvarare in i ett hörn, hvarifrån ingen utväg

fins, så behöfver denne blott räta upp sig i hela sin värdighet och fråga den förmätne, om han vill mästra de visa herrar, som lefvat för denna åsigt, om han vill mästra dem, som varit hans lärare, ty de ha tillhört tider, som han har att tacka för en stor del af den kunskap, han inhemtat. Vill han mästra sina lärare?

Man skulle också kunna bilda sig åsigter sjelf, men detta är beroende af några vilkor. Antingen måste man ega ett mycket godt förstånd, god urskilningsförmåga och gedigna kunskaper, fördelar, som icke tillfalla många menniskobarn, eller också måste man vara i besittning af en god samhällsställning. I detta senare fall kan man förfäkta hvad man behagar, naturligtvis blott mot dem, som stå under en, och kämpa för hvilka galenskaper som helst. Ja, man behöfver icke ens förfäkta dem. Det är alldeles nog att uppställa dem som sina åsigter, och folk skall respektera dem, låta en njuta af segerns triumf och, det bästa af allt, till och med icke skratta åt en annat än på ryggen.

Om någon inbillar sig, att menniskor bilda sig åsigter för att gifva ett uttryck åt hvad de tänka och känna, så har han således misstagit sig. Och om han tror, att de bilda sig dem på det sätt, att de grundligt genomtänka det ämne, hvarom fråga är, och med

sitt eget förstånd söka finna den rätta uppfattningen deraf, så har han också misstagit sig.

Åsigter bildas visserligen någon gång af detta skäl och på detta sätt, men så sällan, att det icke är värdt att tala derom.

Nej, man är praktisk nu för tiden och har lärt sig inse, att den beqvämaste vägen till ett mål är den bästa.

OLYCKLIG KÄRLEK.

Han kommer! Han kommer! skreko två inrusande gossar.

Ögonblicket derpå vände de om och kastade sig i ännu vildare fart utför förstugutrappan, följda af ytterligare två små herrar, sannolikt deras nära slägtingar, om man fick döma af klädesplaggens tycke af hvar andra. Inom några sekunder hade de passerat gården och allén. Men nu var också vagnen så nära, att det endast återstod dem en mycket knapp tid för att slänga upp grinden. Detta utfördes också med en sådan fart, att den slungades mot staketet och knäckte två spjelor, efter hvilken bragd man satte sig att rida på sitt lemlästade offer och vifta med mössorna i den vildaste extas af förtjusning. Resvagnen rullade nu i allt sitt majestät

förbi dem, och ur fönstret framtittade en vänlig gammal man.

— God dag, godt folk! sade han leende. — Häng på!

Med ens blef grinden tom och vagnen fullsatt med små ostyriga, menskliga vampyrer, hvilka sögo sig fast hvar de kunde komma åt, den ene på fotsteget, den andre på kuskbocken, den tredje bakpå, den fjerde på något annat ställe. Med denna förökning i last gjorde vagnen sin ståtliga sväng kring gårdens blomsterparterr och stannade slutligen framför trappan för att mottaga mera sansade välkomsthelsningar af en behaglig, medelålders dam och några pigor.

Den gamle herrn steg ur, och genast skilde sig sällskapet i två grupper. Den ena bestod af den nykomne och hans «lilla syster», såsom han smeksamt benämde den behagliga frun med det milda ansigtet. Den andra, som bildat sig kring ett lurfvigt, brungult föremål, hvilket hoppat ur vagnen strax efter den gamle herrn, bestod af de bråkiga ungherrarne. Till denna grupp måste emellertid räknas ännu en figur, ehuru ringens medlemmar icke tycktes vilja göra det eller ens ville vara medvetna om hans tillvaro, så ensam och glömd stod han utanför kretsen, häfvande upp sin lilla lekamen på tårna.

Och likväl kunde han ha gjort anspråk på ett större intresse från dessa herrars sida, ty äfven han bar

brödratecknet, de blåhvita linnekläderna. Men ehuru denna brist på uppmärksamhet må hända bör klandras, kan dock till deras ursäkt anföras, att den lille utskjutne var den obetydligaste, svagaste och yngste af dem alla och således den, för hvilken man minst behöfde krusa.

Han stod emellertid nu och kastade längtansfulla blickar in genom de titthål, som bereddes honom mellan brödernas armbågar. Men hans innerliga önskan att få hufvudet inträngdt mellan någon af dessa öppningar tycktes omöjlig att realisera, ända tills en lycklig slump kom honom till hjelp.

Det utbröt nemligen helt lägligt en skärmytsling mellan de fyra jettarne, och den lilla pygmén begagnade sig med förstånd af oordningen i kedjan. Hälften af hans kropp befann sig redan derinom, och målet för hans längtan, en svängande hårvippa, berörde redan hans fingrar. Men då skrälde ett ödesdigert rop genom luften:

— Bruno, ici!

Den arme lille gossen befann sig ofrivilligt med ens försatt i en upp- och nedvänd ställning; pojkkretsen upplöste sig som en löfhög för vinden, och ur dess spillror framsprang en präktig newfoundländare. Med några språng stod han framför den gamle herrn, viftande på sin granna svans och höjande på öronen.

— Jesuit! sade hans husbonde, öfverskådande ore-

dan. — Jag har visserligen lärt dig att lyda, men hvem har sagt dig, att ändamålet helgar medlen?

Dermed gick han fram till sin fallne systerson, underrättade sig om hans befinnande, satte honom på knät och ropade fram Bruno för att han skulle räcka vacker tass och anhålla om ursäkt för sin ohöflighet.

Och då den knäsatte klämde hundens stora tass mellan sina späda fingrar, strömmade ljufva känslor genom hans lilla bröst, och han tyckte sig hafva för billigt pris köpt den nåd, som vederfarits honom.

— Det gör ingenting, Bruno, sade han förbindligt och klappade newfoundländaren på nosen. — Du kan slå om kull mig så många gånger du vill. Jag tycker om dig ändå.

— Bravo, Göran! ropade morbrodern skrattande. — Du är mig sannerligen en riddare sans peur et sans reproche.

Då middagen var öfver och man samlade sig kring kaffebordet för att höra fortsättningen på den gamle mannens historier, smög sig den minste bland sällskapet ut ur rummet, ned för trappan och gläntade på köksdörren. Hans aning hade icke bedragit honom. Bruno stod vid spiseln framför ett stenfat af vidlyftig form och var så ifrig i njutandet af dess innehåll, att han icke hade ro att ens taga

sig en sekunds hvila mellan munsbitarne och troligen slarfvade betydligt med tuggningsprocessen.

— Bruno! ropade Göran.

Newfoundländaren låtsade icke på minsta vis om, att han bar detta namn.

— Kom, Bruno! ropade Göran ännu en gång.

Men nu var det köksan, som svarade. Hon försäkrade sig vara ur stånd att begripa, hur man kunde vara en så förhärdad djurplågare och ha hjerta att störa ett fattigt hundkräks matfröjd, och som Göran insåg, att hon icke ämnade sluta sin predikan ännu på länge, så gick han ut och satte sig på trappan att vänta. Han hade suttit der tåligt en hel qvart, då ett slammer af nedstörtande porslin lät höra sig. Omedelbart derpå skallade köksans arga röst i de mest pipiga toner, öfverröstad blott en gång af ett ömkligt hundtjut, och sedan kom Bruno med rask fart ut genom dörren.

Af hvilken beskaffenhet brottet hade varit, frågade Göran icke efter. Hvad betydde väl det för hans storsinta hjerta, om Bruno hade förminskat qvällsvarden eller krossat det bästa porslinet? Sådant kunde icke åstadkomma någon förändring i den sanna kärlek, han hyste för ogerningsmannen.

Utanför dörren återtog Bruno genast sin värdighet och gick utför trappan så stolt som om en spark aldrig hade förlänat en mindre passande rörlighet åt hans

ben. Göran trippade efter, och så följdes de åt öfver gårdsplanen och ned åt uthusbyggnaderna, ty promenaden leddes helt och hållet efter Brunos smak. Der stannade de utanför en lada, och den fyrbente kamraten valde sig en lägerstad på litet spild halm. Den andra sträckte ut sig på bara marken och lutade blott sitt lockiga hufvud mot hundens mjuka pels. Småningom flyttade han sig dock allt längre upp på den snarkande vännens kropp, och då dessa friheter tillätos utan protest, antog han, att Bruno var honom bevågen. Slutligen slog han armen om hans hals, smekte det bruna hufvudet, kysste det och föreställde sig, att något af hans egen kärlek och längtan efter sympati kunde tränga in deri genom dessa kyssar och uppväcka beslägtade känslor.

— Jag tycker så mycket, mycket om dig, Bruno, sade han, — och du får lof att tycka litet om mig också. Jag skall ge dig mina kaffeskorpor, och du skall bita de elaka pojkarne. Säg, gossen?

Bruno morrade fram sitt välbehag, antingen åt detta förslag eller åt någon ljuf drömbild.

— Och nästa gång mamma vill tvinga mig att äta i köket för att jag spiller på duken, då sätter jag mig upp på din rygg, Bruno, och så rida vi bort till något slott och komma inte igen förr än jag är kung och du prins, Bruno. Sådana vackra kläder vi skola ha med guldgaloner på! Hör du, gossen, när pojkar-

ne komma, så ger du ju mig vacker tass och hoppar öfver mitt ben, men öfver ingen annans. Säg, lilla gossen? Tag mig i hand på det!

Göran skakade några tag den stora, viljelösa tassen, och så hade Bruno tagit i hand och gifvit sitt löfte.

Efter ännu en half timmes samtal eller rättare tal på en man hand, hvarunder Göran utgjutit sitt lilla hjertas alla sorger och förhoppningar för newfoundländarens öra, kände den förra sig öfvertygad om, att de blifvit vänner för lifvet. Men det skulle icke dröja länge, innan denna vänskap blef pröfvad. Stormtjut, som hördes allt mera tydligt, och rasslet af uppsparkad sand tillkännagåfvo, att några af Görans närmaste anförvandter voro i antågande. De syntes också snart svänga om husknuten.

— Ja så, du går och gömmer undan Bruno för oss, din parfvel, voro de vänliga helsningsorden.

— Buss! Buss! hviskade Göran.

Han lutade sig så tätt som möjligt intill hundens öra, ty han befarade, att en spark skulle bli lönen för hans fiendtliga afsigter, i fall de öppet lades i dagen.

Men vare sig Bruno förstod vinken eller ej, så sof han lika godt för det, och hans vän kände sig djupt bedröfvad öfver denna likgiltighet eller brist på förstånd; hvilketdera det var hade sina

svårigheter att afgöra. Emellertid var den slumrandes ro icke fullt betryggad genom detta stoiska lugn, ty andra uppmaningar att lemna lägerplatsen, hvilka icke voro lika lätta att ignorera som den första, gjordes honom gång på gång. Man klef på honom, ryckte honom i öronen, kastade sand på hans nos och befalde honom räcka vacker tass och hoppa öfver käpp. Allt blef dock utan andra följder, än att Bruno steg upp och lade sig att fortsätta sin sömn på en plats längre bort.

— Åh, inte gör han något för er skull! Tro inte det! sade Göran, applåderande sin fyrbente älskling.

I akt och mening att fira en triumf, höll han derpå ut sitt eget lilla trinda, halfalnslånga ben framför hundens nos.

— Hoppa nu, Bruno! skrek han. — Hoppa öfver mitt ben, snälle gossen!

Bruno bligade upp med sitt ena öga, sträckte benen ifrån sig och sof bättre än förut.

Detta var triumfen!

Pojkarne skrattade med full hals och påstodo sig veta med fullkomlig visshet, att Bruno först trott sig se ett tjugufemöres katalanibröd framför sig. Och de uttryckte till och med sin stora förundran öfver, att han verkligen insett sitt misstag och icke ätit upp benet.

Hånet och det svikna hoppet om triumfer fylde Görans sinne med bedröfvelse, men han sökte likväl att finna på ursäkter för sin vän. Han kunde ju vara allt för trött att förmå göra några ansträngningar eller kanske allt för omornad. Emellertid gaf honom pratet om katalanibrödet en ljus idé.

Med all den skyndsamhet, hvaraf hans små ben voro mäktiga, begaf han sig ned till byn och inträdde i ett hus, hvars port bar en skylt, prydd med en svartmålad oxe. Då han åter syntes på bygatan, bar han ett ganska stort paket, hvars doft lockade alla granngårdars hundar omkring honom och gjorde vägen till parkgrinden ganska osäker. Slutligen kom han dock oskadd tillbaka och fann Bruno i fullt arbete med att uppsöka de stenar och träbitar, som kastades åt honom. Det smärtade den stackars gossen, att de gemena pojkarne verkligen fått lif i honom, men de sorgsna tankarna skingrades ögonblickligen af det hjertliga mottagande, som newfoundländaren nu bestod honom.

Han hoppade omkring honom, slickade hans händer, då undfägnaden lät vänta på sig, och slök de röda köttslamsorna med en gourmands förtjusning.

— Du får leka med min boll hela dagen, om jag får ge honom en bit, sade en af bröderna ödmjukt.

— Snåljobb, ge bara hit ett stycke! befalde en annan.

— Jag skall inte bry mig något vidare om, att du sqvallrade på mig i morse, om du langar hit ett schok, sade den tredje.

Men Göran njöt allt för mycket af deras afundsjuka. Det var allt för ljuft att se, att Bruno nu icke brydde sig om någon annan än honom, icke strök nosen mot någon annans kläder, icke viftade på svansen åt någon annan. Nu gaf han vacker tass och nu hoppade han öfver benet utan några invändningar. Göran kunde icke afstå en enda bit af sina lockmedel. Hvar enda en vandrade från hans fingrar ned i Brunos gap, och då allt var slut och hunden ställde sig på bakbenen och lade tassarne på hans axlar för att mera beqvämt kunna undersöka, huru vida det fans något qvar i fickorna, tog han det för en vänskaplig omfamning och var säker på, att tacksamhetens band förenade newfoundländaren och honom i lif och död.

— Bruno, Bruno, min pojke, kom hit! ropade plötsligt en karlröst, och Göran fick se gårdsdrängen stå några steg derifrån och klappa sig på knäna.

Bruno vände på hufvudet, och hans ögon glänste.

— Gå inte, Bruno! bad Göran. — Det är ju bara mig, du tycker om.

— Bruno, kom nu, pojken!

Newfoundländaren började vrida sig och nafsa efter de små händer, som så fast och ångestfullt höllo i honom.

— Åh, Bruno, åh, Bruno, du har ju fått kött af mig! Han har ingenting att ge dig.

Men den kraftfulla, till hälften befallande rösten hade en förunderlig makt öfver Bruno. En kraftfull befallning verkade på honom, liksom på så många andra, mera än en mild bön. Han älskade det kraftiga, om det äfven skulle vända sig mot honom sjelf, och ville hellre böja sig under en mäktig hand än smekas af en svag.

Då Görans armar slingrade sig kring hans hals, gjorde han sig med några raska kastningar fri, och då de försökte få nytt tag, slant han ifrån dem, så att de icke fingo fast i något annat än högra bakbenet. Men vid detta höll sig också Göran fast med förtviflans energi. Hans sista hopp om deras vänskapsförbunds varaktighet hängde dervid. Han tyckte, att om Bruno kunde lemna honom, nu då han var skyldig honom så mycken tacksamhet, då hade han visat, att han icke det ringaste brydde sig om den, som älskade honom så högt. Men han ville icke låta honom bevisa detta, och derför hängde han sig med hela sin tyngd vid det ryckande högra bakbenet.

— Stanna här, Bruno! skrek han. — Nästa vecka skall du få mera kött.

Men newfoundländaren hade oåterkalleligen beslutat att gifva sig i väg, och då hans släpande Psyche på inga vilkor ville låta bli att genera honom, fann han det enklast att vända sig om och hugga tänderna i den lilla mjuka handen.

Den släppte genast sitt tag, och Bruno sprang fri och lycklig till den, som väntade honom.

— Det var lagom åt snåljobben. Bra, bra, bra! skreko bröderne. — Nu kan du räkna ut, hur pass mycket han tycker mer om dig än oss, du puttifnask!

Men Göran svarade icke. Han stod och betraktade de röda minnesmärkena i sin lilla hand, tills ögonlocken besegrades i striden med tårarne. Då smög han sig sakta bort.

När det ringde till qvällsvarden, infunno sig endast fyra små gossar i blåhvita linnekläder kring bordet. Allt ropande efter den femte var förgäfves, tills hans mamma slutligen, ledd af sin moderliga instinkt, hittade honom i en tunna, hvilken låg kullstjelpt med öppningen åt en häck. Då den återfunne hängde på hennes arm, och hon ömt frågade efter orsaken till, att hans lilla ansigte var så rödt och uppsvullet, då lutade han det mot hennes axel och framsnyftade:

— O, mamma! Bruno vill inte tycka om mig. Jag köpte upp alla mina pengar och gaf honom kött, men han vill inte tycka om mig.

Och stackars Görans sorg var så öfverväldigande, att han icke förmådde äta mer än hälften så mycket plättar som vanligt till qvällsvarden. Hans ögons tåreflöden runno utan afbrott, och först då sömnen smugit sig öfver honom, torkade den sista salta perlan på hans lilla röda, brännande kind.

Detta var första gången i sitt lif, som han begrät en olycklig kärlek.

MUNTERGÖKEN.

Kurre Hjert!

Han svarade icke.

— Kurre du!

Icke nu heller, och ändå satt han fullkomligt inom hörhåll, blott så många alnar från den talande, som bordet var långt.

— Se så, nu har han vändt sig ut och in igen.

Sällskapet började gifva luft åt sin munterhet. Kurre, «muntergöken», hade blifvit svärmisk. Man hade på sista tiden verkligen träffat på honom åtskilliga gånger försjunken i detta tillstånd af «ut- och invändhet», som den siste talaren så betecknande benämde hans sinnesfrånvaro.

Ord kunde icke väcka honom. Nå väl, då tog man elementen till hjelp. Någon fick det sinnrika

infallet att flytta det ena ljuset tätt intill hans yfviga konstnärshår, hans stolthet, kännetecknet på hans musikaliska snille.

Men innan ännu ett enda af dessa dyrbara hårstrån blifvit offradt, ryckte han till.

— Krama, tryck ned det, fort! skrek man.

Och yrvaken och förvirrad lydde den stackars Kurre rådet och kramade och tryckte af alla krafter sitt arma hufvud, tills han återvann tillräcklig besinning för att kunna reflektera öfver det besynnerliga lugn och den dämpade fröjd, hvarmed man åsåg detta släckningsarbete.

— Tusan, sade Kurre Hjert, — jag tror nästan, jag höll på att bli rädd, jag.

— Ursäktligt, käre bror, då det är fråga om en så dyrbar sak . . .

— Dyrbar . . .! Vill du vigga mig en tia på peruken, så kör. Ta'n i pant . . .

Och drifven af en naturlig ideförbindelse hoppade Kurre upp och sprang plötsligt bort till pianot för att spela och gnola gluntens vigilans:

"Nu har jag sprungit mig trött och förderfvad
Ur hus och i hus kring helaste sta'n."

— Nå, det var då väl, sade kamraterna, — nu har han fått rätsidan ut igen.

Kurre Hjert eller Karl Benjamin Hjert, såsom han kallades utom sin vänkrets, var en tjuguåtta års

man, med en figur så spenslig och liten, att man ovilkorligen sökte efter en förklaring dertill och lika ovilkorligt gjorde den slutsatsen, att det storartade håret sugit all musten ur hans lilla lekamen.

Det var redan många år sedan han kommit till staden för att förtjena sitt bröd genom musiklektioner. Hård nödvändighet hade drifvit honom från hem och allt, hvad han höll kärt. Den första tiden var också en mycket tråkig tid. Hemsjukan hade fått makt med honom.

Men det varade icke länge, ty han egde en trollformel, med hvilken han blåste bort det bittra i alla vedervärdigheter. Han skrattade.

Det var ett ganska märkvärdigt skratt. Ingenting kunde hålla stånd deremot. Olyckorna, som kommo så majestätiska mot andra menniskor, förlorade sitt allvar inför detta skratt. Förtretligheterna blefvo löjligheter och stickorden plattheter, då de mötte det. Det var en verklig egid, detta skratt.

Man hade bedragit och narrat honom till men för hans klena kassa. Men med sin trollformel förvandlade han strax dessa historier till uppfriskande anekdoter, som spridde godt lynne omkring sig många år bortåt.

Man hade ganska ofta försökt att ställa honom i en löjlig dager. En annan i hans ställe skulle då

kanske ha gått sina plågoandar till mötes och roat dem med en tafatt förvirring eller en tapper utmaning. Men Kurre Hjert, han skrattade med sjelf, och efter några ögonblick var det ingen, som längre tänkte på, hvarför munterheten börjat. Men hvarför fortsatte den? Jo, derför att Kurre sagt en qvickhet, «och det var tusan till karl att göra allting lustigt». Han skonade icke ens sig sjelf.

Han, lille Kurre, hade också en gång varit kär. Under några månader hade han lefvat i en säll extas af kärleksrus, och det var derunder han komponerade sin enda tonskapelse «En suck till henne». Slutligen hade han en dag äfven suckat ut sin kärlek i ord. Men den sköna förstod icke att värdera poesien i suckar och hade derför ingenting annat att ge honom i utbyte än en korg.

Arme Kurre Hjert, det var nära att hans trollformel icke hade hjelpt honom denna gång. Korgen, han fått, var stor, och djup var den som en afgrund, en afgrund så vidsträckt, att han beqvämt kunde falla hufvudstupa ned i den. Och han gjorde det äfven och kom icke upp derur, förr än hans gamla stöd och tröst, trollformeln, ändtligen kom honom till hjelp. Då blef han åter synlig för verlden.

— Precis den samme som förr, sade somliga.

— Nej, inte riktigt, sade andra.

Hans munterhet hade ibland något med sig, som man icke kände igen.

Men på det hela taget var detta något, som man icke kände igen, också blott en obetydlighet, endast litet gytja, som följt med upp från afgrundens botten.

Sålunda hade han i alla sina dagar stridt en tapper och segerrik strid mot bekymren och fört ett gladt lif med en liten, njuggt begåfvad kropp, som tycktes ursprungligen vara bestämd för lidanden och sorger.

På sista tiden hade han dock visat tecken till grubbleri. Och grubbleri har ju oftast en sorg till grundval. Men Kurre Hjert, nedtryckt af en sorg!

— Nej, det var för galet, sade kamraterna.

Och likväl var det något, som tryckte honom. Den stund hade kommit, då hans trollformel skulle visa sig otillräcklig. Den bet icke på detta något, som nu stod framför honom och som kommit så plötsligt. Han hade visserligen försökt skratta äfven åt detta. Men det stod qvar, orubbligt och majestätiskt.

Man skrattar icke bort döden.

Ja, han skulle dö, och det snart. Han hade läst denna dom i läkarens ögon, då denne såg upp efter att ha strukit med handen öfver pannan. Och med det samma hade denne bödel mumlat, eller också hade det kommit annanstädes ifrån, men han hade

tydligen hört dessa ord susa genom luften: lungsot, galopperande lungsot.

I början var det dock endast under vissa korta ögonblick, som han påminde sig detta. Den öfriga delen af sin dag höll han det för en syn- och öronvilla. Visserligen hostade han litet; men katarr hade han haft hundra gånger förut. Och dessutom var man ju så nära våren, och efter våren kommer sommaren, och då skulle han fara till något sundt och trefligt ställe, der han riktigt kunde sköta om sig. Han hade emellertid börjat hålla sig något flitigare till sin medicin, ehuru han visst icke ville gå in på, att han öfvergifvit sin förut så strängt förfäktade sats, att alla andra läkemedel än punsch vore bara humbug.

Det var egentligen, då han var hemma i sitt ensliga och kyliga rum, som dödstankarne brukade komma öfver honom, och de kommo allt oftare. Han greps af en förfärlig oro, en ångestfull trängtan att undfly detta sig närmande något, som stort, omsvepande, hemlighetsfullt, redan berörde honom och lockade fram sällsamma, främmande tankar i hans själ, förut så uteslutande upptagen af lifvets glädje. Han ryste, han vred sig, han kunde icke slippa undan dessa tankar. De kommo igen, allt jemt igen. Men klarast af dem alla stod en, som med sitt rop «värnlös, värnlös» skar i hans innersta nerver. Och

det kunde hända, att han, utom sig, icke kunde hindra sina läppar att qvida om hjelp.

Men hvad kunde han, arme lille Kurre Hjert, vänta för hjelp, nu då hans trollformel var maktlös! Ja, hvem skulle ens vilja göra ett försök att hjelpa och trösta honom?

Hans vänner?

Åh, de förstodo honom icke, annat än då han skämtade och drack. Han hade vant dem vid att skratta åt sig. Kanske skulle de äfven ha skrattat åt honom nu, då hans ansigte var förvridet af plågor och ångest.

Hans föräldrar?

De voro så långt borta. Det fans ingen möjlighet för honom att närma sig dem.

Åh, han mindes så väl sin mors mjuka händer, som så många gånger glidit öfver hans hufvud. De sutto envist qvar i hans tankar och ingåfvo honom en vild, fåfäng längtan att få luta sig mot ett mänskligt bröst och bli smekt så der. Blott ett ögonblick! Det skulle ge lugn åt hans flämtande andedrägt. O, Gud, hvad han längtade att få somna in vid ett sådant bröst!

Men då han kom ut i verldsvimlet, var han åter den forne muntergöken. Han ville skämta, dricka, sjunga till det sista. Och han skulle kanske ock i det stora hela lefvat ett gladt, bekymmerslöst lif,

om icke detta stora något, detta stora frågetecken, såsom någon säger, hvilket fått honom i sin makt, hade stått på lur och gifvit honom tusentals vinkar.

Det vinkade till honom, då han slog de sista dropparne ur en butelj, då han såg en död fluga eller då någon sjöng «Så lunkom vi så småningom», och så vidare.

Dessutom störtes han också allt mer af denna vansinniga längtan efter tröst och sympati, som på sista tiden väckts hos honom. Han kunde ibland sitta och stirra så forskande och länge på någon af sina vänner, att denne slutligen förklarade, att Kurre blifvit kollrig.

Men en gång fick denna längtan ett ännu tydligare utbrott.

Han gick en dag hem för att äta sin torftiga middag, som han för besparings skull lät hemta från ett ställe, der han skämdes att sitta och äta den. Då han gick uppför trappan (han sprang icke längre sjungande uppför den), såg han, att det som vanligt gläntades på dörren midt emot hans.

Ett litet lockigt gosshufvud tittade ut, dörren drogs igen och så åter upp, och då Kurre ändtligen var uppe i förstugan, ropade en liten gäll barnaröst:

— Titt ut, farbror!

Han stack in armen genom dörrspringan, fick fatt i en mjuk barnhand och drog ut den lille ungen, som skrattande hoppade upp i hans knä, sedan han satt sig på fönsterbrädet.

Det började som vanligt en munter lek. «Pappa noje», «rida ranka» m. m. exeqverades med ifver. Men så fick unge herrn flux en besynnerlig funder-ing. Han undrade, när han skulle bli stor.

— När du får skägg, sade Kurre, och så fick han i sin tur en idé. — Känn, sade han, — skulle du inte vilja ha sådana här sköna polisonger?

Den lilla barnhanden började genast fara omkring i hans ansigte, luggades ibland, men smektes ibland. Det kändes så godt, bättre än ett glas punsch, bättre än något, som han smakat på många år.

— Brukar du kyssa din mamma ibland?

— Nej, hon kysser mig.

— Men om du vill bli karl, får du lof att kunna kyssas sjelf. Försök nu att kyssa mig.

Detta var ett frestande tal. Den lille munnen närmade sig på ett mycket ovant och tvekande sätt, och slutligen snuddade de mjuka läpparne slappt vid Kurre Hjerts skäggiga kind. Men denne slog hastigt armen om barnet, tryckte det intill sig och återgaf kyssen mera varmt och ömt, än en mor skulle ha gjort. Derpå släppte han gossen, skyndade in till sig och kastade sig på en stol med hufvudet tillbakalutadt,

för att de tårar, som simmade i hans ögon, icke skulle kunna komma vidare.

En afton hade han sträckt ut sig på soffan i sin lilla kammare, och bredvid honom på bordet låg en näsduk, rikligt fläckad med blod från hans sorlande bröst. Han såg på den.

— Galopperande lungsot! Galopp, galopp, en dans med döden ... och så långa steg! I ett nu kunde man vara vid slutet af banan!

Dödsångesten var öfver honom, men äfven denna tillväxande känsla af ensamhet och trängtan efter deltagande. Dessa känslor kommo alltid till sammans. De kastade honom mellan sig, tills svetten perlade på hans panna. Slutligen kunde han icke uthärda det. Han reste sig upp.

— Musik, musik! mumlade han.

Han brann af begär att få se in i ett medlidsamt öga, att beröras af en smekande hand. De funnos icke till för honom. Men musiken skulle göra, hvad den kunde. Den skulle smeka hans öra, den skulle döfva hans nerver. Musik, ah, han måste ha musik!

Men på operan utfördes den qvällen ingenting, som stämde öfverens med hans sinnesförfattning, och sjelf egde han intet piano. Han hade icke ens haft råd att hyra ett.

Då föll hans blick på ett litet bref, som han hit-

tills glömt bort, och hvari man inbjöd honom till bal och supé just denna samma afton.

Tiden var inne. Han kastade på sig sin frack och gick. Naturligtvis var han bjuden för att roa gästerna med sin musikaliska talang, det viste han. Men denna gång skulle det icke bli för dem, han spelade.

Man hade för länge sedan börjat dansen, då han kom. Åtskilliga blaserade kavaljerer af hans bekanta voro dock lediga att bereda honom ett gladt mottagande vid punschbrickan. Han skämtade, skålade och skrattade med dem en stund, men sedan dansmusiken tystnat, försvann lille Kurre, och ingen viste hvart han tagit vägen, förr än ny musik fylde rummen med vemodiga, ljufva toner.

Den varade länge, men då den tystnat, dånade applåder här och der, och värdinnan kom fram till pianot för att låta musikern förstå, att hon var ganska nöjd med det sätt, hvarpå han betalat sin qvällsvard.

En massa folk ville skåla med honom.

— Skål, Kurre, den här punschen var af god verkan efter hvad jag hör, skrålade en herre med upprymdt ansigte och något dimmiga ögon.

Härpå följde skratt, prat och spörsmål från damerna, om hvad man hade så roligt åt.

Kurre Hjert försvann emellertid i vimlet, och dansmusiken bemäktigade sig åter pianot. Det hade på

nytt blifvit tomt i smårummen, och lille Kurre, som i qväll tyckte sig mindre ensam i sitt eget sällskap än i sina stojande vänners, hade lyckats att osedd smyga sig in i ett af dem. Der inne rådde en behaglig halfskymning, ty den enda ljuskällan var en taklampa med mattslipadt, grönt glas, och skimret af snön och månskenet kunde derför så mycket mera påfallande tränga in genom fönstret.

Han stannade och såg ut åt trädgården, der de djupa snömassorna lågo orörda och fläckfria. Der ute herskade den fullkomligaste stillhet och ro. Från salongen nådde honom sorlet af verldens buller och fröjd. Och han sjelf stod på gränsen af de båda rikena, stillhetens och bullrets. Hur länge skulle det väl dröja, innan han öfverskridit den, innan den hvita svepningen der ute hade fångat honom?

— Herr Hjert!

Han vände sig hastigt om. Han hade trott sig vara ensam.

I soffan satt en ung dam, som i sitt knä höll en sofvande liten gosse, just herr Hjerts lekkamrat i förstugan. Modern var honom också bekant. Det var hon, som hade börjat en konversation i förstuga och trappa, och det var ju intet att säga derom, ty hvilken mor vill ej lära känna sin sons bekantskaper?

— Ah, ni är svärmisk, herr Hjert! Kom hit och säg mig, hvad ni gjorde månen för meddelanden.

— Jag? Nej, det var han, som pratade.

— Såå, och hvad sade han?

— Han sade, att just i denna stund går det någonting konstigt genom alla gamla gubbars och alla gamla gummors ben och fotknölar.

— Hvad i alla dagar säger ni?

— Jo, ve öfver farmor och farfar! Ve öfver alla gamla benknotor! Det blir tö.

— Åh, herr Hjert, herr Hjert, sade den unga frun och skrattade, så att barnet började röra sig, — hvad ni är komisk! Ni måtte alltid vara vid godt humör... Ni kan då narra en att skratta så... Det är verkligen riktigt uppfriskande att vara granne till er, det måste jag säga. Och John, han skulle då bestämdt bli sjuk, om ni flyttade. Ni tänker väl icke göra det?

Han satt med ett frånvarande leende och lekte med lille Johns glänsande lockar.

— Jo, det kan nog hända, att jag flyttar.

— Tänker ni verkligen det? Åh nej, säg inte så, herr Hjert! Skulle det så snart vara slut med min lille gosses glada middagsstunder! Vet ni, han ligger så länge i fönstret och ser efter er. Och jag, sedan ... Det har varit så uppfriskande att höra er muntra röst i trappan, att höra er båda prata, när dörren stod på glänt. Nej, säg inte så, det tänker ni inte...

Hon måste slutligen upphöra med att tala, ty han svarade icke. För intet pris i verlden skulle han kunnat få fram ett ord, och dock var det något, som svälde inom honom och ville qväfva honom af brist på luft. Det hade med ens klarnat i hans inre, och han förstod sig nu sjelf. Han förstod, hvad det var för en tröst, som han trånat efter. Han ville bli saknad... saknad, ljufva ord! Han ville veta, att han lemnade ett tomrum efter sig, då han gick bort, och sålunda känna, att han varit något, att han gjort något, att han icke lefvat alldeles förgäfves.

Men det var icke något stort tomrum, stackars lille Kurre Hjert kunde lemna efter sig. Hans lif hade glidit allt för flyktigt och lätt öfver tidens haf, att det skulle kunna efterlemna några dyningar, det viste han. Men då man icke har brödkakan, kastar man icke bort smulorna, när de äro det enda, man har att stilla sin hunger med, och stackars Kurre var fattig och hungrig nog för att med lystnad sluka hvart enda af den unga fruns ord.

Det var ett nytt språk för honom. Nej, icke nytt, endast ovant för hans öra. Det var hans mors språk.

Han stirrade på den hvita hand, som hvilade på soffkudden, och nästan omedveten om hvad han gjorde, grep han och lyfte upp den. Men innan han

hunnit blifva straffad för sin djerfhet, släppte han den åter och tryckte i stället näsduken mot sina läppar, från hvilka en blodström bröt fram.

Den unga frun skrek till och ville förfärad springa efter hjelp, men han tryckte henne ned igen. Det var öfver för denna gång, och han lutade sig matt mot kuddarne, medan hon, ännu flämtande efter sin häftiga förskräckelse, satt och betraktade honom.

— Min panna hettar, mumlade han svagt.

Hon förstod honom. Den svala, hvita handen kom frivilligt och tryckte sig mot hans tinning. Och hur det var, började denna hand att röra sig. Den strök hans hår, den smekte honom, som om han varit ett litet barn. Och hvad var han också annat i denna stund? Han slöt ögonen och drömde om sitt hem och om en annan hand, som äfven smekt honom. Hans läppar rörde sig sakta, och med hans matta andedrägt följde några ord, nästan icke mera hörbara än den.

— Min mor... min mor... Hon tyckte om att smeka mitt hår... mor... mor...

Dansen var slut. Högljudda röster hördes i rummet bredvid och kommo den mjuka handen att draga sig tillbaka. Kurre Hjert spratt till, och liksom fattad af en plötslig ingifvelse lutade han sig närmare den unga frun.

— Om ni vill, hviskade han betydelsefullt, — skall jag spela för er ett musikstycke, som jag komponerat.

Tokige lille Kurre! Han mindes icke, att de förut varit till sammans på bjudningar, och att han brukade spela, hvissla och gnola sin enda tonskapelse öfverallt, hvart han kom. För honom var den ständigt ny.

Emellertid satt han snart vid pianot, och om stycket han spelade var gammalt, var dock utförandet nytt. En sådan fin nyansering, en sådan djup innerlighet hade man icke trott lille Kurre om. Och då han slutat, började också dessa bravorop och applåder, som man i enskilda salonger icke vågar skänka annat än godmodigt och tokroligt folk, att låta höra sig på det lifligaste.

Men plötsligt spred sig en förskräckelsens tystnad kring hela rummet.

Den lille pianisten hade icke rest sig från sin plats. Han satt qvar med hufvudet tillbakalutadt, och öfver hans läppar störtade plötsligt en ström af blod.

Man stödde honom, man sprang efter vatten, ty hans hand famlade oroligt framför sig. Men då glaset kom, drog den sig tillbaka från beröringen.

Då kom i stället en mjuk, hvit hand och lade sig i hans. Och om den slöto sig de darrande fing-

rarne. Det var efter den han längtat. En annan hand lade sig på hans panna, och hans hufvud trycktes till ett varmt bröst. Då slog han plötsligt upp ögonen. Ett mildt qvinnoansigte lutade sig öfver honom, och han såg, hvad ett döende öga anser skönast af allt: två ögon fylda af tårar, tårar för hans skull.

Ljufva tårar! Det var er förtjenst, att frid och lugn bredde sig öfver lille Kurres stelnande ansigte.

OM ÖFVERENSKOMNA MÖTEN.

Ingen har väl undgått att blifva utsatt för ödets lek, och ingen har väl skonats från att ofta se sina planer öfverkorsade af detta obevekliga öde. Denna stormakts lust att spela spratt åt oss dödliga visar sig dock aldrig tydligare, än då två personer kommit öfverens om att mötas.

Platsen, hörnet, huset eller portgången kan vara på det noggrannaste bestämd, tiden uppgifven så tydligt, att intet missförstånd är möjligt, och dock tjena alla dessa försigtighetsmått till intet, då man har det retsamma ödet emot sig.

Den ena af kontrahenterna är vanligtvis ordhållig. Inga hinder möta honom, och äfven hans ur går rätt, hvadan han kommer till mötesplatsen så punktligt, att inga sjelfförebråelser kunna mildra hans för-

delaktiga omdöme om sölaren. I känslan af sin egen oåtkomlighet för tadel bedömer han sin vän mycket strängt och kan för tillfället icke fatta, att några ursäkter kunna gifvas för en menniska, som icke håller sitt löfte. Ju längre han väntar, ju kraftigare och oartigare epitet uppletar han inom sig för att tillägga sin försumlige vän.

Emellertid marteras denne som bäst under ödets förföljelser.

Äfven han hade ämnat att vara punktlig. Han hade på ett mycket ordentligt sätt räknat ut, att han hade fem minuter på sig för att sluta sin tidningsläsning, två minuter till ytterkrädernas påtagning — en mycket drygt tillmätt tid — och slutligen tre minuter för att uppnå spårvagnen.

Detta schema har han nu mycket klart för sig. Dock, om också ingen förut förbisedd, men nu upptäckt tidningsartikel, inga lösa rockknappar, inga omedgörliga galoscher förorsaka en rubbning deri, så orsakas den helt visst af någonting annat. Antingen snafvar han i trapporna och måste uppoffra en hel minut för att förvissa sig om, att hans kropps omhölje ännu är i respektabelt skick, eller också träffar han i porten någon, som är högst förtjust öfver sin tur att träffa honom och som har något angeläget att meddela honom.

Då han ändtligen blifvit fri och hunnit ut på gatan, gör han otroliga ansträngningar för att taga igen den förspilda tiden och lyckas verkligen att på mindre än tre minuter tillryggalägga vägen till spårvagnen. Men ödet är emot honom, och en om nästa hörn svängande gul baksida är allt hvad han ser af det efterlängtade fortskaffningsmedlet. Som äfven alla åkare äro försvunna, beslutar han sig med resignation för att gå.

Och det fordras verkligen mod för att fatta ett sådant beslut, ty vädret är vackert och alla gator och torg fylda med en oräknelig menniskomassa, som just emedan han har brådt om naturligtvis har utomordentligt godt om tid. Man går icke, man skrider fram med dessa makliga, släpande steg, som äro en olidlig förtret för en bakom gående, hvilken icke blifvit begåfvad med ett lugnt temperament. Han måste tränga sig framom dessa vidlyftiga rader af sölare, men så ofta han gör ett försök dertill, kan han vara viss om att köra hufvudet mot en person, som tyckes lefva i den fullkomligaste okunnighet om, att det finnes en «rätt» och en «orätt» trottoar. Djupt förbittrad öfver att i en menniskas uppfostran kan existera en sådan oförlåtlig brist, nedlåter han sig att meddela en kort undervisning i det försummade läroämnet. Men eleven visar sig icke alltid så tacksam, som han borde vara, och detta ger anledning till ett

par meningsutbyten. Då han slutligen fortsätter sin väg, kokar hans sinne af harm öfver, att man ej tänkt på att stifta en lag, som kunde förbjuda oförskämdt folk att störa ens beqvämlighet och särskildt en, som lade plikt på att gå på orätt trottoar, ty utan en sådan kommer folk att i evighet vandra midt emot den sida, der man borde gå.

I en sådan sinnesstämning är det icke underligt, att han knuffar sina grannar eller oförvarandes stryker käppen ur en gubbes darrande hand, då han naturligtvis måste reparera sitt fel. Men att bland en påträngande folkmassa upptaga ett föremål från gatan är icke någon lättlöst uppgift, och dertill är den förenad med äfventyr af flere slag. Om hans fingerspetsar redan beröra den hala käppens yta, så försättes han strax genom en knuff långt ifrån sitt mål, och förmår han att ännu en gång närma sig det, så måste han rycka till af smärta vid en obehaglig tryckning på den ömmaste delen af sin fot och sätter derigenom sin jemvigt i fara.

Skall han öfver slussen, så är den närmaste bron naturligtvis uppdragen. Skall han öfver gatan, så är en flegmatisk bonde i färd med att öfverfala sin sömniga häst att förfoga sig öfver just samma plats, der han tänker verkställa sin öfvergång.

Dessa och dylika förtretligheter skulle dock kanske icke vara af någon större betydenhet och orsaka

mer än några minuters dröjsmål, om icke till dem sällade sig en annan vigtig omständighet, den nemligen, att hans vänner och bekanta till ett ovanligt stort antal råka vara ute denna morgon. De ha just i dag en fruktansvärdt skarp synförmåga, och ehuru han påtager sig sin mest tankspridda och minst sällskapliga min, kan den icke betaga dem lusten att njuta af hans sällskap. Man rycker honom i armen, pratar, går, vänder om, har något ytterligare att säga, och den arme mannen finner slutligen, att mötestiden är länge sedan förbi. Han har sträfvat redligt för att hålla sitt ord, ansträngt alla sina krafter för att vara punktlig, och dock inträffar han på mötesplatsen precis en half minut efter, sedan hans vän tröttnat att vänta och gått sin väg. Är det hans fel, att han kommit för sent? Nej, det är det oblida ödet, som spelat honom detta spratt, som kommit honom att förgäfves göra denna obehagliga promenad, och som kanske genom detta omintetgjorda möte tillskyndar honom känbara förluster. Kanske har han derigenom förlorat en vän, kanske gått miste om en liten god affär eller, det värsta af allt, om en splendid middag.

Med tanken på dessa möjliga förluster lofvar den olycklige mannen sig sjelf att om möjligt undvika öfverenskomna möten, och säkert är, att ett sådant beslut kunde vara nyttigt för hvem som helst, ty hvar

och en vet af egen erfarenhet, att det endast är undantagsvis som öfverenskomna möten förverkligas och har säkert varit med om ett eller flere, hvilkas förlopp liknat detta.

TANT MORAL.

Klockan 7 en söndags afton var det lif och rörelse i det största rummet af familjen Bockenbergs våning, det vill säga salen. Den ännu unga och vackra lilla frun lockade de mest yrande polkatoner ur pianot och ackompagnerades härtill af sin sexårige son, hvilken på en aftagen kakelugnslucka utförde trumningar med en skicklighet, som gränsade till virtuositet.

Af hans min kunde man också se, att han älskade sin konst, en konst, som för öfrigt icke endast beredde förströelse åt örat, utan äfven åt ögat, ty beröringen af hans något fuktiga fingrar åstadkom på messingen en mängd fantastiska och intressanta figurer.

Utefter golfvet rasade de yngsta medlemmarne af familjen, de unga damerna Bockenberg, under höga rop, som man skulle kunnat taga för dödsskri, om icke deras ideliga upprepande hade stillat ens farhågor.

Och till all denna öronfägnad kom slutligen ljudet af med särdeles kraft slungade brädspelsbrickor och tärningar. Herr Bockenberg och hans synnerligt gode vän, herr Falén, roade sig med sitt älsklingstidsfördrif.

Plötsligt upphörde dock musiken på kakelugnsluckorna. Den unge konstnären hade kastat en blick genom fönstret, och den syn, som mötte honom, hade helt och hållet förändrat uttrycket i hans drag, hvilka nu buro spår af harm och förbittring.

— Mamma, skrek han, — nu är tant Moral här igen. Hon kommer der nere på gatan.

Det blef en hemsk tystnad i rummet, hvilken slutligen bröts af herr Bockenberg, som lugnt frågade:

— Hur sa' du, min gosse?

— Jo, tant Aurore kommer der nere, svarade hans son saktmodigt och med bortvändt ansigte.

— Det var rätt, Klas; jag var nästan rädd, att du glömt hennes namn.

Stackars barn! Det var min sann icke lätt att komma i håg, att den ifrågavarande damen, som i förtroligaste samspråk, det vill säga emellan man och hu-

stru så väl som mellan syskonen, kallades tant Moral, i samtal mellan olikställda personer skulle heta tant Aurore.

Emellertid hade notbladen blifvit undanskaffade, kakelugnsluckan hade åter fått intaga sin rätta plats, och de små fröknarna hade beskedligt krupit till sammans i en vrå. Sedan den unga frun sålunda fått ordningen någorlunda återställd, gick hon till soffan och smög sig till sin mans sida.

— Det är söndag, hviskade hon. — Richard, tänk då på, att det är söndag!

— Kors, viste du inte det förr än nu? frågade han med rättmätig förvåning öfver det plötsliga i denna hågkomst och dunkade brickan i bordet som förut.

— Hör då på, hvad jag säger! Det är söndag, och du vet, att tant Aurore ogillar bullersamma nöjen på en sådan dag, och ... Nå, Richard, sluta då för all del! Tant är i trappan.

— Ja så, min lilla vän, sade herr Bockenberg med ett retsamt småleende, i det han skramlade med tärningarne, — din söndag börjar således, när tant Moral kommer i trappan.

— Fy ... fy, Richard!

Hon steg upp, med pannan betäckt af harmens rodnad öfver en så djup och orättvis förnärmelse, men han lade armen om hennes lif och drog henne ned igen. Han smekte henne, kysste henne, förklarade,

att hon var en rar liten hustru, men upplyste henne icke dess mindre om, att hans söndag icke började på samma gång som hennes.

Med denna förklaring måste hon låta sig nöja, helst som dörrklockan nu sattes i rörelse, och hon såg sig tvungen att lemna stridsfältet för att taga emot och pelsa af tant Moral.

Den nykomna var ett fruntimmer af ansenliga längdproportioner, men bredden hade lidit derpå. Hvar enda kota i hennes bensystem tycktes vara besjälad af en passionerad sträfvan att göra sig bemärkt, utan att fråga efter om detta var fördelaktigt för det helas harmoni. I ansigtet hade de också lyckats särdeles väl deri. Dess utstående delar voro hvassa som biljardköer, och de mellanliggande hålorna så djupa, att man nästan behöfde leta efter ögonen, hvilka befunno sig på bottnen af ett par af dem.

— Åh, se god dag, sade herr Bockenberg och reste sig ett ögonblick från spelbordet, — här sitta vi, som tant ser, och roa oss så godt vi kunna.

— Ja, hvar och en roar sig efter sitt sinne, svarade den gamla damen.

I en lång blick, som hon kastade kring rummet, uppfångade hon ett öppet piano, en hopdragen gångmatta och en roman, som låg uppslagen på bordet. Idel sorgliga upptäckter!

— Ja, sade den gamla damen suckande, — den

ena äflas efter verldens buller och förlustelser, den andra finner sitt hjertas tillfredsställelse och frid i ett saligt umgänge med heliga ting.

Hon satte sig vid fönstret och lät sina blickar irra bland de grå molnen.

— Hör på, tant Aurore, med tillfredsställelse och frid i sitt hjerta kan man ju vara lycklig under hvilka yttre omständigheter som helst, eller hur?

— Ja, med dem kan man trotsa ...

— Godt, tant, då behöfver jag inte frukta för att störa er, sade herr Bockenberg och slungade brickorna i bordet med förnyade krafter.

Hjertat kan gömma mycket, som ansigtet och munnen icke sqvallra om. Så var det med tant Aurores frid och tillfredsställelse. Det syntes icke ett spår af dem. Hon tog den unga frun afsides och började förhöra henne angående herr Bockenbergs själstillstånd. Stackars tant Moral! Hon led af en sådan brinnande oro för hans välgång i det andra lifvet, och hon ville nu höra, om icke hennes kära Sofi också plågades af dessa farhågor. Men kanske de lågo båda i samma syndasömn.

— Ack, Sofi, Sofi, tänk på ert väl, medan tid är!

Då denna storsinta själs nitiska vältalighet en gång kommit i farten, kunde den aldrig hejdas af någonting annat än ett nytt ämne att utgjuta sig öfver.

Det uppstod då en kort paus, hvarefter floden med fördubblad styrka kastade sig in i sin nya riktning.

Till lycka för den unga fruns nerver inträffade en sådan paus ganska snart.

Tant Moral hade fått ögonen på Klas, som satt på golfvet bredvid sina systrar och höll ett vackert tal om sina mångfaldiga talanger och kunskaper. Han kunde köra oxar, och han kunde gräfva diken, han kunde mura in pannor, och han kunde sota skorstenar.

— Klas, sade tant Moral.

Klas hörde icke, men tog ett kråkskutt längre bort åt rummet.

— Klas, sade hans mor, — tant ropar dig.

Han kom mycket långsamt vaggande framåt. De der långa, klolika fingrarne, som vinkade åt honom, och som han viste skulle ofelbart slå ned på hans axlar och genomila dem med sin iskyla, utöfvade ingen stor dragningskraft på honom.

— Det är inte vackert att skryta, min lille vän, sade tant, applicerande tortyrredskapet på vanligt ställe.

— Skryta, inte skröt jag, inte.

— Kanske du kan allt det der då, som du berömde dig af för dina systrar?

— Ja, och jag kan sätta in fönster också.

— Ja så, tänker du nu också inbilla mig de der historierna? Lär dig först att läsa rent i din bibel, så skall jag sedan tro, att du kan något, min lille vän. Man måste ... Åh, herre Gud, hjelp ...!

Sedan Klas förgäfves pröfvat alla möjliga medel för att få lös sina axlar ur de obevekliga skrufstäden, hade en snillrik tanke runnit upp i hans hjerna. Hans ben började sakta glida, tills hans rygg i ett tag befann sig i häftig kontakt med golfvet, och hans stöflar med tant Morals ömma tår.

Det var ett elände att åse den gamla damens lidanden. Men den hjertlöse Klas afstod från denna syn och skulle hafva lefvat i den ljufvaste samvetsfrid hela qvällen, om han icke inom kort blifvit dragen inför domstol.

— Bed tant om ursäkt, sade hans mor.

— Hvarför det? frågade han med oskuldens frimodighet.

— För att du har gjort henne illa.

— Det var hennes eget fel. Hon nöp mig i axlarna, så jag inte kunde stå stilla.

— Klas, sade den unga frun strängt, men med något qväfd röst, — hör hvad jag säger, bed tant om ursäkt.

— När hon gjorde det sjelf ...

— Klas ...!

— Skall jag bedja henne om ursäkt för att hon gjort illa sig sjelf?

Hans mor steg upp och tog honom om armen. Men tant Moral, som gjorde ett häftigt våld på sina smärtor genom att imaginärt samla dem i munnen och svälja ned dem med en uttrycksfull grimas, bad att syndaren måtte bli utlemnad åt henne, tog honom försigtigt i rocken och ställde honom vid sina knän.

— Jag vill hoppas, att du icke gjorde det med flit.

— Jag åkte, svarade Klas tvetydigt.

— Det skulle ha varit en uppsåtlig synd, fortsatte den gamla damen, — och det bästa du kunde göra i detta fall vore att ångra dig och bedja om ursäkt. Gud tycker icke om förhärdade barn. Men skulle det endast varit en obetänksamhet af dig, hvilket jag hoppas, så måste du komma i håg, att det äfven fins andra än uppsåtliga synder, för hvilka man måste bedja om förlåtelse. Jag menar arfsynder. Vet du, hvad arfsynd är?

— Nej!

— Nå, hör då på, mitt lilla barn! Det är en synd som denna. Du ämnar icke göra något ondt, och ändå gör du det. Det är en benägenhet att ställa till ondt, som man fått i arf. Dina föräldrar ha fått den i arf efter sina förfäder, och du har ärft den af dina föräldrar. De ha smittat dig. De . . .

Klas gjorde stora ögon öfver de underbara historier, han fick höra, och stod just i begrepp att fråga, om hans pappa och mamma äfven hade fallenhet för att göra illa andras tår, då han hejdades af sin far, som häftigt reste sig från brädspelsbordet och ropade:

— Gå ut, Klas!

Klas försvann lydigt tillika med den systerliga eftertruppen, hvarefter herr Bockenberg vände sig till tant Moral och sade med barsk röst:

— Jag tillåter inte, att ni lär barnet några dumheter. Vill ni verkligen inbilla pojken, att vi, hans far och mor, som måste söka vara hans förebilder i allt godt, äro så dåliga, att vi smittat honom med synd? Tant Aurore, jag tänker icke tillåta er att beröfva mig den vördnad, som min son är mig skyldig.

— Richard, sade tant Aurore röd af harm, — har du läst din bibel? Hvar har du din bibel?

— Det veta de himmelska makterna, men jag vet, att om det också icke funnes mer än en bibel och en katekes i hela verlden, och dessa vore mina, så skulle jag utan tvekan kasta dem på elden, hellre än att förlora min sons aktning. Och hvad det beträffar, tant Aurore, att lära min klipske pojke bedja om ursäkt för sin så kallade arfsynd, så skall han snart draga konseqvenser ur er smittolära och svara er, att han icke behöfde bedja om ursäkt för sina föräldrars

synder, liksom han nyss svarade, att han icke behöfde bedja om ursäkt för någonting, hvartill ni var skulden.

Tant Moral tog fram näsduken.

— Åh, verkligen, åh, verkligen, snyftade hon. — Jag är en föraktlig menniska, en illistig, dum, elak menniska, som väl förtjenar spott och spe. Ja, ja, det är jag.

— Snälla tant!

Den unga frun klappade henne på axeln.

— Jo, kära du, jag missleder dina barn, snyftade hon. — Jag bör vara tacksam för edra tillrättavisningar . . . Jag har sträfvat i hela mitt lif för att utså den goda säden, för att samla kornet i ladorna, men jag har misstagit mig. Det är orätt att göra så, ja, det är orätt. Hvar är min kappa, Sofi?

— Kära tant, du vill väl inte gå?

Jo, hon ville gå. Hon ville skudda stoftet af sina fötter. Men i dörren vände hon sig om. Apostlarne, hennes stora föregångare, brukade ju sällan låta fördrifva sig från ett ställe utan att lemna efter sig en profetia, och hon skulle icke varit deras värdiga efterföljerska, om hon försummat att likna dem äfven häri.

Detta hus skulle bäfva, denna familj skulle ångra sig, denne öfvermodige man skulle minnas hennes ord en dag, då det var för sent att kalla henne, att ropa henne, att bedja henne om hjelp och råd.

Ändtligen beslöt hon sig för att gå och ledsagades ut af den unga frun.

Då dörren slöts, började herr Bockenberg vandra fram och tillbaka på golfvet, men stannade efter tre hvarf framför herr Falén och brast ut i skratt. Det var ett skratt, som talade om ett lättadt hjerta och ljöd så muntert, att hans gäst smittades deraf.

De hade knappt öfvervunnit denna paroxysm, då dörren åter öppnades och två personer trädde in.

Hvem gick främst, om icke tant Moral, tant Moral, värdig, stolt och rak, tant Moral, kastande en blick, på samma gång öfverlägsen och nedlåtande, på sin syndige nevö!

— Gud hjelpe mig, arme stackare, hviskade herr Bockenberg. — Hon har förlåtit mig!

Så var det verkligen. Den kära tant Moral var ingen menniska, som man kunde förebrå hårdhet och obeveklighet. Hennes vrede hade smält vid den vädjan, som den vänliga lilla frun och doften af en sparrisomelette hade stält till henne. Hon hade insett, att det vore orätt, om hon af falsk stolthet läte förleda sig att öfvergifva det reformationsverk, hon börjat inom denna familj.

Hon ville fortsätta att verka derinom, så länge hennes krafter och helsa stodo bi, och då hon kom hem på qvällen, skulle hon bedja sina varmaste böner för syndarne i huset nummer 150 Götgatan.

Men man bad äfven i detta hus. Då fru Bockenberg denna qväll satt vid sin sons bädd för att höra honom läsa sina böner, förekom det henne, som om den sista bönen innehölle ett par ord för mycket. Klas fick befallning att läsa om. Han lydde.

— Gud bevare far och mor. Gud bevare mina syskon. Gud bevare oss från tant Aurore!

Denna läsning befans emellertid vara lika otillfredsställande som den första, och han ombads att börja om igen. Men Klas tyckte förmodligen, att han nu fullgjort sin skyldighet, och visade ingen håg att villfara denna begäran. Och hans mor gick utan att ha lyckats besegra hans styfsinthet och utan att ha gifvit honom den vanliga kyssen.

Men då dörren slöts, knöt han sina händer, borrade sitt våta ansigte ned i kudden och läste ännu en gång sin bön, dock icke som en ångerfull gosse utan som en förhärdad liten syndare, ty han läste den efter den nya men förbjudna ritualen.

OM SÄTTET ATT HELSA.

Vår verld är som man vet mycket road af att tyda gåtor och tecken, att läsa en hel roman i några få rader, att utfundera en menniskas karakter af hennes skrifstil och bedöma hennes moraliska värde af hennes gång.

Då den så lätt drager sina slutledningar, hvad är då naturligare, än att en menniskas helsning äfven tages till stoff för en mängd omdömen om hennes egenskaper och karakter? Vid det första sammanträffandet med en person, då denna kanske blott hinner med att göra sin bugning, finnes det ju intet annat att fästa sig vid än utseendet och hennes sätt att helsa. Är utseendet det märkvärdigaste af dessa båda anmärkningsvärda saker, nå väl, då diskuterar man derom. Men ligger det i helsningen något ovanligt, nå-

got besynnerligt, något som har smak af det löjliga, då kan en stackars syndare göra sig säker om, att det går bakom hans rygg en vidt löpande hviskning, innehållande de mest besynnerliga omdömen om hans person och tilläggande honom egenskaper, som han aldrig drömt om att ega.

— Min Gud, har den der unge mannen helsat på dig? säger en ung flicka brådskande till en annan. — I hans runda ögon strålade den innerligaste tillgifvenhet, under det hans hand sakta, men varmt tryckte min. Han brinner helt säkert af kärlek till hela menskligheten; jag väntade blott, att han skulle fråga mig, om jag kände mig olycklig, för att i så fall få det nöjet att skänka mig sitt deltagande.

Hvilket orättvist omdöme! Den olycklige unge mannen har visst icke gjort sig skyldig till den taktlösheten att tänka på hela verlden. Han tänker endast på sig sjelf. Saken är den, att en god vän en gång har klandrat hans sätt att helsa och underrättat honom om, att det såg ut som om han hyste särskild fiendskap till hvar och en, som han bockade sig för. Den stackars gossen var genast villig att bättra sig. Han kämpade strängt mot denna förtretliga rofdjursmin, som stal sig på honom. Han gjorde framsteg, började verkligen att känna sig nöjd med sig sjelf, och just då han skildes från den kritiserande damen, var hans öfvertygelse den, att han

uppträdt med belefvenheten hos en person, som med sitt fina leende och tilltalande ögonspråk genast intager betraktaren.

En annan yngling har ofta hört det fördömas såsom ett fult fel att vara styf i nacken. Följaktligen blir det hans sträfvan att uppnå en så stor ledighet som möjligt. Han åstadkommer först en mycket djup bugning, derpå en mindre och derpå fem eller sex till, i allt mindre svängningar. Afslutningen består i att röra hufvudet i samma dallring, som utmärker ett slängande rep, då dess särskilda svängningar icke mera kunna förnimmas.

Der kommer en vördig gammal fru med glasögon på näsan och ridikyl under armen. Hon ser sig ängsligt omkring och niger för den, hon först kommer till. Men ifrig att se hvilka hon känner eller icke känner bland sällskapet, lemnar hon sina ögon icke tid att vara med på samma ställe, der hennes knän göra sin vördnadsbetygelse. Hon niger för en person och ser på den nästa. Så går det hela raden framåt, och bakom henne löper den fatala hviskningen:

— Hvilken stursk gammal gumma! Hon är för högfärdig att kosta på en ordentlig helsning.

Då supén är slut, gör en aktningsvärd familjefar sin rund för att taga god natt. Hans ansigte strålar af förnöjelse, ty ostronen ha varit goda, vinerna delikata

Han skakar hand med en hygglig yngling, en elegant balhjelte. Handskakningen är mycket långvarig, det hjertliga leendet tyckes ha en dold mening, och hans ögon betrakta den uppmärksamt väntande ynglingen med ett forskande uttryck.

— Jag vet, tänker balhjelten, — han funderar på att invitera mig till sin nära förestående bal. Jag har slagit an på gubben som på så många andra, men han är osäker, om han vågar be mig i anseende till vår flyktiga bekantskap. Emellertid skall jag icke ta det illa upp, ty gubben har fina supéer och en inte så oäfven dotter.

Slutligen upphör handskakningen och fixeringen, men utan att gubben haft den artigheten att med ett enda ord förklara orsaken till sin fundersamma min.

— Gamle narr! mumlar den besvikne sprätten mellan tänderna. — Gamle narr! mumlar en hel rad af andra äfvenledes besvikna unga män och vända sig på sina klackar.

Det kunde kanske tyckas, att omdömen såsom dessa blott äro löst prat, men erfarenheten har lärt mången, att man icke får betrakta dem så.

Man måste besinna, att vår verld nu en gång är så beskaffad, att den har ett mycket dåligt minne för allt godt, ett lifligare för allt ondt, men en mycket snabb uppfattning och ett utomordentligt

godt minne för allt löjligt. Dertill besitter den förmågan att uttänja en obetydlighet till en lång historia, och det kunde hända, att man vid spaningen efter ett dåligt ryktes uppkomst finner det ha sin upprinnelse i den obetydliga omständigheten, att man icke helsat likt vanligt folk.

Således vore det kanske nyttigt för mången att ställa sig framför en spegel, helst en trymå, betrakta bilden deri med samma vördnad, som man hyser för en främmande person, och helsa såsom man är van göra.

BORTSTÖTT.

Klockan var nio en vinterqväll. Det var kallt, och blåsten, som hven kring gathörnen, gjorde kölden ännu mera bitande.

På en af de smalaste och mörkaste gatorna gick en man raskt framåt, tydligen angelägen att så fort som möjligt undkomma de skurar af hvassa snökorn, som vinden kastade honom i ansigtet. Af hans snabba och spänstiga gång kunde man sluta till hans ungdom, och då någon gaslykta kastade sitt sken öfver honom, såg man, att anletsdragen voro vackra och af det slag, som låter betraktaren ana, att de äro förenade med en god karakter och ett behagligt väsende.

Helt plötsligt stannade han och såg ned mot gatstenarne. Det var nära, att han snafvat på ett

mörkt föremål, som hade utseende af ett ganska stort bylte. Vid närmare undersökning visade sig dess yttre beståndsdelar vara en gammal yllekjol och en trasig schal, men hvad innehållet kunde vara, var omöjligt att bestämma. Endast en viss rörelse hos dessa klädespersedlar ingaf honom en aning om, att något lefvande fans derinom.

— Hur är det, min lilla vän? frågade han, ehuru det föreföll otroligt, att detta bylte kunde gifva något svar.

Schalen drogs undan, och hastigt visade sig ett rödgrått ansigte med ett par uppspärrade ögon, som förskrämda stirrade på honom.

— Hvarför sitter du här?

Men denna fråga innebar tydligen en liflig påminnelse för den stackars varelsen om hennes olycksöde. Ansigtet försvann åter inom sitt förra omhölje, och hela byltet skakades af våldsamma snyftningar.

— Se så, lugna dig. Jag skall följa med dig hem, om du är rädd, sade främlingen vänligt. — Kom nu.

— Kan inte, ljöd en tårqväfd röst från djupet af byltet.

— Hvarför det?

— Min fot gör så ondt.

— Stackars barn, har du vrickat den?

— Jag vet icke. En elak gosse slog om kull mig och tog min korg och mitt bröd. Sedan kunde jag icke gå.

— Stackars liten! Men var bara lugn. Jag skall skaffa dig hem. Om en liten stund är jag här igen.

Han aflägsnade sig samma väg, som han kommit, och nu, då han var borta, vågade sig det lilla ansigtet åter ut ur schalen. Den stackars flickan stirrade efter honom. Ehuru hon blifvit skrämd, då han kom, kände hon sig nu öfvergifven, då han gick, och hon hoppades knappast, att han skulle komma tillbaka. Hon hade icke legat der i många minuter, men kölden och förskräckelsen kommo henne att tro, att hon pinats i timmar, och likväl vågade hon icke ropa på hjelp. Fruktan för ett hårdt svar höll henne tillbaka, och rädd att bli trampad för att hon låg i vägen, klämde hon sig darrande så nära intill muren som möjligt. Men gatan var så enslig och tyst, att ännu någon vandrare knappast skulle komma att uppväcka vare sig hennes fruktan eller hopp om hjelp.

Slutligen hördes likväl bullret af en vagn. Den körde in på den smala gatan, närmade sig allt mer, och den stackars flickan försökte att resa sig för att bli sedd och icke öfverkörd. Men denna ansträngning förorsakade henne en förskräcklig smärta, och med en svag jemmer sjönk hon åter till sammans.

Då hon hemtat sig, hade vagnen stannat och den åkande stigit ur, och hon hörde åter den vänliga röst, som för en stund sedan tilltalat henne.

— Stöd dig mot mig, mitt barn, sade främlingen.

Hon sträckte glad sin hand mot hans, men drog den åter skyggt tillbaka.

— Nå, det går lika bra så här, återtog hennes beskyddare.

Han upplyfte henne varsamt och mera bar än stödde henne till vagnen. Då hon nu befann sig i upprätt ställning, kunde han bättre iakttaga hennes utseende. Hennes ålder tycktes vara omkring tretton eller fjorton år. Hennes växt var späd. Handen, som darrande låg på hans arm, var mycket liten och mager. Ett präktigt, ljust och vågigt hår hängde kring axlarna, men ansigtet...

— Skada, tänkte den unge mannen. — Om hon endast sett en smula bra ut, skulle detta varit ett ganska nätt litet äfventyr; men denna afskyvärda plattnäsa förstör allt det pikanta.

Man måste verkligen sätta värde på den ifver, hvarmed han, efter denna sorgliga upptäckt, sörjde för sin skyddslings beqvämlighet, lade hennes sjuka fot på sätet och svepte om henne filten. Hennes blyghet hade nu minskats, och hon fann sig med lugn i alla dessa anordningar. Alla hans rörelser

följdes med ihärdighet af ett par lifliga, bruna ögon, och så ofta han vände sig till henne, kunde han vara viss om att finna dem fästa på sitt ansigte.

Endast då kusken fått veta adressen och satte vagnen i gång, lemnade hon sin räddare i fred under några ögonblick för att med förtjusning iakttaga piskans verkningar på de stackars sömniga hästarne. Den sjuka foten var glömd, och hon njöt med hänförelse af vagnens guppningar, som satte henne sjelf i en jemn vaggning. Det föreföll henne som en behaglig dröm, att hon flyttades förbi hus och lyktor, allt jemt framåt, utan att hon behöfde göra något derför, utan att hon behöfde röra en lem. Lyckliga barn! Det var första gången, hon åkte i vagn.

Men snart påminde hon sig sin granne och återföll då i sin förra sysselsättning att beskåda honom, liksom ville hon behålla hans drag i minnet för all evighet.

— Nu hoppas jag, att du skall känna igen mig, om vi också inte skulle råkas förr än om hundra år, sade den unge mannen med föga belefvenhet.

— O, ja! Nu skall jag icke glömma ert utseende så lätt. Men det vore så roligt att också veta hvad ni heter. Förlåt mig... Jag menade...

Han skrattade åt hennes förvirring och drog upp ett elegant visitkort, som han visade henne med den

lugnande försäkran, att det icke gjorde honom så stort besvär.

— Hartwig. Det var ett underligt namn. Jag heter Emma ... O, hvad ni är god! utbrast hon plötsligt med förändrad ton. — Hvad ni är god!

— Det är lika roligt som ovanligt att höra det, min vän.

— Ja, ni är så god, fortsatte Emma, som tyckte att hon borde visa sin tacksamhet genom att uttrycka sin goda tanke om honom. — Jag vet ingen mer än gamla mormor, som kan vara så god som ni.

— Såå, verkligen? sade han, småleende åt denna utsökta komplimang. — Nå, din mormor är naturligtvis gudfruktig?

— Ja, det är hon. Hur kunde ni veta det?

— Der ha vi det, tänkte vår hjelte.

Han vred sina mustascher och längtade att få berätta sina muntra bröder, att hans karakter kunde i förträfflighet närmast jemföras med en gudlig gammal gummas.

— Hur kunde ni gissa det? upprepade Emma.

— Åh, jag har ofta aningar, som slå in.

Vagnen stannade. De voro framme vid mormoderns tarfliga bostad, och i dörren stod hon sjelf med armarne sträckta mot sin återkommande älskling.

Då gumman blifvit lugnad och Emma lagd i ro på en soffa, tog herr Hartwig afsked. Han tryckte sin

skyddslings lilla magra hand, och hon log, under det en tår glimmade i hennes öga. Det var ett vackert leende. Det förskönade hela det lilla fula ansigtet, och tåren gaf ögat ett så känslofullt uttryck, att herr Hartwig ändrade åsigt och tyckte, att det var en ganska söt liten varelse, som lutade sitt ljusa hufvud mot kuddarne. Hans afskedsnick blef i följd deraf så hjertlig och hans handtryckning så varm, att Emmas hjerta klappade af glädje och hennes kind blef röd.

— Det är dock skönt att sprida glädje hos andra, sade herr Hartwig för sig sjelf, under det han gick nedför gatan, med tanken på denna rodnad och den varma tacksägelsen från mormodern, då hon mottagit hans afskedsgåfva.

* * *

En qväll, tre veckor efter detta lilla äfventyr och på sjelfva julaftonen, hade herr Hartvig några vänner samlade i sin ungkarlsvåning. Man spelade, skålade och sjöng i de inre rummen, men i det yttre var det tyst. Endast en dunkel lampa brann der, och den enda menskliga varelse, som fans der inne, var en halfvuxen, tarfligt klädd flicka, som stod strax innanför dörren, lutande sig mot dörrposten. Hon såg med en ängslig min omkring sig i det rikt möblerade

rummet, som bildade en skarp motsats till hennes nötta grå kjol och klumpiga kängor. I handen höll hon ett litet paket, som hon oroligt tummade, och hvar gång en mer än vanligt stark skrattsalva hördes, tryckte sig hennes fingrar allt djupare in i det hvita papperet.

Så hade hon stått en hel qvart och väntat tåligt, men den hon sökte kom icke. Slutligen tittade den vänliga jungfrun in, förbarmade sig öfver henne och gick att för andra gången underrätta herr Hartwig om, att någon väntade på honom. Och efter ett par minuters förlopp knarrade verkligen dörren, blodet rusade upp i den lilla flickans ansigte, och herr Hartwig kom ut.

— Ah, det var roligt att se dig, min lilla vän ... Emma var det ju, eller hur? Nå, hur är det med din fot?

Han slog sig obesväradt ned på en stol, lade handen på knäet och undrade, hvad hon kunde vilja.

Emma såg ned på sina kängor och svarade, att hon mådde mycket bra och att det var första gången, hon åter fick gå ut. Derefter såg hon upp på honom med ett innerligt uttryck och sade med liflighet:

— Jag är så rädd, att ni skulle tro mig vara otacksam, derför att jag dröjt så länge med att tacka er. Men jag kunde icke komma förr.

— Det är bra. Det är bra, sade herr Hartwig. — Jag kan försäkra dig, att jag visst icke tänkt något illa om dig, Emma.

Och det hade han verkligen icke gjort, ty sanningen var, att han icke tänkt något alls på henne under de senare veckorna, medan hon pinat sin stackars lilla hjerna med grubblerier öfver, hvad han kunde tro.

— Då jag var sjuk, återtog Emma, — drömde jag ofta, att jag låg kall och stelfrusen i en mörk graf, men då jag var som mest förtviflad, såg jag ert ansigte uppöfver mig, och det påminde mig om, att jag var räddad, räddad genom er.

— Och då höll du af mig litet? sade han, småleende åt hennes förlägna men uttrycksfulla min, som så tydligt berättade om, hvilket stort rum han intagit i det hjerta, som klappade under den lilla bruna schalen.

— Ja, sade hon, — skulle jag icke det? Ni har räddat mitt lif, och det är också mycket värdt för mig. Jag vill så gerna lefva.

— Men hvilken beskedlig menniska som helst hade gjort det samma för dig, kära barn. Hade du icke hållit lika mycket af den tjocke åkardrängen, om han hade hjelpt dig?

Detta var en oväntad fråga. Emma betraktade den vackra gestalten framför sig, den välbildade han-

den, som lekte med tofsarne till bordduken, det behagliga ansigtet med dess fina leende, som just nu hade en sådan tjuskraft. Hans röst ljöd ännu i hennes öron. Hans vänliga ord voro ännu i hennes minne. Hon sökte påminna sig åkardrängen. Nej, det var bäst att hon icke ransakade sitt hjerta.

— Nej, nej, herr Hartwig, utropade hon häftigt, — det är er, jag håller af, och jag skulle så gerna vilja visa er det. Men... jag kan inte. Jag har bara ett par strumpor. Vill ni...

Ett skallande, flerstämmigt skratt kom henne att rycka till och draga tillbaka den hand, som höll paketet. De tjocka mattorna hade hindrat henne att höra några steg, och upptagen af sina känslor och sitt samtal, hade hon icke sett, att dörröppningen fylts med ansigten.

Man stirrade på henne genom pince-nezer. Man skrattade åt henne.

— Hvilken naiv unge! sade en.

— En ordentlig kärleksförklaring, på min ära! tillade en annan.

— Bestämdt hon, som fann Rolf så lik sin gamla mormor, förmodade en tredje skrattande.

Stackars Emma stod orörlig af förskräckelse. Hon kände en brinnande längtan efter beskydd, och säker om att finna det hos sin räddare, vände hon sig till honom.

Arma barn! Äfven han skrattade, och det fullkomligt lika hjertligt som någon af de andra. Nu hörde hon dock ingen annans röst, intet annat skratt än hans, och det var i hennes öron ett skärande, ett förskräckligt skratt. Det genomträngde hela hennes själ med smärta. Hon kände sig alldeles öfvergifven, förlöjligad och ensam, och öfverväldigad af dessa känslor, höll hon sina darrande händer för ansigtet. Men det var endast för ett ögonblick. Sedan tog hon åter bort dem och gick modigt fram till herr Hartwigs sida. Hon stödde sin skälfvande hand mot bordet och sade bedjande, med en innerlig blick i sina uttrycksfulla ögon:

— O, herr Hartwig, om ni viste hur svårt det käns för mig, skulle ni icke göra det. Är det väl så löjligt, att jag håller af er och att jag ville visa er det genom en gåfva? Den var kanske icke rätt passande, men mormor trodde det. Hon sade, att unga herrar ha en så stor förmåga att slita strumpor.

Den första delen af detta tal hade gifvit herr Hartwig en allvarsam och något ångerfull min. Men slutmeningen i förening med det olägliga framträdandet af en bit eldrödt, stickadt ullgarn förstörde olyckligtvis den goda verkan, början haft.

Inom salens väggar hade aldrig klingat ett så mångstämmigt, så högljudt, så uppsluppet skratt som nu.

Emma böjde sig hastigt ned, tog herr Hartwigs hand mellan sina båda små magra, kalla händer, tryckte en häftig kyss på den och sprang. Hon sprang utför trappan, ilade hastigt gatorna framåt och stannade icke, förr än hon var i sitt hem och låg med ansigtet gömdt bland pinnsoffans kuddar.

Hon grät, stackars barn. Hon fann den lexa, hon lärt från de förmögnes verld, mycket svår.

Då hon för första gången hörde, att alla elfvor och tomtar, som hennes barnahjerta trott på och älskat, icke funnos till på jorden, fann hon verlden ödslig och tom. Men långt bittrare var den upptäckt, hon gjort i dag.

Med känslor af tacksamhet och kärlek hade hon kommit till sin räddare, som hon kallade honom. Hon hade hoppats, att de skulle blifva mötta med en smula hjertlighet. O, hon längtade så mycket derefter! Men der uppe bland de rika och fina menniskorna fans ingen kärlek, intet medlidande, ingen barmhertighet. De voro alla kalla och hårda som sten. Och det smärtade henne, att hon måste tycka så, ty hon ville så gerna tro alla om godt. Hon måste finna dem grymma. De hade ju hånat och skrattat åt hennes varmaste och bästa känslor.

Arma varelse! Hon trodde, att de föraktade henne, och hon kände, att hon icke kunde älska dem, ehuru hennes religion befalde henne det.

Herr Hartwig och hans glada kamrater, som bekymmerslösa återgått till bålarne och spelborden, kunde icke ana, att de denna qväll förvandlat ett litet öppet och kärleksrikt hjerta. De hade lärt det att misstro och hata. De hade lärt det att sluta sig.

ETT RECEPT.

Det kan ofta tyckas, som vore hela verlden grå, händelserna grå, menniskorna grå, allt öfvermåladt med denna hvardagliga färg, grått i grått, utan några märkbarare nyanser. Hvarje tilldragelse är emotsedd, och ställde man samma fråga till tre eller fyra personer, skulle man i det närmaste få samma svar. Allt lika, allt enahanda. Denna allherskande, odrägliga färg tröttar och retar. Den inverkar på nerverna och lynnet. Det minsta lilla afbrott i enformigheten mottages med hänryckning och det intressantaste af allt blir det ovanliga, den intressantaste bland menniskor ett original.

Personer med erkända företräden, skönhet och talanger förlora sig vid sidan af en individ, som innehar den stora egenskapen besynnerlighet. På honom

riktas och vid honom fängslas allas blickar, äfven om hvad man får se är något vidrigt. Det är ändå intressant. Och ett faktum är, att en sådan menniska aldrig hvarken förr i tiden eller nu behöft beklaga sig öfver obemärkthet. Ett föremål för intresse, uppmärksamhet, kanske beundran, går hon som en storhet genom verlden. Hvilken lycklig lott! Skada endast, att egaren af denna lycka så sällan förstår sig på den. Det förhåller sig nemligen så besynnerligt, att ett verkligt original för det mesta är till den grad originelt, att det icke reflekterar öfver dessa fördelar.

Andra menniskor ha i detta fall en mycket bättre uppfattning. Och ett visst slags framåtsträfvande folk går till och med så långt i uppskattningen af detta goda, att hos dem födes en liflig åtrå derefter, och åtrån alstrar fruktbärande idéer. Man resonerar så här: Naturen har visserligen icke ämnat mig till original, men konsten, som nog en gång skall upphinna naturen i skaparförmåga, har redan nu hunnit så långt, att den kan inlåta sig på täflingsstrid. Den skall hjelpa mig.

Sagdt och gjordt. Verlden får ett nytt original, och under den första tiden, hon stirrar på detta fenomen, kan det verkligen hända, att hon icke ser, om gåfvan kommer från naturens mästarhand eller från en hand, som tillhör ett förmätet litet menniskokryp.

Men då måste också fabrikanten ega en viss skicklighet. Och för att komma till skicklighet fordras åter igen studier och en smula ledning.

Till hjelp för sådana framåtsträfvande andar, skola vi derför här söka gifva ett recept på en af de vanligaste typerna för ett sjelfgjordt original.

För att spela rollen af original äro inga särdeles ovanliga själsförmögenheter af nöden. Hvad som behöfs är endast en smula fyndighet, en något större portion slughet och ett ännu rikare mått djerfhet. Det är allt.

Det första man har att tänka på vid skapandet af denna sin nya menniska är grundlaget hos henne, stommen så att säga, som trots alla utbyggnader och sirater ger karakter åt företeelsen. Hos vissa original kan grundlaget vara religionssvärmeri, hos andra studievurm eller en fix idé, hos andra åter sorger. Den typ, som här skall skildras, har till grundlag det intressantaste af alla permanenta själstillstånd, den intressantaste af sorger: den trofasta men olyckliga kärleken. Man måste komma i håg att alltid låta detta drag skymta fram, än mellan dystra ord, än mellan skämt, än mellan hån. Det måste glimta som sjön mellan springorna i en bro, som himlen bakom mörka skyar.

Man måste låta studera sig. Låt menniskorna, ana, att det ligger en djup betydelse i de hemlighetsfulla ord man säger, låt dem gissa, led dem vidare,

låt dem bli vissa på sin sak. Då de lyckats fundera ut, att man är olycklig på ett så rörande sätt, skola de få en mycket hög tanke om sin egen skarpsinnighet och ett välvilligt intresse för den utspionerade.

Men framför allt, mins en sak, ni, som funderar på att begagna er af detta recept, mins, att ert auditorium är damerna. Hos dem är er framgång säkrast, ty det är just dessa älskvärda varelsers specialitet att göra uträkningar af nyssnämda slag. Det är deras matematik. Dessutom göra deras ömma, milda hjertan dem främmande för all misstänksamhet. Har ni en gång förefallit dem vara ett äkta original, så behöfs det starka bevis för att rubba denna mening. De äro snabba till att tro, men långsamma att tvifla. Och den hälft af mensklighetен, som de representera, är den, som bäst reder sig utan förståndets hjelp vid bildandet af åsigter. De behöfva veta så litet för att tro, men så mycket för att tvifla. Håll er till dem.

Stommen är således klar. Nu till siraterna. Det är i dem, originaliteten tydligast skall visa sig; dock icke i klädedrägten. Den bör vara fullkomligt öfverensstämmande med det allmänna bruket, ty afvikelser derifrån väcka lätt löje och blifva motbjudande, i synnerhet för damer.

Er besynnerlighet skall ligga i det sätt, hvarpå ni uttrycker edra tankar. Som en äkta naturmenniska,

hvilket ett original merendels är, måste ni låta edra känslor få fritt spelrum. Det vill säga, ni måste naturligtvis först på sätt och vis göra er till naturmenniska. De band, med hvilka civilisation och grannlagenhet bundit er, måste lossas, och ni måste vänja er vid att ögonblickligt gifva edra känslor uttryck, så snart ni frapperas af en sak. Och kan ni tillsätta en smula smak af öfverdrift, så skadar det ej. Var icke rädd för att detta uppförande skulle kunna framkalla något dåligt intryck. Det skulle visserligen fördömas strängt, om det blott förekom för en eller annan gång. Men som något ständigt återkommande är det fullkomligt ursäktligt, och hvarje näsvis anmärkning, som vågar sig fram, skall ofelbart nedgöras af den stora allmänhetens försvar: «Han kan inte hjelpa det, stackars karl. Det är hans sätt.»

Det är ert sätt, och att ha ett sådant sätt är originelt, och hvad som är originelt är roande, och hvad som är roande har alltid aflatsbref för sin syndighet. Deri ligger hemligheten till menniskors mildhet.

Ett exempel.

Ni har nyss fört er moitié ur dansen. Hon har satt sig ned, och ni sjelf står i begrepp att göra sammaledes, men blir stående och stirrar på ett aflägset föremål. Er mun är halföppen, edra ögon så stora

som de möjligtvis kunna bli. (Ni måste alltid vinnlägga er om ett betecknande minspel.)

— Men, för all del, hvad ser ni på? frågar den unga damen, så nyfiken, att hon halft reser sig i stolen.

— En uf.

— En uf, ha, ha, ha...

— Skratta inte! Jag försäkrar er, att det är en uf. Jag kan ta er i hand på det. Räck mig er hand. Var så snäll och räck mig er hand... Men det är sant, det var besynnerligt, att han steg upp och tog damen om lifvet... Det var mig en konstig uf som dansar. Han är verkligen temligen lik en menniska.

Ni kan vara säker på, att hon finner det både originelt och sinnrikt att kalla menniskor för ufvar, när det är ni som gör det, ni originalet, som alltid tillåter sig dylika saker. Hon kallar er för tokig, det är visserligen sant, men om hon än sade det tusen gånger till er och andra, så trösta er. Det betyder hvarken mer eller mindre, än att hon finner er rolig och intressant. Gif blott akt på henne. Hon skyr er icke.

Er uppgift är att vara tokig. Och om ni derför kunde få tillfälle att göra studier på ett dårhus, så skulle det ha den största nytta med sig. Hvad ni då först och främst borde tillegna er, vore galningarnes sätt att lägga sina ord. Tankekedjan, så som den rullat

upp sig i hjernan och utbredt sig der, får icke tagas vid sin förstkommande länk och sålmedelst dragas ut i verlden. Denna tågordning är lika vanlig som naturlig, lika gammalmodig som ointressant. Nej, grip tag midt öfver kedjan, bryt lös några länkar och kasta ut dem i verlden. Låt de ensamma stackarne stå der som gåtor, som en bok utan början och utan slut, och låt mängden undra. Då den undrar, händer det lätt, att den äfven beundrar. Och det blir er, man beundrar, er, om hvilken den tron börjat komma i gång, att ni har ett så rikt själslif, har hufvudet så fullt af idéer, att ni måste spara på er tid och ert ordförråd, för att det skall räcka till åt dem alla.

Illustrationer sprida alltid klarhet öfver lärosatser, och derför, se här en. Den skall må hända tydligare än regler visa er, hvilken hållning ni bör intaga för att rätt efterlefva alla ofvannämda föreskrifter. Men så när hade likväl en föreskrift blifvit glömd, och den angår ändå ett vigtigt karaktersdrag. Ni måste till allt annat äfven vara menniskokännare, och hvad ni egentligen måste känna eller påstå er känna, hvilket är det samma, är de utmärkta egenskaperna hos er åhörarinna. Nå väl, detta drag skall äfven komma in i bilden.

Tänk er, att ni haft en treflig balafton, och att dess behag till en del härledt sig från konversatio-

nen med en ung dam. Hon ser rätt bra ut, är liflig, och i hennes yttranden ligger en viss esprit.

Då ni efter supén kommer in i ett sidorum, ser ni hennes lilla välväxta gestalt sitta utsträckt i en länstol. Hon leker tankspridt och graciöst med sin pince-nez-snodd och är besynnerligt nog ensam för tillfället.

Ni stannar framför henne: högra handen i sidan med naglarne inåt, venstra foten utsträckt, hufvudet nedböjdt, så att hakan berör halsduksknuten, ögonen outgrundliga.

— Säg mig, börjar ni med djupa toner, — hvad är ni för en?

— Hvem jag är! Det var en besynnerlig fråga. Vi äro ju presenterade.

— Hvem är ni?

— Pappas lilla flicka.

— Hvad är ni för något, målarinna, sångerska, författarinna eller hvad? Någonting *måste* ni vara.

— Ja, det är sant. Det är ingen, som tar min stol, fast här är så ondt om sittplatser. Man måtte visst se, att det är någonting i den.

Ni lägger handen på hennes stolskarm och frågar högtidligt, om hon någonsin sett en slipsten.

— En slipsten, ja....

— Men har ni sett någon, som slipat annat än stål och jern?

— Låt mig tänka efter ... kanske ...

— Har ni sett någon, som slipat ögon?

Den unga damen ser upp förvånad, men drar strax en snörp på läppen, ty det faller henne in, att detta är en anspelning på henne sjelf.

— Ni menar en pince-nez, säger hon utmanande.

Men denna gissning är icke riktig. Ni lutar er tyngre mot stolskarmen och småler.

— Nej, säger ni, — jag menar verkligen inte en pince-nez nu. Vi ska skämta en annan gång. Den slipsten, jag nu menar, har ni troligtvis aldrig sett, ty den sitter nere i hjertat och kallas sorg ... sorg, hör ni.

— Ett rätt eget namn.

— Ja visst. Slipar ögon bra. Men hos somliga slipar den så, att allt hvad de se blir smått, hos andra så, att det blir dunkelt. Kan ni gissa, hur den har slipat hos mig?

— Mycket ojemnt.

Ni böjer er fram öfver bordet, griper ett häfte och bucklar dess ena hörn fram och tillbaka. Blicken, som ni oafvändt fäster på den unga flickan, blir genomborrande och så glödande, ni kan få den. Några sekunder förgå i tystnad, men derpå bryter ni den.

— Präktig slipning, eller hur? Känner ni ingenting, då jag ser på er, alls ingenting? Märker ni in-

te, att jag känner er? Ser ni, mina ögon äro slipade så, att de se djupt, och det jag derför känner bäst af allt, vet ni hvad det är? Det är qvinnornas hjertan. Åh, rodna inte. Jag känner flere än ert. Och skratta inte heller, ty det är sant. Jag vill bara säga er, att ni kan slingra er så mycket ni behagar, jag känner er ändå. Och om ni inte är konstnärinna, och om ni inte heller tänker att bli det, så *borde* ni ha blifvit det.

— Åh, verkligen! börjar den unga damen med en ironisk min.

Men ni, som fallit in i drömmerier, vet naturligtvis icke, hvad hon tar sig för och råkar derför att afbryta henne.

— Slingringar och nycker, det är ändå någonting bra förtjusande, säger ni tankfullt. — Att inte låtsa veta hvad man menar, att kokettera och visa sig oskyldig, det är så pikant. Så ska ni göra, frökен. Hvad gör det om en karl blir galen? Förlåt, jag vet inte hvad jag säger, men ... ni är lik någon, som jag känner.

Låt oss sätta punkt här, ehuru samtalet naturligtvis icke ännu är afslutadt. Men ni har försjunkit i en djup kontemplation, och det är så lämpligt att lemna er der.

Receptet är nu färdigt. Det blir icke längre, så att om någonting brister deri, måste det afhjelpas

af er egen uppfinningsförmåga. Naturligtvis kunna några afvikelser också göras derifrån, men det vore säkert rådligast att i det hufvudsakligaste följa dessa ordinationer, ty man vet med visshet, att receptet är godt. Personer, som iakttagit det, ha till och med hunnit så långt, att epitetet tokig som ett ständigt bihang följer deras namn från läppar till läppar ända in i efterverlden. Tokig, ljufva och eftersträfvansvärda epitet, du är kännetecknet på att konsten besegrat naturen.

VÅDAN AF UPPSKOF.

Små orsaker kunna ha stora verkningar. Af en liten gnista kan bli en stor eld och ett förhastadt ord kan vålla ett krig. Se här hvartill en försumlighet i toalettväg kan leda.

Herr B. och hans fru skulle en dag på bröllop, visserligen endast ett konfektbröllop, men den mest fina och utvalda societet skulle i anledning af denna högtidlighet samlas å hotel Phœnix, och dagen egde derför en stor betydelse.

Känslan deraf hade också satt lilla fru B. i en utomordentlig sinnesrörelse, hvilken i sin tur gaf spänstighet åt hennes muskler och satte henne i stånd att utveckla en rörlighet, som verkligen var förvånande.

— Får jag nu se på dig, lille gubben? skrek hon

och stannade tvärt i farten, just som hon kom springande med ett fång spetsar i famnen.

Hennes käre man var nemligen färdig och skulle titta upp ett tag på kontoret, dit hon sedan skulle komma med vagnen och hemta honom. Men med ett ljud midt emellan utrop och skrik sjönk den arma hustrun ned på en stol, tryckande sina spetsar mot sitt flämtande bröst.

— Fastän jag bad dig! stammade hon.

— Hvad...?

— Hvarför skickade du inte efter barberarn?

— Ah...

Herr B. intogs af rädsla. Han förde mekaniskt handen till sin haka. Bedröfliga sanning! Den var icke slät. Men hastigt bemannade han sig och lofvade besöka en rakstuga på vägen. Uppehållet på kontoret finge bli så mycket kortare.

Klockan en qvart till 8 stannade vagnen utanför kontorsporten. Vagnsdörren öppnades, och lilla fru B. sväfvade sjelf uppför trappan för att hemta sin kära skatt. Och hon hade knappast med försigtighet hunnit praktisera in sitt släp genom dörren och öfver den smutsiga dörrmattan, förr än hennes man kom emot henne med armarne redan till hälften i öfverrocken.

— Se så, sade han muntert, axlande sitt yttersta omhölje.

— Min Gud...!

— Hvad nu . . .?

— O Ludvig, Ludvig!

Det första hon hade sett i hans ansigte var skäggstubben.

Herr B. stod orörlig och stirrade på sin klocka, som obevekligt visade tjugu minuter öfver sju.

Hans hustru stod blek och betraktade honom, men var ändå den första, som sansade sig.

— Gå, pustade hon.

— Vänta i vagnen. Jag kommer på minuten.

— Nej, jag stannar här. Det är så kallt der nere.

Herr B. sprang och smälde igen porten efter sig så snabbt, att han icke hann se, hur ett hufvud stacks ut från dörren till ett af magasinen. Detta hufvud hade under den senaste halftimmen tittat ut ganska ofta, men genom en ödets nyck icke då den lilla frun gick uppför trappan. Derför viste det icke nu, att det fans någon annan menniska i huset mer än dess egare, bokhållaren Fox, och derför slank denne person genast efter sin principal ut genom porten, satte en väldig nyckel i låset, vred om två gånger, stoppade den på sig och aflägsnade sig derefter med så stor skyndsamhet, att den något maklige hyrkusken, som med intresse åsett hans göromål, icke hann komma sig för med att fråga, hvad allt detta betydde.

Denne gode man var begåfvad med ett tålmo-

digt sinnelag, och derför väntade han ännu en qvart utanför det mörka, tillbommade huset. Men då han efter den tidens förlopp stafvade och lade i hop sina iakttagelser, fann han, att han blifvit offer för ett skamligt bedrägeri, och for sin väg under grubblerier öfver hur han skulle «klämma till» det der herrskapet dagen derpå.

Under tiden satt den stackars frun ensam i de dystra, gamla kontorsrummen, som upplystes af ett enda sömnigt stearinljus af sekunda sort, hvilket flammade till då och då, icke lifligt, utan med ett rökigt, gråblått sken. Man skulle nästan kunnat tro, att detta var dess sätt att nicka i sömnen. Väggskåpet såg också ut att vilja taga sig en lur, och handtagen i alla dess lådor påminde om nedhängande ögonlock. De svarta bläckplumparne på pulpetklädet tycktes säga åt dammet: «kom och bred öfver oss, och låt oss sofva.» Och skuggorna i vecken på de gamla sitsgardinerna reste sig, sträckte sig sakta framåt och hviskade: «sof, sof, sof!»

Om den lilla frun ändå hade förstått denna hviskning! Det hade varit det bästa för henne. Men hon såg sig endast oroligt omkring och tyckte, att det var kusligt. Och som hon viste, att hon ännu skulle få vänta i åtskilliga minuter, tyckte hon, att bästa sättet att använda dem vore att granska sin toalett.

Det lilasfärgade sidenet skiftade förtjusande, och

då hon såg sig öfver axeln, kunde hon se hur släpet föll i präktiga, tunga veck. Spetsarne voro smakfullt arrangerade. Ah... hon undrade just, hvad fru H. nu skulle säga, hon, som påstått, att det icke vore möjligt att på ett hyggligt sätt arrangera spetsar på ett klädningslif, förut besatt med plisséer.

Men hvarför kom icke hennes man? Hon öppnade dörren och lyssnade, men allt var tyst och mörkt. Porten ville icke knarra och öppna sig. Ännu några minuter stod hon qvar, men slutligen tog hon mod till sig, sprang nedför trappan och vred om portvredet.

O fasa, porten var så fast som om den varit igenmurad! Hon försökte ännu en gång. Den var orubblig. Hon ville icke tro det. Jo, den var orubblig. Inläst! Förskräckliga tanke!

Darrande af köld och rädsla skrek hon så högt hon förmådde:

— Fins det någon här? Fins det någon här?

Men det kom ingen. Ack, hon viste allt för väl, att huset endast var afsedt för kontorslokal och varuupplag.

Då började det sjuda inom henne. Hvad hade hon gjort för att förtjena detta? Hon frågade sig, hvad hon hädanefter skulle svara, då man prisade henne lycklig att ega en hygglig och präktig man. Skulle hon gifva en antydan om, att skenet var be-

drägligt? Nej, dertill var hennes hjerta af allt för ädel beskaffenhet. Men om en suck undsluppe henne eller om hon vände bort hufvudet under ett sådant tal, så kunde hon icke hjelpa det.

Då den stackars frun tänkt sig så pass långt in i sin belägenhet, fann hon sitt öde så rörande, att hon kände sig behöfva gjuta några tårar och sprang sålunda, för mera beqvämlighets skull, dit upp igen. Men hon kastade sig icke handlöst i soffan, utan slätade omsorgsfullt ut sin eleganta drägt, och innan hon öppnade sina ögons damluckor, tog hon upp sin näsduk och betraktade den. Äkta brüsselspetsar... nej, ju mer hon såg på den, ju klarare insåg hon orättvisan i att döma den till ödet att här i detta smutsiga kontor förlora sin friskhet under osedda tårar. Nej, hon beslöt att lätta sitt hjerta vid ett lägligare tillfälle och gick i stället att undersöka, huru vida kusken fans qvar.

Hon bultade på porten, tittade genom nyckelhålet och ropade, men ingen kusk lät sig förnimma.

I stället började det tassa längst bort i förstugan. Det tassade närmare och närmare. Hon undrade just, om det kunde vara råttor, då med ens en ilning genombäfvade hela hennes kropp. En iskall hand hade snuddat vid hennes.

Hon skrek till och rusade i vild fart uppför trap-

pan, stannade midt i rummet för att hemta andan och rusade åter mot dörren för att stänga den, men då stod der redan på tröskeln en egendomlig gestalt. Det var en gubbe om sextio år med grått, lockigt hår, som stod oordnadt kring hufvudet och på ett par ställen berörde det tofviga skägget. Han spände ett par stela, stora ögon i den stackars lilla frun, men stod för öfrigt tillräckligt orörlig och hemsk för att kunna bli tagen för ett spöke. Sin mensklighet bevisade han dock genom en liten jordisk skröplighet, som brukar följa med ålderdom och nervsvaghet. Hans gamla, torra händer darrade så, att de tunna, nötta rockärmarna nästan fläktade.

Slutligen fick han lif och började vandra fram och tillbaka i rummet, men vände sig snart till fru B. med den plötsliga frågan:

— Dansade du mycket?

Hvilket hån! Hon, som endast fått släpa sin eleganta klädning i denna eländiga kontorslokal! Hon drog sig undan bakom ett bord och kunde icke få fram ett ljud af förskräckelse.

— Ja, låt oss se, fortsatte han och gick golfvet rundt, följande taklisten med ögonen; — hur många nätter har du nu dansat? Femton gånger tre hundra sextiofem, hur mycket blir det?... Bah, låt oss ta det för en evighet. Kommer du i håg, att jag sade, när

du gick, att jag nog skulle få vänta på dig en hel evighet? Hvad?

Men med det samma han sagt detta, tycktes han ångra sin ovänlighet. De stela dragen mildrades, och han gick fram till henne.

— Nå ja, det är inte värdt att tänka på det der mera, fastän det var en lång natt, sade han och strök sig öfver pannan, som om han velat stryka bort alla denna natts bekymmer. — Se så, Rosa-lill, kom nu fram med små tassarne, dina små tassar . . . ja, se så . . .

Det klädde honom icke att skämta och le. Hans insjunkna ansigte blef ännu ihåligare och mera spöklikt än förut. Och då han dertill kom henne allt närmare med sina båda utsträckta, darrande händer, flydde hon i vildaste förskräckelse bort till fönstret och tryckte sig intill den gamla gardinen. Han kom efter och såg på henne med en obeskrifligt sorgsen och ödmjuk blick.

— Din stackars Frans har ju alltid förr fått draga af dig handskarne, sade han.

— Rör mig icke, förskräcklige karl, skrek hon utom sig.

— Det var så länge sedan, jag såg de små groparna, då jag drog bort de der . . . handskarne. Jag vill kyssa de små fingerspetsarne . . . Rosa-lill, Rosa-lill . . .

Han äcklade och förskräckte henne till den grad,

att hon var färdig att stöta till honom för att undkomma de skälfvande fingrar, som tummade på hennes spetsar. Men ett starkt buller på gatan kom henne i stället att rusa fram och slå upp fönstret. Det var hennes namn, som ropades, och midt bland en hop stojande karlar stod hennes man strax vid gatlyktan och tittade uppåt.

— Skynda dig, skynda dig, qved den stackars frun.

Men till svar skreks upp till henne en sorglig berättelse om, att portnyckeln var på Djurgården till sammans med etablissementets oefterrättlige kontorist, och att låset var ett konstlås, som man icke så lätt kunde bryta upp.

En förtviflad belägenhet! Men lyckligtvis var det någon, som fick en god idé, hvarefter denne någon försvann bakom husknuten och återkom en half minut senare, bärande på en vinglande brandstege.

Man kan tänka sig, i hvilken spänning den stackars frun åsåg räddningsarbetet, och med hvilken uppmärksamhet hon följde stegens trefvande mot muren för att nå fönstret.

Men hennes kamrat der uppe hade icke lust att bli vårdslösad så der. Han smög sig bakom henne, lade handen på hennes axel och kikade henne in i ansigtet så förtroligt, att hon for till sammans och kröp så långt in i vrån som möjligt.

— Det är någon, som tänker komma upp, hviskade han med ett grin, — men var inte rädd, jag skall peta ner honom, så fort han sticker upp näsan.

— O Gud!

Hon viste, att hennes man skulle stiga upp för att hjelpa henne. Hvad skulle hon göra? Varna honom? Men hon kunde ju icke heller stanna här uppe hela natten.

Hon stirrade i stum förskräckelse på gubben, men plötsligt fick hon en idé. Hennes ansigte ljusnade, och hon log mot den stackars mannen ett leende, som bländade honom som solsken. Hans gamla ögon voro icke vana vid ett sådant ljus.

— Kom, sade hon och reste sig, — kom och drag af mig handskarne.

Han stod förvånad och såg ut, som om han icke trodde hvad han hörde. Men så störtade han efter henne in i det andra rummet, dit hon gått, satte sig ned på soffan bredvid henne, och då han nu ändtligen fick hålla hennes lilla hand mellan sina båda skälfvande händer, upplystes den arme gubbens ansigte af en outsäglig lycka.

Sedan han knäppt upp och dragit undan handsken och tryckt sina läppar om och om igen mot den fina handen, såg han upp till henne med en nästan salig fröjd i de gamla, insjunkna ögonen. Han hade glömt menniskorna, som höllo på att bryta sig in. Han

hade glömt femton gånger tre hundra sextiofem nätters långa vakor — allt för en kyss på en liten hand!

Då han slutligen fått af handsken, betraktade han denna, efter utseendet försjunken i ljuft begrundande. Men hur han såg ut då han uppvaknade derur, skulle ingen få se, ty den lilla frun hade, flink som en ål, passat på att kila ut, smält igen dörren efter sig, dragit regeln för och lemnat honom ensam i det mörka rummet.

Hon hörde ett skri, i det samma hon med sin mans hjelp satte foten på stegen, men hade icke tid att tänka vidare derpå. Hon måste akta sin dyrbara klädning för spikarne och se till, att hennes man icke skrynklade den allt för mycket under sin nitiska hjelp. Verkligen märkvärdiga voro också hennes sinnesnärvaro och hennes krafter, som icke sveko henne förr än hon kommit in i droskan. Då först tappade hon modet, drog fram näsduken ur sin mans rockficka, brast i gråt och berättade sin historia.

— Ah, sade hennes man, — du har råkat ut för tokige Jackson. Han bor i en vindskammare der uppe och går omkring och vankar om nätterna för att vänta på sin hustru, som skulle komma hem från en bal en natt för femton år sedan . . . men mankerade. Annars brukar han vara instängd der uppe, men nu måste det ha varit något slarf med nyckeln.

Den stackars frun grät. Den förskräckliga menniskan hade tagit hennes handske, skrynklat till hennes spetsar, och nu var det dessutom för sent att komma till bröllopet. Herr B. var också vid dåligt lynne. Han sade en mängd fula saker om barberare, som låta en vänta i tur, ännu fulare om kuskar, som köra sin väg och låta en gå till Phœnix, i tanke att de kört ens hustru dit. Men fulast talade han om kontorister, som stänga porten i otid.

Då rätade hans hustru på sig.

— Ludvig, sade hon, — det är i högsta grad lågt att skylla ifrån sig på andra. Hvarför gjorde du inte, som jag sa'? Hvarför skickade du inte efter barberarn?

Herr B. svarade icke på denna fråga denna gång och icke heller någon af de andra gånger, som den gjordes honom under loppet af denna natt. Men att han sof godt, är likvisst icke så säkert, allra helst som han hyste den bestämda föreställningen, att herr Jackson hade fått tag i tändstickorna, som stodo på kakelugnsfrisen.

Denna fruktan var dock ogrundad. Då han morgonen derpå öppnade dörren till det inre kontorsrummet, stötte hans fot mot en tung kropp, som spärrade ingången. Det var den stackars Jackson, stel och död. Han låg utsträckt med hufvudet på kakelugnsstenarne, och i hans hopkramade hand

som nu slutat att darra men var kallare än förr, fans en liten ljusgul handske.

Sedan han för andra gången blifvit så grymt bedragen, hade han insett det lönlösa i att längre gå uppe om nätterna och vänta på sin hustru. Han hade gått till hvila.

För att göra rättvisa åt fru B:s goda hjerta, må det omtalas, att hon torkade rätt många tårar ur sina ögon, då hon hörde denna nyhet. Derpå drog hon sin man till sig.

— Ludvig, sade hon, — hvarför tog du inte hit barberarn? Der ser du följden.

Ja, der hade han nu hela vidden af sin dårskap framför sig. Om han icke hade slarfvat med sin toalett, hade han nu, liksom förut, kunnat lefva i själsfrid och lugn, i stället att han nu genom denna olycksaliga vårdslöshet blifvit saker till en medmenniskas sorgliga slut.

Måtte han bättra sig!

OTACKSAMHET.

En fattig snickare, som på Ladugårdsgärdet tillbragt sin dag, skyndade på aftonen ned till en ångslup, ännu med en eftersmak af de ljufva stunder, han tillbragt i sällskap med jungfrur och buteljer.

Men det tycktes vara en allmän öfverenskommelse, att sådana stackars varelser som han skulle så fort som möjligt uppväckas från sin lycka och sina illusioner. Då han på sitt okonstlade sätt sökte genom vissa arm- och benrörelser meddela något af sin glädtiga sinnesstämning åt reskamraterne, blef han kyligt afvisad. Och då han icke af någon snarstickenhet lät afhålla sig från framhärdandet i dessa försök, blef han på ett frånstötande och oförtydbart sätt underrättad om, att han var till hinders. Han såg sig således nödsakad att söka en annan plats,

och lyckades verkligen få en i sin smak öfverst på trappan i fören.

Men kaptenen hörde beklagligtvis till dessa oförnöjda menniskor, som aldrig förstå att sätta värde på de små öfverraskningar, man åt dem bereder. I stället att känna sig belåten öfver att få utbyta anblicken af den glänsande sjön mot den af en kullrig ryggtafla, hvarpå fläckar af alla slag utbredde sig i rik omvexling med Ladugårdsgärdsdam, som sagdt, i stället att glädjas, tog han humör.

— Undan, karl! sjöng hans ljudeliga bas.

Den arme jagade mannen flyttade sig förskräckt en tum åt sidan. Då han blef underrättad om, att detta icke var nog, jemkade han sig beskedligt ännu ett par tum, dock utan att se sin uppoffring belönad med annat än nya och ännu mera pockande anspråk. Som en klok karl gaf han likväl vika för ögonblicket, men i det nästa gjorde han ett listigt försök att åter intaga sin förra plats. Visserligen misslyckades detta, men han egde all en tronpretendents envishet, och tack vare den blef han slutligen i stånd att uttrötta kaptenen, så att en plats på trappan, nära nog lika hög och bra som den första, blef honom lemnad i ostörd besittning. Åtminstone hade man ännu icke hunnit tänka på att göra honom den stridig, då katastrofen inträffade.

Det blef nemligen plötsligt skymning omkring honom. Han hörde ett doft susande, kände ett genomträngande nyp i sin arm och märkte, att han i vild fart å nyo passerade sin kära trappa, denna gång utan all hjelp af egna ben. Alla dessa förnimmelser öfvervåldigade honom emellertid så hastigt och på en gång, att det dröjde åtskilliga sekunder, innan han kunde komma sig för med att upphöra att ragla, och innan han förstod, att det svarta streck, hvarunder aktern nyss krupit fram, var en bro.

Nästa föremål, hvarpå hans blick föll, var en plåtslagaregesäll, som stod tätt framför honom och grinade på ett sätt, som ingen kunde göra efter. Den nypte försökte dock något liknande, och då plåtslagaren stirrade, tog han äfven det som en uppmaning till efterföljd.

— Hör på, ni! skrek den oefterhärmlige grinaren och slog honom förtroligt på axeln, — skulle ni händelsevis tro, att ni är död?

Snickaren såg ut, som om han icke riktigt viste, hvad han skulle tro om den saken.

— Om ni inte skulle vara död, så kan ni, min själ, klämma till och tacka mig för att ni lefver.

Hvilka oförskämda fordringar!

En af de gröfsta förbrytelser, som ännu icke blifvit belagda med lagens straff, är, enligt den allmänna meningen, otacksamheten. Den är icke lätt att glöm-

ma och förlåta. Ja, en fordran på tacksamhet, hvilken i allmänhet icke ens tecknas upp i annotationsboken, är till och med icke i större fara att bli glömd än en fordran, hvarom man har påminnande vittnen i kontrakt och reverser.

Det kastas ett sken af vigt och värdighet på den person, som befinner sig i en tacksamhetskreditors ställning. Man står alltid, åtminstone för ett ögonblick, öfver den, som behöft ens hjelp, och, då man hör erkännandet deraf, känner man sig öfverlägsen, stolt och lycksalig. Ljufva känslor! Det vore sannerligen påkostande att försaka er, och derför gör man det icke heller, utan kräfver samvetsgrant ut hela den tribut af erkänsla, som ensamt kan försätta en i denna angenäma sinnesstämning. Man fordrar, att den hjelptes första rediga känsla skall vara hängifvenhet för hjelparen. Att några andra slags rörelser skulle kunna göra anspråk på hans tankar, kan man icke fatta.

O du sjelfviska verld!

Sådana voro den stackars snickarens tankar, om icke precis till form, åtminstone till färg.

— Åh, dr-r-ra... utropade han i rättvis förbittring.

— Ja vasserra, bara ni lugnar er till nästa bro, så skall jag nog ta i igen.

Detta artiga förslag belönades med en knuff, som tvingade de hoppackade passagerarne att taga emot välgöraren i sina armar. Derpå följde utslungandet af några vackra epitet för snickarens räkning, men då plåtslagaren beredde sig att ännu uttryckligare förklara, hvad denne var honom skyldig, då höjde sig kaptenens förbjudande stämma, och den högsta myndigheten om bord åtog sig sjelf omsorgen att hjelpa plåtslagaren återföra den vilsekomne till hans pligt. Nu finnes det ett mycket gängse sätt att tillvägagå vid dylika rättelser, ehuru det gifvit högst få tillfredsställande resultat. Men som kaptenen dock icke viste något skäl, hvarför han ej skulle begagna sig deraf, började han sitt tal med tilltalet «din oförbätterlige slyngel», och fortsättningen, som varade i flere minuter, gick ut på att klargöra snickarens rättigheter till denna titel.

Passagerarne hade roligt, plåtslagaren triumferade, och det arma offret, som beqvämt slagit sig ned på en tältstol, hvilken en rädd person nyss lemnat i sticket, vände sin spräckliga rygg å talaren.

De flesta bland åskådarne föranleddes naturligtvis nu af kaptenens elaka framställning att betrakta den stackars karlen såsom en otacksam menniska, en träskalle, utan tecken till begrepp. Men om man kunnat läsa tankarne inom det lurfviga hufvudet, hade man säkert måst erkänna sitt misstag. Han

kände bittert, hur orättvis verlden är, som den ena gången icke har någonting att invända mot, att ett nyp i armen betalas med samma mynt, och den andra vill, att ett dylikt, icke det ringaste mera ansträngande, skall återgäldas med en förödmjukande tacksamhet.

Han kände sig verkligen litet generad, stackars gosse, och om ingen annan skulle vilja erkänna, att det är sjelfviskt och ogrannlaga af verlden att vilja plåga stackars misshandlade varelser med fordringar på tacksamhet, så gör nog han det, han och hans liksinnade olycksbröder i slika fall.

EN RINGS HISTORIA.

Medvetandet af min tillvaro började vid etuiolockets öppnande. En ofantlig ström dagsljus omhvärfde mig, och på detta vänskapliga mottagande kände jag genast, att solen var min anförvandt. Detta hafva äfven poeterna bevisat. Tusentals gånger har jag hört dem högtidligt förklara, att solen är af samma materia som jag. Den «gyllene solen», «solens guld», med flere sådana uttryck, äro ju de glittrande prydnader, med hvilka de smycka sina oden till naturen.

— Hvad den blänker! ropade en klingande liten stämma, och en hvit, trubbig tingest nalkades mig ganska nära.

— Det är inte på näsan, den skall sitta, min fröken, sade en annan gröfre röst bredvid, och några

fingrar, liknande dem, som höllo mitt etui, togo mig upp derur. — Tag hit din hand!

För första gången såg jag min tillkommande boningsplats. Det var någonting mjukt, rundt och hvitt, med fina, smala lemmar, hvilka jag i början tyckte vara syskon till det näpna föremål, som först välkomnat mig, men som jag sedan lärde mig skilja derifrån genom deras längd och sjelfständighet.

Jag fick nu göra visit hos nio fingrar, men vid den nionde suckade den lilla välljudande rösten:

— Jag tror, han blir husvill, stackarn!

— Åh nej, uppmuntrade den andra, — vi ha ett qvar.

Jag träddes hastigt på den enda återstående. De andra fingrarne hade antingen trängt mig, som ville de knuffa mig bort, eller också varit så slappa i sina bemödanden att hålla mig qvar, att jag måst begifva mig af sjelf, lik en gäst, hvilken man öppnar dörren för och ber stiga ut. Men här fann jag mig godt; här hvarken trängde eller visade man mig likgiltighet.

Det kom neddansande öfver mig någonting, som jag fann äfven ha likhet med solstrålarne. Det var Emmys, min egarinnas lockar, och hennes lilla hufvud böjdes djupt ned öfver mig. De runda läpparne hviskade:

— Syster Olga sade, att det inte skall vara bra att bära ringar här.

Jag höll på att blifva bortskjuten, men en arm slogs om Emmys lif, ett par svarta mustascher stucko fram mellan hennes ljusa lockar, och ett par mörka ögon sågo in i hennes. Hon blef så förskräckt öfver detta tilltag, att jag i allt lugn fick stanna qvar.

— Emmy, du är så ung, endast fjorton år. Den här fingern skulle ännu länge förbli tom om ej min ring finge sitta der. Låt den derför få stanna qvar så länge den ej är till hinder. Låt den stanna qvar och bevaka platsen, tills en bättre prydnad kommer. Lofva mig det!

Emmy svarade icke, men de svarta mustacherna fortforo att röra sig upp och ned i takt med rösten, som nu hade ett gladare tonfall, ty de mörka ögonen hade sett någonting i Emmys ansigte, hvarmed deras egare var lika belåten som med ett ja.

— Du behöfver ingen spegel mer, om du vill se dina ögon, Emmy, sade han. — Blicka blott ned till din hand och der finner du deras afbild.

Emmy log och medgaf, att de två förgätmigejen på min framsida voro rätt vackra; men hvilken fantasi att likna dem vid hennes ögon! Det var ju blott tokprat.

För min del kunde jag dock icke instämma i hennes åsigt, utan tyckte, att vid den liknelsen hade de svarta mustascherna varit med om att säga nästan en sanning.

— Kom åtminstone i håg, att förgätmigejen upprepa min bön: Förgät mig ej!

Och dermed gick den svarte.

* * *

Sedan sågo vi honom icke på länge, men min egarinna och jag förde ett lyckligt lif.

Jag var hos henne öfverallt och alltid, i hennes arbeten så väl som i hennes nöjen. Min guldkropp gled öfver de svarta raderna i boken, och mina förgätmigejögon stirrade på bokstäfverna, medan hennes insöpo den lärdom, de innehöllo.

Medan Emmy flög genom balsalongen, hvilade hennes lilla hand och jag på en svartklädd axel. Det var skönt att ligga der och bespeja de vexlande uttrycken i Emmys täcka ansigte, under det hon valsade. Jag såg, att hon njöt af nöjet med hela sin barnsliga själ, men märkte aldrig, hur mycket jag än forskade, att någon af de beundrande blickar, som följde henne, besvarades eller ens förmådde förändra en enda min hos henne. Och dock viste jag, hur blickar kunde verka.

Stundom lutade hon sig öfver mig och hviskade:

— Ack, du behöfver inte be mig att ej förgäta dig. Jag glömmer dig aldrig.

Hon gaf mig en kyss, och jag var lika glad öfver den, som öfver löftet att aldrig bli glömd.

En lång tid förgick så, och jag började känna mig något obelåten med min hittills så gästfrie värd, fingern. Han förändrade helt och hållet sin karakter och antog samma påträngande väsen, som jag märkt hos vissa hans likar vid min profning. Jag beslöt dock att utan klagan finna mig i mitt öde och vara nöjd.

* * *

En dag satt Emmy i soffan i sitt lilla rum och njöt af en god lektyr. Kanariefogeln sjöng och väsnades, men ändå hörde jag ett sakta prassel vid dörren. Min egarinna, som, efter hvad jag märkt, brukade vara döf då hon läste en intressant bok, gaf icke akt derpå. Men plötsligt for hon till, och, för sällskaps skull, darrade äfven jag och handen.

Der stod den svarte.

Han hade smugit tyst genom dörren, tagit boken från Emmy, och nu ... nu viste jag icke, hvad de svarta mustascherna ville göra med hennes ansigte.

Han satte sig bredvid Emmy i soffan och talade i låg ton med henne. Aldrig har jag sett henne se lyckligare ut än då. Hon var röd som en ros, då han slutligen tog hennes venstra hand i sin.

— Nu är din tjenst slut, lille ring, sade han till mig. — Du har varit en trogen tjenare, och vi tacka dig båda. Inte sant, Emmy?

Han drog mig långsamt af fingret och sade skrattande, då han såg den röda rand, jag lemnat efter mig:

— Stackars liten finger! Du har haft en obarmhertigt trång boja, men nu blir du qvitt din plågoande.

Min harm var gränslös, då jag hörde detta yttrande. Det var icke tillräckligt, att han egenmäktigt afskedade mig efter den vigtiga tjenst, jag gjort; han var äfven nog lågsint att gifva omständigheterna en falsk dager och göra fingern till martyr i mitt ställe. Var det elakhet, eller var han så inskränkt, att han ej begrep det rätta förhållandet? Från den stunden förlorade jag min tillit till menniskors omdömen, och en innerlig längtan att ega ormögon, hvarmed jag kunde visa mitt hat och förakt, bemäktigade sig mig. Denna önskan egde jag gemensam med min egarinna. Jag vet, att hon mången gång hyst den, då något förtretat henne, ty hvad är förargligare, då man vill visa sig ond, än att blott ha ett par milda förgätmigejögon i sin makt? Hon förstod också nu mina tankar, ty hon sade:

— Du får icke vara stygg mot min käre lille ring. Han har också känslor, och du har sårat dem

med att säga, att han gjort mig illa. Det har han aldrig gjort, utan han håller af mig lika mycket, som jag håller af honom.

Den svarte bad ångerfullt om förlåtelse och yrkade på att som försoningsoffer få gifva mig en kyss.

— Först måste vi dock skaffa honom en annan boningsplats, sade han och sköt mig ned på Emmys venstra lillfinger, som nu utbildat sig och gaf mig en lika angenäm bostad, som förut dess granne.

De svarta mustascherna närmade sig och stucko mig i ögonen för ett ögonblick.

— Det var falskt spel, ropade Emmy och drog häftigt bort sin lilla hand från den falske.

Jag förmodade af detta utrop, att den kyss, jag icke fick, träffade en smula på sidan.

— Ack, Emmy, sade hycklaren, — hur kan du begära, att man skall föredraga guldet, då man har något så mycket bättre bredvid? Alla verldens skatter skulle jag försaka för dig, Emmy!

Från den stunden satt jag bortglömd på Emmys finger, ett stackars försummadt ting, hvars fröjd man stulit bort. Min fröjd, de soliga blickarne från Emmys ögon, stannade nu alla hos den svarte.

* * *

Åter kom en tid, då vi fingo vara ensamma, Emmy och jag. De svarta mustaschernas egare hade, med tal om ett snart bröllop, tagit på kavaj och blankläddershatt. Emmy hade lutat sig mot hans bröst och hviskat:

— Kom snart igen!

Och så hade han ändtligen rest.

Jag var åter i besittning af Emmys ömhet och lika lycklig som förr, undantagandes då jag förargade mig åt den släta guldringen, som presiderade på min förra plats. Den glädjen var mig dock beskärd, att Emmy skänkte sin uppmärksamhet mer åt mig än åt denna inkräktande uppkomling. Då bref med utländsk poststämpel ankommo, lyste Emmys ögon, och vi gingo upp på klippan, hvarifrån vi åsett den svartes bortfärd, för att der läsa dem i ro.

En dag voro vi åter der, men hade intet bref med oss. Det var nu mycket länge sedan, ett sådant ankommit. Jag kan icke bestämdt angifva tiden, som förflutit sedan det sista kom, men Emmys ögon hade derunder hunnit bli röda och klara flere gånger om.

Nu sutto vi der uppe, och blåsten hven förfärligt, tornade upp vågorna och förorsakade vild oreda i Emmys hår.

Hon stirrade en stund utåt hafvet och såg sedan ned till mig.

— O, min ring, äro icke dessa vreda vågor, der

de komma rullande så gröna och hemska, en förfärlig syn för dina milda ögon?...

— Hvart han I fört honom? sade hon och sträckte åter blicken öfver vattenrymden. — I veten icke, hvilken dyrbarhet jag anförtrott er, och hur skullen I också kunna ana det, I kalla, själlösa vågor!

Stackars Emmy satte sina fina, afmagrade händer för ansigtet och ryste. Blåsten trängde skarp in genom hennes tunna kläder, och den späda kroppen skälfde, men hennes själ måtte icke varit medveten derom, ty Emmy satt ännu qvar.

— Och ändå, fortfor hon och tog bort händerna, — ändå ären I ett samband mellan mig och honom. Följde jag blott er stråt, skulle den leda mig dit, der han är. O, hvarför är min fot så tung? Hvarför kan jag icke gå på vattnet?

Då vi kommo hem, var Emmy stelfrusen och dagen derpå sjuk.

Träden utanför slogo ut sina blad, och blommorna höjde sig ur marken, men Emmy fick blott se naturens återupplifvande genom sitt fönster. Hon tålde icke vid den starka vårluften, sade man.

En morgon, då hon reste sig ur bädden för att kläda sig, märkte hon, att hon var allt för svag dertill, och hon lade sig åter ned på de hvita kuddarne.

— Skrif till honom, sade hon, — och säg, att han måste komma hem för att göra mig frisk.

Man skref, men veckor förgingo, och den svarte kom icke.

Emmy satt i sängen och betraktade med bekymrad min det lilla aftärda ansigte, som visade sig i den spegel, hon höll framför sig.

— Hvad han skall bli bedröfvad, sade hon, — när han kommer hem och får se mig så blek! Jag tycker mig höra honom säga «stackars liten Emmy», hvarmed han tröstade mig så ofta, då jag var barn.

En dag kom en mängd menniskor till hennes säng. Hon kysste dem alla. När hon slutligen var ensam med sin mor, drog hon mig af fingret, förde mig till sina läppar och satte mig bredvid den släta ringen på ringfingern, som nu åter var mig liten nog.

— Du skall ha min sista kyss, hviskade hon till mig, — och han skall taga den från dig ... Mamma, om han kommer, medan jag ännu är qvar i dagsljuset, låt honom då sjelf taga min kära lilla ring från fingern. Den skall tala till honom sina tre små ljufva ord, och ser han ej mer mina ögon, så har han åtminstone deras porträtt.

Emmy log sitt sista leende, då hon nu erkände och talade om den likhet, hon förr bestridt.

Hon såg ej mer på mig, talade ej mer, och snart kände jag en isande kyla efterträda den milda värme, som förr blifvit mig meddelad. Den lilla handen hvilade alldeles stilla på täcket, och jag låg der, hvi-

lande som den. Hur lång tid, som så förflöt, vet jag ej, men plötsligt skymtade ett mörkt ansigte uppöfver mig.

Det var den svarte.

Detta ansigte hade dock icke samma uttryck som förr. Jag märkte, att mörka ögon kunna se outsägligt sorgsna ut, och på grund deraf utrymde jag från mig allt groll till min forne rival.

Han smekte lockarne kring Emmys bleka panna, och en dof suck höjde det breda bröstet. Långsamt drog han mig af hennes vaxlika finger, och dervid föll från hans ögon en klar droppe, som stannade i mina blomkalkar. Det var en tår. O, det var en härlig gåfva för en stackars ring, dömd att aldrig få gifva något uttryck åt sina känslor!

Jag kände, hur min sorg steg upp till förgätmigejbladens yta och glimmade fram genom tåren. Den svarte såg på mig, och jag är öfvertygad, att han det ögonblicket förstod, hvad jag kände, ty han böjde sig öfver mig och sade i låg ton:

— Arme lille ring! Vi skola sörja henne tillsammans.

DEN LYCKLIGASTE BLAND MENNISKOR.

DEN LYCKLIGASTE BLAND
MENNISKOR.

Kring ett middagsbord, rikt dukadt och prydt med doftande växter och karaffer, genom hvilkas kristall röda vätskor glimmade, satt här om dagen ett sällskap af ungefär ett dussin personer.

Bland denna samling skulle man kunnat observera flere trinda ansigten, men det fans likväl ett, som utmärkte sig genom en alldeles särskild rundning, en glatthet, ett slags frodighet, som förtog nästan allt annat uttryck. Man kunde också kring detta bord få se leende läppar, men endast ett par, som ständigt logo och hvilkas leende aldrig skiftade, aldrig var elakt, aldrig uppsluppet, aldrig bittert, aldrig välvilligt, men oföränderligt belåtet. Detta ansigte, med den utmärkande trindheten, och detta par läppar, med det egendomliga smålöjet, tillhörde båda en och samma per-

son, en välmående, skägglös, elegant klädd, medelålders herre. Så ofta ett glas höjdes under adressen «häradshöfding Beck», grep äfven han om sitt med en fet, ringprydd hand, log litet märkbarare än vanligt och sjönk derefter långsamt och graciöst tillbaka mot sitt ryggstöd. Det ord i svenska språket, som han helst använde, var det lilla pronominet «jag», hvilket också i hans mun fick en klang, som var särdeles mjuk och behaglig och så len, att det påminde om en smekning. En gång upprepade han det tag på tag, men det kom sig deraf, att hans dam, en åldrande fröken, var fasligt envis med att vilja tala till punkt.

— Jag, jag, jag, jag . . . sade han.

Men hon fortsatte ostördt.

— Jag, sade han och rusade helt behändigt in i en liten tillfällig paus, — jag är verkligen inte heller alldeles främmande för menniskovänliga känslor. Fröken småler. Ni tror mig inte. Ni menar, att en person som jag, litet skämtsam, ofta ute i verlden, glad, med ett ord en sällskapsmenniska . . . eller hur, har jag inte rätt? Ni tror mig vara bra verldsligt sinnad. Bekänn, bekänn bara!

Misstanken om att vara ansedd för verldslig tycktes dock icke bereda honom någon synnerlig pina. Tvärt om, hans ansigte sken på det lyckligaste, då han betonade de särskilda egenskaperna. Och rätt betänkt

hade han icke heller någon orsak att gräma sig, ty, som man lätt förstår, frasen «verldsligt sinnad» måste här anses liktydig med verldsman.

Fröken gjorde protester, som blefvo afbrutna.

— Ni menar, fortsatte han, — att en dylik person icke skulle kunna vara tillgänglig för medlidandet. Deremot vill jag blott invända en sak, och det är ... när jag går på Drottninggatan ... den är full af tiggarbarn, som ni vet ... när jag går der, får jag aldrig gå i fred.

Han tryckte högra armbågen mot sidan, slog ut med handen, lutade hufvudet på sned och blundade ett djupt tag, som om hans blygsamhet förbjudit honom att bevittna hans egen triumf. Och derefter kastade han åter en full blick på damens frågande anlete.

— Om ni inte vill råka i samma förlägenhet, fröken, sade han, — så råder jag er att aldrig ge bort er middag, det vill säga att icke göra som jag: stå och hålla pengarne till middagen i handen och ge bort dem, ty om man vänjer en tiggare ...

Der kunde man i sanning träffa på ett godt samvete. Det skulle vara omöjligt att icke läsa det i hans skinande ansigte, i de blinkande ögonen och i hans leende min. Och hvilket anspråkslöst samvete dessutom! Han tillfredsställde det utan tvifvel lika mycket genom att ge bort en liten

slant, som en fattig stackare tillfredsställer sitt, då han delar med sig af sitt enda bröd.

— Beck! ropade en person till venster, skild från honom blott genom en bordsgäst.

Häradshöfdingen hörsammade genast och mötte sin interlokutör bakom den mellansittande ryggen.

— Hör på, Beck! fortsatte den som ropat, en ung man, som, vi låta det vara osagdt med hvilken rätt, gick och gälde under namn af qvickhufvudet. — Har du någonsin suttit vid ett middagsbord, der det funnits så mycket ister som här?

— Ister?

— Åh, bry dig inte om att undersöka faten! Jag menar naturligtvis telegraf-ister, svarade den andra med en förstulen hänvisning på några välfödda exemplar af telegrafverkets högstbetrodde.

— Hm, yttrade häradshöfdingen och drog sig tillbaka, omedveten om att qvickhufvudet gjorde en obetydlig rörelse mot den mellansittande och hviskade:

— Jag har sått. Vänd dig till höger och hör efter om det blir någon skörd! Den brukar sällan slå fel.

Häradshöfdingen satt begrundande tillbakasjunken mot ryggstödet och gaf icke mer än ett halft öra åt sin stackars dam. Han hade icke skrattat åt den smakfulla qvickheten, emedan han aldrig brukade

skratta åt andras qvickheter. Men icke dess mindre senterade han den. Den behagade honom. Han skulle gerna velat berätta den, men nöjet vore obetydligt, då han icke kunde utgifva den för sin egen. Då kom en ljus idé. Han påminde sig somliga menniskors sinnrika tillvägagående, då de gerna vilja tillgodogöra sig en annans uppfinning, men hindras af ett förargligt patent. Han måste göra som de. Man adopterar helt enkelt idén, klär om den en smula, lägger till en obetydlighet eller tar ifrån en obetydlighet. Det är allt hvad som behöfs. Efter denna anordning kan ingen komma och säga, att den icke är ens egen. Teatrar, vissa tidningar, nästan hela verlden skulle resa sig upp emot ett sådant förtal.

— Hm, sade han, — vet fröken, jag har just suttit och räknat öfver, hur många sorts ister det fins. Kanske ni vet det?

Till hans förvåning gaf hon ett jakande svar, och hotade till och med att företaga en uppvisning af sina kunskaper.

— Nej, nej, återtog han förskräckt, — jag kan försäkra, att ni inte vet det. Jag skall säga det. Hör på. Svinister, gåsister, pianister ...

— Pian-ister? upprepade hon. — Pian, hvad är det?

— Hm, vi Hm, vi förstå inte hvar andra. Jag

skall börja om igen. Svinister, gåsister, fiolinister .. det var det jag menade ... flottister ...

Den gången lyckades han. Damen började skratta på ett mycket smickrande sätt, och äfven häradshöfdingens skrattmuskler kunde icke längre förblifva känslolösa för den värderika qvickheten, sedan den blifvit omarbetad på ett så smakligt sätt. Hans axlar skakade ännu, då de erhöllo en svag puff från venster.

— När tänker du hålla talet? frågade qvickhufvudet.

— Värden väntar, tillade en annan.

Mera behöfdes icke för att få den pligttrogne häradshöfdingen att tänka på sin skyldighet. Han reste sig med värdighet.

Emellertid förvånade qvickhufvudet sin granne med att fråga, hvem han trodde, att talet komme att gälla. Och då denne storögd nämde värden, nickade han lätt.

— Ljufva oskuld, började han, — tror du verkligen det? ...

Han hann icke längre, ty talet hade redan börjat.

Det var mycket vackert, en utförlig biografi öfver talarens hjerta. Man fick en verkligen rörande beskrifning på de känslor, med hvilka talaren nu stod vid detta bord, på dem, med hvilka han förut stått vid detta bord, och på dem, med hvilka han hoppa-

des att i framtiden få stå vid detta bord. Till sist hade han dock den godheten att genom ett «låt oss dricka med vår värd» upplysa, hvad det var frågan om.

Man reste sig, spridde sig i rummen, konverserade, och slutligen blef det tid att gå. Man valde sig sällskap för hemvägen, och häradshöfdingen var älskvärd nog att förära qvickhufvudet sitt.

Det var en vacker afton med månsken och friska flägtar. Qvickhufvudet kände sig tydligen berördt af dess skönhet och poesi, ty han hade fått hatten något på sned, gick beständigt stirrande upp mot det blå taket och gnolade halfhögt «Hvad du är lycklig, o måne klara!» Men häradshöfdingen deremot hade bibehållit sin festliga sinnesstämning och sitt strålande anlete.

— Hör på, bror, sade han, tuggande på cigarren, — gaf du akt på Lindqvist i qväll?

— Rolig?

— På sätt och vis. Han var galen ... svartsjuk, stackars karl. Kan du gissa på hvem?

— Ja visst, naturligtvis på dig.

— Ha, ha, ha, du är verkligen skicklig i att gissa! Ja, ser du, fästmön är en liten sötunge, glad och lustig, när hon träffar på någon, som ... ja, som sympatiserar med henne, en person med uppfattning och

som kan hjelpa henne att vitza, det är det vigtigaste. Nå, när jag kom och satte mig bredvid henne i soffan, hvarför skulle hon då vara butter? Men så infinner sig den der långe, ha, ha, ha... rynkar ögonbrynen och lefver på ett sätt, som ... Ja, det höll på att bli ett riktigt spektakel. Och du hörde ingenting?

— Don Juan, sade qvickhufvudet med sträng röst, — kom i håg, att vi inte känna hvar andra, när jag blir förlofvad!

— Ha, ha, ha, är man rädd för mig? Nå ja, en fruktansvärd menniska är den lyckligaste jag vet.

— Den lyckligaste? upprepade qvickhufvudet tankfullt.

— Ja, jag förmodar det.

— Den lyckligaste!

Grubblaren stannade tvärt, der han var, det vill säga på södra brohvalfvet öfver Norrström. Vattnet brusade starkt, och han ställde sig att oafvändt stirra dit ned.

— Nå, för att tala allvarsamt, sade häradshöfdingen, som icke fann sig road af att stå stilla i den kalla natten, — så vet man ju, att ingen kan prisas lyclig före sin död.

Men nu var det qvickhufvudet, som skrattade, och derefter drogs hans själ åter ned till de magiska vågorna.

— Ingen kan prisas lycklig före sin död . . . gamle narr till filosof! mumlade han.

Hans tanke förde honom till den tid, då den ifrågavarande sentensen först uttalades tillika med några belysande exempel på döda menniskors lycka. Under årtusenden har nu detta genmäle gått och gält som svar på tal. I sanning, menniskors förnöjsamhet i detta fall vore verkligen oförklarlig, om den icke hade den ursäkten, att yttrandet kom från en filosof. Ty under hvilka andra omständigheter skulle man väl ha nöjt sig med historier om dödt folks lycka. Man har ju icke tänkt på några, som upphört att vara menniskor, utan begär att få veta, hvem som är den lyckligaste bland menniskor? Eller är det omöjligt att tala om en lycka i det närvarande? Om man aldrig kan säga, att en menniska *är* lycklig, hur kan man då efter hennes död hoppas inbilla folk, att hon varit det?

Man är emellertid sedan gammalt så van vid filosofernas förmåga att trassla till en enkel fråga och vid de besynnerliga slutsatser, hvartill de komma, att en filosof icke längre kan förvåna verlden. Och utan förvåning eller någon dylik väckelse drifves man sällan till reflexioner och omdömen.

Dessa tankar genomforo qvickhufvudet, der han stod lutad öfver balustraden. Då han hastigt lyf-

te upp hufvudet, hade han ett småleende på läpparne.

— Min bäste bror, sade han, — låt de döda njuta af sin lycka efter behag. Men i fråga om de lefvande kan du ju lyssna till min teori.

— Nå?

— Den lyckligaste bland menniskor är den, som funnit sitt ideal...

— Gamla tankar!

— Jag har inte slutat... den är lyckligast, som funnit sitt ideal under de lyckligaste förhållanden, de nemligen, då känslorna äro ömsesidiga, då han är sitt ideals ideal, då han funnit sitt ideal hos sig sjelf.

Qvickhufvudets skarpa ögon lyste, då han slog sin kamrat på axeln.

Häradshöfdingen skrattade godmodigt.

— Såå, sade han, — en egenkär. Men vet du hvad? Jag har alltid gjort den iakttagelsen, att egenkära personer lida af en viss brist på förstånd. Och med ett sådant medvetande vore det väl litet svårt att känna sig lycklig.

— Snille, menniskokännare! Bror Beck, jag beundrar dig. Men hör på! Ponera, att någon har så föga ljus i öfra våningen, att han inte är i stånd att leta reda på denna brist. Hvad gör det honom då?

— Ja, hvad gör det honom då? upprepade

Beck begrundande. --- Jag förmodar, att det gör honom ingenting. Han är väl lycklig i sin enfald, stackars karl! Ja, du har rätt, bror. Du har rätt.

NÅGRA TAFLOR FRÅN PARIS.

Första taflan.

I en trädgård, tillhörande det gamla antiqvitetsmuseet, forna slottet och klostret Cluny, låg en ung man och sof. Han hade sträckt ut sig på en bänk under ett träd. Men ehuru detta var lummigt, och ehuru han nog från början lagt sig i skuggan, låg han nu med hufvudet i solen, ty den uppskridande himladrottningen företog oupphörliga förändringar med skuggorna. Emellertid hade han en näsduk kastad öfver ansigtet, och på detta sätt någorlunda skyddad, sof han lika ostördt, som om han legat i en paulun med fördragna gardiner.

Det var ett egendomligt ställe, han valt till sofkammare. Den lilla parken eller trädgården är icke

som andra offentliga platser i Paris prydd med dammar, kaskader, fontäner och blomsterparterrer. Der fins ingenting sådant, men i stället en rikedom på höga, lummiga träd och oklippta buskar, mellan hvilka egendomliga stenfigurer sticka fram.

En lejonkropp med hästhufvud sträcker ut sig midt emot en stirrande sfinx. Stympade qvinnostatyer gömma sig till hälften i löfverket, liksom skämdes de öfver sin egen skröplighet. En stor, antikt skulpterad stenbåge, liknande porthvalfvet i en kyrka, reser sig midt öfver en af sandgångarne, och i ena hörnet af trädgården och i vinkel mot den egentliga byggnaden har man den förfallna delen af Cluny, troligtvis endast en flygel till det forna slottet. Porten, murgrönsklädd och bred, för in till en hög sal, dit ljuset släppes in genom dörr- och fönsterlösa öppningar, men så sparsamt, att man blott otydligt ser inristningarna på de gamla, besynnerliga stensaker, af hvilka konsten här liksom i trädgården uteslutande är representerad. Ännu ett stort och högt rum med en ofantlig badbassin och några reliefer, hvilkas figurer fått sina ansigten afhuggna, och man har sett slut på detta gamla stadiga stenmonument, om man icke dessutom vill titta in på en liten bakgård, hvars höga murar alldeles omslingras af murgrönan från ruinen.

Klockan var åtta på morgonen, och som detta är en väl tidig promenadtimme för de fleste, så syntes

ingen till i trädgården. Allt var stilla under de väldiga löfmassorna, och om foglarne icke redan börjat sitt qvitter, skulle man godt kunnat inbilla sig, att denna plats varit ett motstycke till den sofvande skogen med det sofvande slottet, ehuru hufvudpersonen här var en sofvande ung man i stället för en sofvande prinsessa. Hans uppvaknande måste emellertid störa illusionen, om man haft någon, ty han skulle icke vakna genom en kyss utan af bullret från en stor bok, som han haft bredvid sig på bänken och som plötsligt genom en ofrivillig rörelse af hans arm kom att rulla ned på marken.

Han hade sofvit tungt och djupt, som om denna sömn varit allt för välbehöflig och allt för länge uppskjuten, och då han nu reste sig upp, var det med ett frånvarande uttryck, han stirrade omkring sig, och med en mekanisk rörelse, som han tog upp boken. Men på samma gång boken kom upp, kom näsduken ned.

Icke en gång tillräckligt medveten om sig sjelf för att bli otålig, lutade han sig ännu en gång ned och tog upp äfven den, förde den öfver sitt bleka, sömniga ansigte, men höll den derpå häftigt ifrån sig och såg upp med ett par fullt vakna ögon. Han hade känt doften af parfym, men sjelf begagnade han aldrig sådan. Näsduken måste icke vara hans, allra helst som han kände ännu en i sin ficka.

Nu mindes han dunkelt, att han haft något hvitt öfver ansigtet, då han rest sig upp. Någon måste ha lagt näsduken på honom.

Han höll upp den doftande tyglappen och såg i dess ena hörn bokstäfverna J och A. Men på en af borderna syntes dessutom några dunkla, svarta streck. Det var en otydlig blyertsskrift, och med någon möda läste han: «Lägg mig bakom altartaflan i första rummet i ruinen.»

Det tröga, slappa uttrycket i hans ansigte hade med ens försvunnit. Ett par bruna ögon strålade upp under de ögonlock, som nyss varit så tunga, och den bleka hyn, som vid hans uppvaknande tydt på en viss sjuklighet, bidrog nu vid musklernas spänning att öka det själfulla i hans utseende. Han hade blifvit vacker. Men det uttryck, som förskönade honom så, uppenbarade tillika en del af hans andra egenskaper. Det sade, att han var en svärmare och dertill en mycket ung svärmare, ty är man öfver tjugufem år, kommer icke fantasien så lätt i rörelse, som hans tycktes göra. Hvem som helst skulle naturligtvis funnit händelsen med näsduken något mystisk, men hvem som helst skulle icke på denna grund kunnat bygga så många och höga luftslott, som denne unge man gjorde, enligt hvad hans ögon talade om.

Han gick naturligtvis genast till den utvisade altartaflan med sitt fynd, men i stället att efter upp-

fyld skyldighet gå sin väg och äta frukost, satte han sig sedan på en bänk och spionerade. Klockan blef nio, hon blef tio. Half elfva syntes han något orolig. Elfva började han gå fram och tillbaka i trädgården. Men då klockan blef half tolf, och ingen af de promenerande, som nu besökte stället, gjorde min af att undersöka altartaflan, segrade matlusten öfver romantiken, och han begaf sig till en närbelägen restaurant, hvarifrån man hade utsigt öfver stora ingångsporten till Cluny. Allt hvad han förtärde var endast två engelska sandwichs och en bock bier, och så var han tillbaka igen. Men då han åter gick sandgången framåt, såg han till sin förvåning ett fruntimmer framför sig.

Hon kunde icke ha kommit in genom stora ingången, ty då skulle han ha sett henne.

Hon gick in i ruinen och stannade vid taflan. Ack, hon var temligen tarfligt klädd! Det var icke den grefvinna, han drömt sig. Men det var ändå en behaglig figur. Hon lutar sig ned. Han darrar. Näsduken skymtar fram i hennes hand, och nu vänder hon sig om.

— Ah!

Han kunde icke återhålla detta utrop. Den, han såg framför sig, var egarinna till samma lilla fina gestalt, samma förtjusande, något koketta ansigte, som han beundrat just här i Cluny så många gånger förut.

Hon brukade liksom han komma hit tidigt om morgnarne för att studera, ty studerade gjorde hon, ehuru han icke kunde begripa hvad. Än var det en bok, än en papperslunta, än ett papper i form af ett vanligt bref. Hur kunde han ha underlåtit att gissa på henne! Men så är det, fantasien är ingen god vägledare. Den för oss alltid för högt och för långt.

Fastän hon var ganska långt borta, hade hon hört hans utrop. Först såg hon något öfverraskad ut. Sedan smålog hon, drog ned hatten för ansigtet och skyndade framåt för att hastigt komma förbi honom.

Fullt besluten att hejda henne, åtminstone för så lång stund, att han skulle få tid att tacka, tog den unge mannen ett steg framåt, men öfverraskades af att se henne stanna af egen drift och skjuta upp hatten litet igen.

— Ja så, är ni ännu här? sade hon småleende.

— Naturligtvis, mademoiselle.

Vid ljudet af hans röst tog hon ett par steg baklänges och utbrast med ett slags besynnerlig fasa målad i sitt ansigte:

— Ah, monsieur, ni är tysk!

I Paris var detta en svår beskyllning, som han dessutom hvarken kunde eller ville vederlägga.

Han teg.

— Mademoiselle, sade han slutligen, — jag har likväl aldrig fört krig mot er.

— Åh . . .

Oaktadt detta «åh» icke var åtföljdt af något leende, kände han sig likväl märkvärdigt uppmuntrad deraf och fortsatte:

— Och, om ni tror mig eller ej, mademoiselle, så har jag inte heller varit med om att besluta detta krig, icke anfört någon armé, icke byggt några bastioner . . .

— Åh, nej, nej, jag tror er, afbröt hon skrattande och slog sig plötsligt ned på en bänk. — Nog vet jag, hvad ni bygger! Se här!

Hon böjde sig ned och började att med sitt parasol rita streck i sanden, hvilka så småningom sammanfogade sig till en något karrikerad bild af en hydda med träd och buskar omkring. Då hon fått den färdig, såg hon upp. Den unge mannen hade en väl stark ansigtsfärg.

— Och nu, se här, sade hon.

Ett stort hjerta hade runnit upp midt i byggningen, till stor skada för fönster och dörrar.

— Mademoiselle!

— Och nu, sade hon ännu en gång.

Midt i hjertat stod namnet Sophie med tydliga bokstäfver.

Hjertat, som hon ritat, hade visserligen icke fun-

nits i de originalteckningar, hon härmade, och namnet, som hon skrifvit, var icke det, som hans hand så många gånger låtit stå upp ur sanden, men det hela var ändå allt för likt och allt för näsvist.

— Mademoiselle, stammade han, — hur kan ni . . .?

— Hur jag kan veta det, sade hon skrattande och lade händerna bakom ryggen, i det hon stödde sig mot närmaste träd. — Jo, ser ni, jag har ganska många, stora och svåra fel, som jag inte rår för, och bland dem det, att ofta vara vaken, då andra drömma.

Hon hade ännu en gång dragit ned hatten för ansigtet, men icke så långt, att hon icke hade frihet att förstulet betrakta honom.

— Ack, det var sant! utbrast hon plötsligt. — — Jag känner er ju icke. Adjö!

Och med några steg var hon redan långt borta på sandgången. Hon tog upp ett litet barn i förbifarten, kysste det, släppte det och var i väg igen.

Han stod och såg efter henne med en underlig känsla af blandadt välbehag och misshag. Hon var vacker och behagfull, men i hennes sätt låg en viss djerfhet, som stack fram väl tydligt och passade så mycket sämre hos en ung parisiska, som man är van att anse en sådan som strängt uppfostrad.

— Ah, tänkte han, — hvem vet, kanske hon icke fått någon uppfostran alls.

Och han blef något blidare stämd, då han tänkte sig henne som det vilda naturbarnet.

— He, monsieur, sade en röst i närheten, — är hon inte en liten sötunge?

Ljudet kom från staketet, som skilde trädgården från Boulevard Saint-Germain. En karl, med en öppen potatissäck på ryggen, hade tryckt sitt skäggiga och mörka ansigte tätt intill spjelorna.

— He, upprepade han med sin skrälliga utroparröst, — är hon inte söt, lilla Juliette? Det är min guddotter, det der. Hon är vid S***teatern och skall snart få en rol. Hon kan, hon. Ni skulle bara se henne göra miner framför spegelbiten. Se, hon bor hemma hos mig, hon och hennes syster, som är sömmerska.

Den gamle pratmakaren pekade och gestikulerade så betecknande mot porten, hvarigenom den unga flickan nyss försvunnit, att man icke kunde misstaga sig om hvem han menade. Men helt tvärt vände han sig mera åt sidan, tryckte sig tätare intill staketet och stirrade på en trädstam med ett par vattniga ögon, hvilkas yttre ögonvrår blifvit betydligt neddragna genom den förskräckliga uttöjning, för hvilken hela hans ansigte beständigt var utsatt, då han skrek ut sin vara.

I det samma skymtade en ljus klädning förbi spjelorna. Det var Juliette, som kom trippande framåt

gatan. Hon lekte med fransarne till sitt parasol, slog upp ögonen och fäste dem just på potatissäcken. Men den tycktes icke göra något djupare intryck på henne, ty hon slog genast ned sin blick igen och skyndade bort.

— Hvad, sade den unge mannen, — hon helsade icke på er!

— Nej, se det är efter öfverenskommelse. Hon är en fin fröken, och jag säljer bara potatis, svarade gubben och strök sig betänksamt om munnen. — Men jag är en gammal rackare, återtog han häftigt, — en sladderkäring, som står här och pratar med er. Jag skulle ha ... Men jag tyckte ni var så bekant, för jag ser er alla morgnar, när jag går förbi.

— Godt, min hedersman, sade den unge tysken småleende, — jag lofvar er, att detta blir en hemlighet mellan oss.

Andra taflan.

Samme trädgård som i den första taflan, och samma tid på dagen som då, men tre veckor senare.

Juliette sitter på en bänk under några höga syrenbuskar. En bok ligger i hennes knä, men hon läser icke, utan sysselsätter sig i stället med att se på sin nätta fot, som då och då slår en följd af ojemna slag mot marken.

Emellertid nalkas samme unge man, som hon en gång så medlidsamt lånat sin näsduk, och sätter sig bredvid henne, utan att hon märker eller vill märka det.

— God morgon, mademoiselle Juliette.

— God morgon, monsieur Haufmann.

Hon vände visserligen ansigtet emot honom, då hon helsade, men det glada leende, hvarmed hon alltid tagit emot honom under de tre veckor, de nu känt hvar andra, visade sig icke, och hon såg för öfrigt strax ned till marken igen. Haufmann öppnade sin bok och läste några rader. Han öppnade sin skissbok och drog några streck, men ännu såg hon allt jemt på sin fot.

— Ni är så tyst i dag, mademoiselle, sade han slutligen, ur stånd att kunna dölja sin förvåning.

Denna unga flicka egde annars en tunga, som var ibland de lifligaste, han lärt känna. Hon kunde om sina bekanta berätta historier af spännande intresse och så osannolika som sagor, och hade infall, som kommo honom att skratta flere timmar efteråt, bara han tänkte på dem. Beständigt hade hon någonting lustigt i tankarne, och tiden gick i hennes sällskap fortare, än som var nyttigt för hans studier och för den påbörjade tafla, som väntade uppe i hans lilla vindskammaratelier. Allt längre och längre blefvo hans morgonbesök i Cluny, och han

hade till och med kommit under fund med, att han längtade efter dem med en otålighet, som skulle oroat honom mycket, i fall han icke vetat sitt hjerta vara stålsatt mot Juliette. Hon var nemligen icke det ideal af qvinna, som han drömt sig, och hvaraf han också sett en skymt i sitt hemland. Hon, hvilkens namn han brukade rita i sanden, hon var mild, hon var god, hon var fridsam som en skyddsengel och hade ögon så klara och blå som en skogskällas vatten. Hon var hans ideal. Men Juliette, den lilla koketten, var hennes fullkomliga motsats, en docka, som endast kunde vara rolig nog för en stund och således ingalunda farlig.

— Ni är så tyst i dag, upprepade han.

— Tyst! Nå, hvad gör det? sade Juliette och vände sig bort.

— Men min vanliga lektion i prononciation då? Den blir inte af?

— Hvad gör det?

— Ni förlorar min aktning som ordentlig lärarinna.

— Nå, hvad gör det?

— Hvad gör det, hvad gör det? Hur är det med er i dag, mademoiselle Juliette, efter som ingenting gör er någonting?

Hon teg.

— Det gjorde er kanske också det samma, om jorden förgicks i denna stund?

— Ja, hvad gjorde det? sade hon och vände sig plötsligt emot honom, i det hon spärrade upp sina stora, svarta ögon. — Hvad tror ni, det skulle göra den, som vill dö?

Haufmann var ett ögonblick nära att brista ut i skratt åt denna tragiska utgjutelse, ty den lät väl bizarr i en liten kokett teatersujettes mun. Men han gjorde det icke, ty hon hade redan lutat sig ned, stödt armbågen mot bänken och låg nu och snyftade med ansigtet gömdt i sina händer.

— Mademoiselle!

Men hon grät allt häftigare.

— Hur skall man kunna lefva, mumlade hon, — då allting är så eländigt, så mörkt, så rysligt!

Då hon gråtit ännu en liten stund, reste hon sig upp, och kramande sina aftagna handskar mellan fingrarne, började hon berätta någonting med en röst utan tonfall och klang, men som ljöd ytterligt upprörd och undertryckt passionerad till följd af den hastighet, hvarmed hon talade.

Man hade nekat henne en rol på teatern, hennes första rol, som hon så länge drömt om och väntat på, som hon viste skulle ha gjort hennes lycka. Man hade gifvit henne så säkra löften, och så gaf man den åt en gammal, ful, otäck gumma, och det emedan hon, Juliette, icke velat förstå ... Hvad hon hatade des-

sa usla menniskor! Och sedan att icke ega någon, som brydde sig om henne, ingen, ingen ...

Med en qväfd snyftning lutade hon sig åter ned.

— Men er syster? sade Haufmann.

Han kände sitt bröst fyllas af medkänsla för den stackars Juliette, hittills så glad och lätt till sinnes som en liten sångfogel, och som nu tyckte sig lika hjelplös och förlorad, som ett dylikt luftens barn måste känna sig, då han bräckt sin vinge.

— Min syster, åh, jag ser henne, om hon finge veta det! Hon skulle knuffa till pallen och gnälla: «Ja, så är det, när man tycker sig för rar för ett ärligt arbete.» Hon menar den afskyvärda sömmen. Och gamle Jean, min guffar, han kommer att titta upp i taket och säga: «Aha, lilla Juliette, du tänker bli statist för alltid, du, lilla Juliette, med två francs om dagen. Då kunna vi så godt först som sist börja att helsa på hvar andra på gatan igen, lilla Juliette, ty när du inte tänker stiga, så» ... O, det fins ingen som bryr sig om mig, ingen som frågar efter, hvad jag gör, blott jag förtjenar pengar ... Och derför, återtog hon med ett kort skratt och förändrad röst, — derför lefver jag också, som jag kan, det vill säga så roligt som möjligt. Jag ljuger, jag stjäl, om jag kommer åt, jag förtalar alla menniskor, ty det gör ingenting. Ingen tycker mindre om mig för det, emedan ingen någonsin brytt sig om mig ... Nu ser

ni, monsieur, hvarför jag kan säga om allting: hvad gör det!

Hon tystnade och stirrade stelt framför sig, medan hennes bröst våldsamt häfde sig.

Och lika så tyst som hon, förblef också hennes granne, ehuru hans hjerta var fullt. Han kunde icke fatta den underbara förvandling, som försiggått med den unga flickan. Hela hennes ansigte var som omskapadt. Den panna, han i går tyckt vara djerf och trotsig som en pojkes, syntes honom nu, omgifven som den var af orediga och fuktiga lockar, likna ett oskuldsfullt barns. Hennes ögon voro icke längre vapen för en kokett. De voro en tänkande själs fönster. De vackra läpparne, som öppnat sig för så många hvassa ord, egde icke längre de skarpa konturer, de haft förut. Skälfvande och något skilda ifrån hvar andra talade de om qvinlig känslighet och vekhet.

Men detta var farliga observationer. Han glömde under dem, hvem han sjelf var: en fattig målare utan rykte och utan andra tillgångar än en påbörjad tafla samt ett par hundra francs, resten af de besparingar, hans far med så mycken möda samlat för hans studier, och det enda guld, han skulle rå om, innan han med eget arbete skaffat sig nytt förråd. Han glömde, att heder, fattigdom och kärlek sällan trifvas till sammans. Han glömde sitt ideal och allt annat

utom det, att bredvid honom satt en förtjusande varelse, som sörjde öfver att ingen brydde sig om henne.

— Juliette! hviskade han.

Hon vände sig emot honom.

Med ena armen om ryggstödet lutade han sig fram mot henne och sökte hennes ögon. Men han hade icke sett in i dem mer än ett par sekunder, förr än hans arm gled ned för spjelorna och plötsligt låg om hennes lif.

— Juliette, hviskade han på nytt, — du sade, att ingen bryr sig om dig, men då glömde du en. Jag älskar dig.

Hade hon verkligen glömt honom? Hennes ögon svarade nej, ty ur dem sprang upp en blixt af öfverväldigande glädje; men det var icke öfverraskningens fröjd, utan snarare det tillfredsställda hoppets. Under det hon som djupast känt sina olyckor och sin öfvergifvenhet, hade likväl den tanken genomträngt dysterheten, som bredt sig öfver hela hennes verld: «Skulle han bry sig om mig, då blefve allting ljust igen.» Då hon så bittert om allting uttalat sitt «hvad gör det!» hade hon tänkt, att denna likgiltighet dock lätt skulle kunna försvinna, om hon blott kunnat säga: «Det fins likväl en, som håller af mig, och det är han.»

Hon tog hans händer och tryckte dem mot sin panna, och på detta sätt skyddad, berättade hon allt detta och dessutom en sak till, men då skylde hon

ansigtet ännu omsorgsfullare med de fyra händerna, ty äfven i detta ögonblick var hon en smula kokett. Hon berättade, att hon älskat honom från första stunden, de sett hvar andra, och sedan mer och mer för hvarje dag.

Men under det hon hviskade dessa bekännelser med sin smekande röst, trängde hon allt djupare in i det hjerta, hon eröfrat, och lärde det att älska, kanske med mera passion än hon sjelf.

— Gratulerar, sade plötsligt en röst från staketet, och en potatissäck i sällskap med en svart bomullsblus och ett gråskäggigt hufvud skymtade fram mellan spjelorna. — Gratulerar, lilla Juliette, ha, ha, ha! Gratulerar, monsieur!

Juliette hade rest sig upp. Hon rodnade och såg så ond ut, som om man slungat henne ett skymford i ansigtet. Med knuten hand sprang hon några steg framåt.

— Jean, sade hon, — om du skulle våga ...

Men Jean var redan borta. De hörde blott hans hesa skratt bakom gathörnet.

Tredje taflan.

Tuilerieträdgården. Vid den stora bassinen, som uppfriskas af en enda liten vattenstråle, står Haufmann

och plockar sönder bröd åt de svarta svanorna. Det tyckes roa honom att pröfva hvilken last, som är förherskande hos dem, glupskheten eller lätjan, ty han kastar sin lockmat allt längre ut ifrån dem, och de långa halsarne och röda näbben få sänka sig allt djupare ned för att nå det sjunkande bytet.

Då hans hand omsider blir tom, ser han upp och betraktar ett ögonblick det förtjusande panorama, som ligger framför honom. Öfver Place de la Concorde, den väldiga Luxorkolonnen och de båda storartade fontänerna, kan han se tvärs igenom det breda, af menniskor vimlande Champs Elysées och ända bort till den kolossala triumfbågen, på hvilkens hvalf solen nu gjuter sitt sista skimmer, sedan den purprat en god del af horisonten och badat de aflägsna trädtopparne i en rödaktig guldfärg.

Men ehuru målare och skönhetsdyrkare, vänder han sig snart bort ifrån denna imponerande utsigt, en af de mest hänförande, Paris kan erbjuda. Hans ansigtsuttryck är nästan slappt, och man har svårt att se på honom, att han under de två sista månaderna erfarit sällheten af en besvarad kärlek.

Han tar fram en annotationsbok, sätter sig ned på ett af sätena i närheten och bläddrar i de skrifna bladen. Utgiftskonton och reflexioner, visstumpar och regler för färgblandningar omvexlade deri i den mest fullständiga oordning. Och midt ibland allt detta fö-

rekom äfven då och då namnet Juliette med tillhörande anteckningar. På de sista sidorna syntes det oftast.

«Juliette döljer något för mig», stod der på ett ställe. «Hon rodnade i går, då hon råkade att draga upp ett bref ur fickan på samma gång som näsduken och ville icke låta mig se det.»

På en annan sida: «Jean berättar, att Juliette hvarje afton kommer hem med blombuketter.»

På en tredje: «Hon har talat om, att hon kanske får en rol. Om hon skulle börja att förstå ... Jag kan icke härda ut att tänka derpå ... Denna ångest ...»

Vinden vände hastigt alla bladen på en gång först fram och sedan tillbaka, ty den finger, som hittills sammanhållit dem, hade glidit ned och låg nu blott på permen. Haufmann lyssnade. Det tycktes honom, som hörde han en bekant röst.

Endast några steg bakom hans rygg låg ett litet tempel, hvars golf omgafs af ett lågt träräcke, som utskickade åtta eller tio smala, men höga pelare för att bära upp taket. Här inne lefde och verkade tvenne hvitklädda kockar framför en disk och en nätt jernugn. Den enes lifsuppgift var att grädda delikata våfflor, den andres att sockra och sända dem ut i verlden. Och som båda fullgjorde sina åligganden på ett utmärkt sätt, fans det alltid händer, som sträckte

sig fram öfver disken och drogo sig tillbaka derifrån, fylda med det varma bakverket.

Det var från denna lilla plats, som Haufmann trodde sig förnimma de bekanta ljuden. Ännu några lågt uttalade ord och så ett skratt. Det var afgörande. Nu var han säker. Och utan att betänka sig ett ögonblick steg han upp, tog af åt venster och gick förbi templet på den sidan, som han icke kunnat se förut.

Der utanför var för tillfället temligen tomt. Man kunde icke räkna mer än två gäster.

Ett fruntimmer satt tillbakalutadt på en stol och höll en liten återstod af en våffla mellan sina handskbeklädda fingerspetsar. Och bredvid henne, nästan böjd öfver henne, stod en lång, rödskäggig mansfigur, som stödde ena handen i sidan, under det den andra gestikulerade med en käpp åt templet till, hvilken vältaliga åtbörd ville säga så mycket som: «Min söta, en våffla till, eller hur?»

Damen skrattade, gjorde en afböjande rörelse och såg upp. Det var Juliette.

Ett ögonblick stod Haufmann stilla. Det kom ett öfvernaturligt lif i hans svarta ögon. Det lyste nästan raseri ur dem. Men derpå öfvergick hans min till ett hånleende. Han lyfte handen mot hatten, som om han velat helsa, men lät den genast sjunka, utan att ha rört vid brättet, och skyndade bort.

Juliette hade sett honom och blifvit blossande röd, något som slog hennes sällskap med förvåning, ty denne herre hade hvarken observerat blicken eller den halfva helsningen, utan blott sett skymten af en mansrock.

— Aha, sade han och strök sin fladdrande ena mustasch, — god vän, inte sant?

— Min kusin, sade Juliette vårdslöst och sprang upp.

Det hade kommit öfver henne en förfärlig ångest, och hon kände sig ur stånd att längre sitta qvar.

— Åh, åh, en kusin! skrek kavaljeren och försökte fatta tag i hennes parasol. — Inte för många kyssar! Det är då också ett fördömdt privilegium, de der kusinerna ha här i vårt förvända Frankrike.

Det sista af meningen fick han tala för sig sjelf, ty Juliette var redan borta. Hon nästan sprang genom hela trädgården och hann ändå inte upp den, hon sökte, förr än utanför Tuilerieruinerna.

— Paul! hviskade hon nästan utan andedrägt till följd af ångesten och den häftiga gången.

Haufmann vände på hufvudet för att förvissa sig om, hvem det var, men gick derpå vidare utan att bry sig om henne. Och icke ens då hon lyckades komma fram till hans sida, hade han en blick eller ett ord för henne.

— Paul! hviskade hon ännu en gång, men då han icke heller nu svarade, gick hon tyst bredvid honom.

De gingo förbi Pont Royal och fortsatte att gå uppåt Louvren långs kajen utmed Seine.

Men då de kommit halfvägs till Pont de Solferino grep Juliette tag i hans hand med en häftighet, som kom honom att stanna. Hon hade redan lutat sig öfver barrieren och pekade ned till Seine.

— Hör på, sade hon, — vill du, att jag skall gå dit ned?

Han skrattade.

Juliette bet i hop tänderna. Hennes ansigte förvreds, och Gud vet, hvilken galenskap hon stod i begrepp att göra, då Haufmann helt lugnt fortsatte sin väg, och hon måste följa med, så vida hon icke alldeles ville afstå från att vidare meddela sig med honom.

— Paul, sade hon slutligen med tårar i rösten och hängde sig fast vid hans arm, — var barmhertig. Hvad har jag gjort för ondt, efter du behandlar mig så här? Du skall svara inför Gud, om du öfverger mig nu.

Han stannade, och hon stödde sig flämtande och utmattad mot barrieren, men utan att släppa hans arm. Tårarne droppade ned för hennes kinder, och ehuru hon nu hade tillfälle att tala och äfven försökte det, fick hon likväl intet ljud öfver sina läppar.

— Juliette, sade Haufmann efter en stund med en stämma, som han gjorde så sträf som möjligt, för att den icke skulle bli vek, — var nu inte barnslig. Du ser ju, att vi måste skiljas ... Det går inte ... Du är skapad att sitta i lyx och öfverflöd, och jag är en fattig stackare, som icke har bröd för mig sjelf. Jag skulle blott draga dig ned i fattigdom och elände. Ser du, Juliette, allt hvad jag eger är dessa fem francs och min tafla, som ingen vill köpa. Det går inte, Juliette, det går inte. Vi måste ha mod ...

Icke en förebråelse, icke ett ord om hvad han sett vid templet. Det rörde stackars Juliette mer än hon kunde stå ut med, och utan att bry sig om de nyfikna ögon, som betraktade henne, lät hon sitt hufvud sjunka ned mot hans arm.

— O, Paul, snyftade hon, — vet du hvad som skulle draga mig ned i elände? Det vore just att skiljas vid dig.

Hon tog hans arm och fortsatte vägen, i det hon talade med denna brådskande och klanglösa röst, som var henne egen, då hon blef upprörd.

— Jag skall säga dig något, sade hon, — men förakta mig inte, Paul, eller gör det! Det är det samma! Jag måste i alla fall säga dig det. Jag har ibland en sådan förskräcklig ångest och rädsla för mig sjelf. Jag skulle vilja komma undan mig sjelf, ty, vet du, det är, som om jag vore galen. Jag kan trå-

na efter, ja riktigt älska en sak för några ögonblick, som om det vore allt i verlden för mig. Ett juvelhalsband, till exempel, kan lysa mig i ögonen, så att jag måste bita mig i läppen af fruktan att besinningslöst slå ut butikfönstret och taga det. Jag kan älska tanken att stå på scenen midt ibland kransar och buketter och döfvas af applåder, jag kan älska den så, att jag icke vet hvad jag säger eller gör, då man häntyder derpå och lofvar mig någonting dit åt. Men vansinnigast kan jag älska föreställningen att en dag kunna visa mitt förakt, mitt förkrossande förakt för uslingen der hemma, den der Jean, han, som jemt går och hoppas på, att lilla Juliette skall bli rik, ha, ha, ha ... Åh, om jag kunde bli det! Jag skulle nog visa honom det. Han skulle få se, han skulle få höra, men inte på så nära håll som han vill, nej, min herre, inte på nära håll!

Hon gjorde ett hastigt uppehåll.

— O, Paul, utbrast hon, — du ser, till och med nu blir jag upphetsad vid de der tankarne. De dra mig nedåt. Jag svindlar då jag tänker på, hur nära de ofta varit att draga mig bort från dig. Men du är mitt skydd, mitt enda skydd. Tag derför inte bort det, Paul. Haf öfverseende med mig. Låt mig inte falla. Jag vill inte. Jag vill inte. Jag vill hellre gå med dig och tigga mitt bröd, ty af allting älskar jag ändå dig mest. Paul, jag kan inte lefva utan dig!

Haufmann drog hennes arm tätare under sin, men sade ingenting. En stund derefter spände han upp hennes parasol, hvilket var väl behöfligt för de stackars röda ögonen, och sedan började han ett samtal under denna skärm, hvilket var ändå nyttigare för dem, ty de återfingo icke allenast snart sin klarhet, utan äfven sin vanliga uppsluppna glädtighet. Men så sades det heller icke ett ord mer om ekonomiska bekymmer och det förståndiga i att skiljas. Haufmann hade kommit under fund med, att om hon icke kunde lefva utan honom, kunde han det ännu mindre utan henne.

Fjerde taflan.

S:t Clouds slottruin och park. Himlen är klar, luften lagom varm, ty af de 30 grader, som barometern visar, tages tredjedelen bort af en svalkande vind, och det lilla sällskap, som kommer vägen framåt från trappstegsfontänen, kan lyckönska sig till sitt promenadväder. Man går upp till ruinen, men stannar icke länge framför den. Det är också egentligen icke mycket att se för dem, som sett den förut. De remnade och svärtade murarne ega icke längre något tak att uppbära och ha knappt fått behålla något af sitt innanrede. Endast här och der framskjuta några halfrasade kammar af murad

sten och utvisa några af de forna rummens läge. Halfvuxna löfträd sträcka sig upp ur gruset och ogräset, sticka ut sina toppar genom fönsteröppningarna och vinka med grenarne åt någon stympad staty, som glömt sig qvar i sin nisch.

Men allt det der ser man för öfrigt bättre från den närliggande terrassformiga höjden, dit vandrarne, tre till antalet, begifvit sig. De ha också tagit fram en liten kikare och skåda omkring, dels öfver slottsruinen, dels öfver den lilla staden S:t Cloud, men mest bort till Paris, denna kolossala sammangyttring af hus, som blånande sträcker ut sig åt vester, tills kyrktornen äro det enda, som kan särskiljas ur den tätnande massan.

— Nej se då, Juliette, sade en af de tre personerna, en liten karl med neddragna ögon och krokig rygg, — hvem är det, som kommer hit upp? Är det inte regissören vid din teater?

Juliette såg nedåt och sedan på den lille karlen.

— Jean, sade hon skarpt, — det är du, som stämt honom hit.

— Ha, ha, ha! skrattade Jean.

Sapristi, trodde hon, att han var en postillon d'amour?

Emellertid hade regissören kommit upp och visade sig vara egare af samma röda mustascher och

samma eleganta promenadkäpp, som Juliettes sällskap hade haft den der dagen vid våffeltemplet.

Jean kände han förut, men det återstående af trion, ett litet kantigt, medelålders fruntimmer, var honom obekant, och Juliette presenterade henne som sin syster, mademoiselle Clothilde Abelier.

Det märktes snart, att den nykomne var en angenäm sällskapsman, åtminstone för sådana personer, som icke äro särdeles stränga i sina fordringar på finhet i uppförande och uttryckssätt. Jean och mademoiselle Clothilde skrattade snart ohejdadt, och Juliette började äfven bli uppsluppen, ehuru hon temligen länge hållit ut med en sur min.

Man promenerade omkring i parken och besåg utsigten från olika håll. Men hur man gick och glammade, hände det sig, att två af sällskapet gjorde sig osynliga. Det stod icke till att få reda på guffar Jean och syster Clothilde, hur mycket man än ropade, och Juliette måste slutligen nöja sig med att promenera fram och tillbaka på kullen i sin kavaljers sällskap, ty hit måste de ändå komma till sist. Under ett af dessa hvarf kände hon sig litet trött, och som en gammaldags, halft förfallen paviljong, med målade glasrutor och öfverskuggad af en stor akasia, låg i deras väg, så gingo de dit in och satte sig.

Det var halfdunkel derinne. De viftande trädgrenarne kastade sina skuggor på de blå och röda

rutorna och drogo dem långsamt bort igen. En liten strimma sol föll in genom dörren. Akasiablommornas doft trängde sig också in derigenom, och från träden i närheten hördes qvittret af en mängd olika slags sångfoglar.

Då Juliette satte sig, kom det öfver henne en känsla af välbehag, och hon lutade lätjefullt sitt hufvud mot väggen och slöt ögonen för att mera ostördt kunna njuta af den doft- och sångfylda luften. Slutligen började hon sjelf att halfhögt sjunga en melodisk, men monoton sång, allt under det hennes lilla fot rörde sig i takt under klädningen. Hon var förtjusande, der hon så satt med den besynnerliga halfdagern öfver sin täcka profil och en hårlock nedfallen öfver pannan, så att den nästan vidrörde det slutna ögonlocket. Men det anade hon icke i denna stund och tänkte knappt på, att det fans någon mer än hon sjelf der inne, förr än hon plötsligt kände sina händer omfattade och hörde den mest passionerade kärleksförklaring ljuda i sina öron.

Han bad henne bli hans hustru.

Hans hustru! Detta var en öfverraskning, som hon icke drömt om. Det hägrade för henne ett lif af triumfer. Hon skulle komma på den plats, hon trånat efter i så många år, bli primadonna, rik, firad och förgudad af en verld, och detta kanske utan att behöfva afsky sig sjelf!

Denna hägring var så outsägligt skön och fängslande, att hon icke kunde slita sig derifrån, medan han talade, och kunde det icke ens, då han böjde sig fram och sakta smög sin arm omkring henne.

Men så for hon hastigt upp och stirrade mot dörren, under det att blodet forsade upp i hennes ansigte.

Stödd mot en af dörrposterna och hindrande den lilla solstrimman att falla in, stod Haufmann i sin slitna rock, dödsblek och med ett spöklikt smålöje öfver sina aftärda drag. Hur han kommit dit, utan att de sett honom, och hur länge han hade stått der, var en gåta; men att han varit vittne till den sista scenen, det kunde man se på hans föraktliga leende och den genomträngande blick, som han oaflåtligt höll fäst på Juliette.

Efter några sekunder, hvarunder ingen talade, tycktes regissören, som ömsom betraktat denne bleke man och den rodnande Juliette, ha fått situationen klar för sig.

— Ah, utbrast han, — kusinen från Tuilerieträdgården! Nå, Juliette, vill du vara god och presentera mig.

Hon teg.

— Men det här är ju löjligt, fortsatte regissören, som stigit upp och småskrattande börjat gå fram och tillbaka på golfvet. — Godt, då måste jag väl sjelf

säga er, min herre, att efter som ni, enligt hvad jag hört, är mademoiselle Juliettes kusin . . . en sak, som jag inte har orsak att tvifla på . . . så komma vi att bli slägt. Här är min fästmö, mademoiselle Juliette. Och här är jag sjelf, er kusins fästman. Se så, god morgon, min kusin!

Han räckte fram sin hand, som Haufmann likväl hvarken såg eller fattade.

— Paul! mumlade Juliette; men smålöjet på hans läppar, som blifvit ännu mera hånfullt, gjorde henne förstummad.

Hon såg, att han trodde henne om lögnen rörande kusinskapet och för öfrigt om hvad dåligt som helst. En gång hade hon lyckats att breda en försonande dager öfver sina obetänksamheter, men det var tydligt, att hon icke skulle förmå det för andra gången. Hans småleende sade henne tillräckligt bestämdt, att han var öfvertygad om, att han blifvit förd bakom ljuset, men att han icke mer skulle låta leda sig på det sättet.

Hon samlade likväl allt sitt mod och gick några steg emot honom.

— Paul, började hon å nyo, men sänkte ögonen och rösten, — Paul, du tror . . .

Hon tystnade, ty med en oväntad liflighet (han hade icke rört sig på hela den tid, han stått i dörren) lade han hastigt handen på hennes axel,

böjde sig fram och mera skrek, än hviskade i hennes öra:

— Ja, vet du hvad jag tror, Juliette? Jag tror, att verlden är full af djeflar!

Hon ryckte till och sprang ifrån honom, och när hon sedan kom till besinning igen, var han borta; icke en skymt mellan träden. Han hade försvunnit, lika plötsligt och hastigt, som han kommit, och den gången sprang Juliette icke efter honom. Det skulle icke ha lönat mödan.

Deremot gick hon bort till terrassen, följd af sin kavaljer, och träffade der de båda försvunna medlemmarne af sällskapet. Potatisutroparen stod med förnöjd min och gnuggade sina händer, medan han kisande såg efter en försvinnande vandrare nere på landsvägen.

— Du är glad i dag, Jean, sade Juliette.

— Ja, hvarför skulle jag inte vara det? Det är en mycket vacker dag, lilla Juliette.

— Och så har du gjort ett mycket vackert arbete.

Jean teg först ett ögonblick, men klappade derefter sin guddotter på axeln.

— Ha, ha, ha, skrattade han, — så hon kan pika, den der ungen! Nå ja, lilla Juliette, du är ju så godt som min egen dotter, och jag måste väl stäl-

la saker och ting till rätta åt dig, så godt jag kan, lilla Juliette.

Femte taflan.

Ett tarfligt möbleradt rum. Mademoiselle Clothilde Abelier sitter vid fönstret och syr. Jean arbetar borta vid bordet med ett slags räkenskapsbok, och Juliette ligger på soffan halft klädd till promenad, men vänder sig något oroligt af och an.

Det knackar. Hon reser sig till hälften, men lugnar sig och ser på, hur Jean stiger upp och flyttar pipan till ena mungipan.

— Se så, lilla Juliette, sade han, stultande mot dörren, — nu ha vi vår snälle fästman här.

Men det var ingen snäll fästman, som kom, utan endast ett bud med ett paket och ett bref.

— «Mademoiselle Juliette Abelier», läste potatisutroparen.

Den unga flickan sprang upp från soffan och ryckte hastigt åt sig sin tillhörighet. Utanskriftens stil bidrog icke att lugna henne, och det var med darrande händer, hon ref upp kuvertet och läste följande:

«Mademoiselle!

Då jag sist träffade er, kom jag mig icke för att taga afsked och måste derför göra det på detta sätt.

Jag har älskat er så högt, som jag tror, att någon kan älska. Ni har kommit mig att glömma en person, som jag höll kär förut. Ni har kommit mig att glömma ärelystnad, fåfänga, mitt hem, mitt fädernesland. O Juliette, du bodde alldeles ensam i mitt hjerta, och det fans en tid, då jag trodde, att jag var lika mycket för dig, som du var för mig.

Men denna lyckliga tid är nu slut, och jag har ingenting annat att göra än att tacka er för den, mademoiselle, taga farväl och — betala er.

Jag såg nemligen, sista gången vi träffades, att er bevågenhet är betalbar. Ni får ju af denne regissör — jag har hört hans namn af Jean, men glömt det — ni får ju af honom förmögenhet, ett namn och ett stöd för att stiga upp i verlden. Nå väl, jag har icke så mycket att gifva. Här är endast ett fattigt armband, men ni tycker ju om kostbara smycken, vill jag minnas. För detta har jag gifvit 500 francs, just den summa jag fick för min tafla, som jag fann såld i går vid min hemkomst från S:t Cloud.

Fem hundra francs. Ni skrattar, mademoiselle. Smycket förefaller er ändå icke så särdeles dyrbart. Men hör på: med dessa fem hundra francs hade jag kun-

nat fortsätta mina studier, målat vidare, kanske till och med vunnit rykte och förmögenhet. Nu deremot ligga alla mina lysande framtidsdrömmar för alltid begrafna i detta armband, och derför, mademoiselle, hoppas jag, att ni finner det kostbart nog för att pryda er hvita arm.

Farväl, jag vet inte mera, hvart jag nu går, än en redlös båt vet, hvart vågorna drifva honom. Blott ett har jag klart för mig: vi skola aldrig återse hvar andra. Farväl, Juliette, min högt älskade. Jag kysser ditt namn. Farväl, Juliette, farväl!»

Hon satt och stirrade på detta bref, tills hennes hand, som icke mera förmådde hålla det, sjönk ned på bordet. Derpå öppnade hon mekaniskt paketet. Det innehöll ett elegant etui, som i sin tur gömde ett smakfullt guldarmband, besatt med äkta perlor och rubiner. Hon höll upp det, och stenarne gnistrade i solljuset.

— Åh, åh, hvad har du der för vackert, lilla Juliette? sade Jean, som tittat upp.

— Ja, se, sade hon, i det hon vidgade ögonen och höjde handen med armbandet öfver hufvudet.

Och med ens for det glänsande smycket genom luften och mot Jeans ansigte. Han vek hastigt undan. Perlorna krossades mot väggen. Några stenar flögo ur, och armbandet föll klingande mot golfvet.

I detta ögonblick gick dörren upp. Herr regissören steg in och såg sig omkring.

— Min lilla fästmö roar sig, som jag ser, sade han. — Är du inte snart färdig att gå ut med mig?

— Jo, men först måste vi ha champagne. Jag håller på att köra Jean att gå och köpa, men han vill inte. Jag längtar efter champagne. Vill du gå, Jean!

Och hon tog upp armbandet, som hon åter höjde i sin knutna hand.

Potatisutroparen såg skygg ut, och mumlande någonting om, att hon var galen, smög han sig till dörren och ut genom den.

— Nå, godt, sade Juliette, i det hon sprang bort till sin fästman och kysste honom. — Jag känner mig så glad och lätt i dag, alldeles fri från alla dumma och tråkiga tankar, och derför, ser du, skola vi ha champagne. Lefve champagnen!

Hon kastade sig plötsligt ned i soffan bredvid honom, men undvek hans kyssar och började bolla med sitt stympade armband, så att det, för hvarje gång det kastades upp, bullrande slog mot taket.

— Men, Juliette, sade hennes syster, — du förstör ju taket.

— Nå, hvad gör det?

— Och ett sådant buller! Grannarne kunna ju börja tvifla om, att vi äro anständigt folk.

— Nå, hvad gör det?

— Hvad är det der för ton, Juliette! Jag skäms för dig.

— Nå, hvad gör det?

Och fortsättande sin bollning, började hon gnola på en improviserad melodi:

— Hvad gör det, hvad gör det, hvad gör det!

Hon kunde åter säga om allting: Hvad gör det!

ETT BESÖK HOS DE NYGIFTA.

EIT BESÖK HOS DE NYGIFTA.

Löjtnant Hägerfelt hade nyss blifvit en lycklig man, och det af två orsaker: för det första derigenom att han ärft och flyttat till det präktiga Högberga, ett herresäte vidtbeprisadt för sin skönhet och sina goda skördar; för det andra derigenom, att han nyss hade gift sig.

Det var också med en belåten min, han en vacker eftermiddag i Augusti satt vid fönstret till sin eleganta salong och läste sina bref, då och då afbrytande genom att tala några ord med sin fru, hvilken satt strax bredvid med sitt arbete.

Man kunde med skäl ha väntat, att hon skulle vara vacker. Ja, då man först fick veta, att den rike, ståtlige och behaglige löjtnanten förlofvat sig med

en flicka utan förmögenhet, var det ingen som tvifla-de derpå. Men ty värr hade man bedragit sig.

Om den lilla varelse, som satt der vid fönstret och arbetade så flitigt, hade velat lyfta upp sitt huf-vud, hade man fått skåda ett ansigte, hvars kantiga och oregelbundna former på det mest bestämda sätt lade hinder i vägen för att ens gifva henne namn af att se bra ut. Fäste man sig endast vid ansigtet, skulle man till och med blifvit nödgad till oartighe-ten att kalla henne ful. Men ville man taga hela hennes person i betraktande, så räddades hon dock från denna hårda dom, ty hennes gestalt var onekli-gen behagfullt formad, och ett ljusgult, lockigt hår förlänade henne en fläkt af poesi, i synnerhet som det, oaktadt hennes förvandling till fru, ännu fick bölja i full frihet nedåt rygg och axlar. Stackars liten, hon insåg, att hon hade allt skäl att göra hvad hon kunde af sina få behag.

Då löjtnanten en stund hade egnat ett ovanligt intresse åt sin läsning, var det emellertid slut med hen-nes flit. Arbetet sjönk ned i knät. Hon gäspade ett tag, satte sig derefter att betrakta honom och fann, att hans min icke egde samma sorglöshet som förut.

— Läs högt, bad hon.

— Åh, bara affärer! svarade han och strök ut rynkorna i pannan, men fick i hast ett märkvärdigt uttråkadt utseende.

— Tråkig, gammal strunt!

Och så gled handen ned öfver skägget och föll på fönsterposten.

— Gurli, återtog han efter ett par ögonblicks tystnad, — var det inte i morgon, du skulle till fru Elworth?

— Nej, det var ingen bestämd dag.

— Men det var ju länge sedan, ni träffades. Om du går dit i morgon, kommer jag och hemtar dig på qvällen.

— Du skall komma med mig, sade hon, — och vara qvar hela dagen, min älskade bock.

Hon lutade sig intill honom och ref upp hans hår åt två sidor, så att han verkligen erhöll tycke af en sådan behornad individ. Men under det att hennes hufvud smeksamt hvilade på hans axel, företogo sig hennes ögon något, hvarom herr löjtnanten icke egde någon aning. De voro nemligen ifrigt sysselsatta med en undersökning af det så kallade affärsbrefvet, hvilket han ännu, ehuru hopviket, höll i handen.

Nu förhåller det sig så, att vissa ögon besitta en hemlighetsfull förmåga att alltid hitta reda på hvad de leta efter eller åtminstone en ledning till att finna det. Fru Hägerfelt egde just ett par dylika, förträffliga synredskap, och derför hände det sig, att de enda ord, hon kunde se, just voro de vigtigaste i hela bref-

vet och lydde som så: «kommer och helsar på dig i morgon, onsdag, med tiotåget...»

— Nej, du får gå ensam, har inte tid, sade löjtnanten, — måste ha hit djurläkaren åt Blacken.

— Då väntar jag tills i öfvermorgon.

— Du är inte riktigt vänlig mot fru Elworth, som låter henne vänta så här.

— Nå, då gå vi i dag... genast!

— I dag, sade löjtnanten och såg mörk ut. — Vet du, Gurli, just i dag tycker jag, att vi ha så trefligt till sammans. Det fins dagar, då man inte har mod att slita sig från sitt hem.

— Ja, sade hon smeksamt, — och då man känner, att man älskar hvar andra mer än eljest.

Hennes man gillade detta yttrande.

— Vet du hvad, fortsatte Gurli drömmande, — det går till och med så långt med mig, att jag känner på förhand, hvilka dagar jag kommer att tycka mest om dig. Om du vill tro mig eller ej, men i morgon kommer det att bli en sådan dag för mig. Jag skulle icke kunna skiljas från dig då, nej, nej, nej...

Under det hon talade, lindade hon, förmodligen till en ytterligare häntydning på hvilket ljuft band som förenade dem, sin doftande näsduk om begge deras handleder, och två näpna gropar skönjdes tyd-

ligt i hennes kinder, ehuru hon höll hufvudet nedlutadt.

Löjtnanten bet sig först i läppen och brast sedan ut i skratt. Han förstod, att han blifvit genomskådad, ehuru han icke kunde ana hur djupt.

— Du är då för odräglig, Gurli, sade han. — Skall man då aldrig få ha några hemligheter för dig, icke ens så här nära din födelsedag?

Nu hade han kört in på en annan väg, der det icke var så lätt att mota honom. Hon försökte få honom att tappa koncepten för några genomträngande blickar. Men han höll sig som en tapper krigare anstår, och det blef ingen annan råd för henne än att lofva göra det omtalade besöket.

— Men, sade den unga frun för sig sjelf, i det hon knäppte med fingrarne, — vi få väl se hur det går, vi få väl se . . .

Natten blef något orolig för fru Hägerfelt till följd af de stora förgylda bokstäfver, som visade sig innanför hennes slutna ögonlock och hvilka ordnade sig till: «Kommer i morgon med tiotåget.» Och hon kände en viss tyngd i hufvudet, då hon vaknade, ty okända röster hade oupphörligt tutat nämda ord i hennes öron. Mattighet måste helt naturligt uppstå deraf, och hon var också så trög i sina rörelser, att hennes man hann förebrå henne tio gånger för hennes

ovänlighet mot fru Elworth, innan hon fick på sig hatt och kappa.

Då hon ändtligen tagit afsked, gick hon ned i trädgården för att plocka några rosor. Men uppkommen derifrån, passerade hon den lilla genvägen mellan staketet och vagnshuset, hvilket förorsakade henne ännu ett uppskof. Det hördes nemligen röster på andra sidan knuten, och hon urskilde tydligt sin mans grofva bas. Han svor öfver ett trasigt hjul.

— Nå, sade han, — efter som allt skall vara förhexadt, så tag då giggen och dra åt ... Rör på dig, är du fastväxt, menniska? Elfva och femton-tåget, det är väl det han menar med sitt fördömda tiotåg. Stopp litet, kommer du i håg namnet?

— Ja vars, herr löjtnanten, svarade kusken, — Karlström, va' de'.

— Karlbäck, din torsk!

Den unga frun stannade icke längre för att höra mera af detta intressanta samtal, utan begaf sig direkt till stora landsvägen. Utåt denna promenerade hon en god stund och följde skogskanten med kritiska blickar. Då hon hunnit till ett ställe, der några täta hasselbuskar kantade vägen, hoppade hon öfver diket och sträckte ut sig på mossan, dock först efter att ha försäkrat sig om, att buskarne, på samma gång de dolde henne, också erbjödo lämpliga titthål. Första gången hon begagnade sig af dem var, då bullret

af en vagn lät höra sig. Der kom den lilla giggen gungande i sådan fart, att den satte kuskens pösiga lekamen i en egendomlig dallring. Hon såg honom torka sitt af tjenstenit rodnande och svettdrypande ansigte med rockärmen, och så var hela synen försvunnen i ett dammoln.

Det dröjde ganska länge, innan den lät se sig igen. Två mjölkkärror, tre timmervagnar och fem diverse andra fordon hade redan stört den unga fruns ro, innan en skugga af högre form än de andras rullade sig fram ur dammolnen och slutligen antog de karakteristiska formerna af en gigg. En menniska satt i, blott en, och denna visade sig snart vara allt för rosenfärgad och allt för uteslutande sammansatt af lösa och feta ämnen, för att man skulle kunna taga honom för någon annan än Högbergas kusk. Den stackars mannen hade emellertid nu så mycket bekymmer uttryckt i sitt svällande ansigte, att hvilket hjerta som helst borde ha väckts till medlidande. Men fru Hägerfelt måtte icke ha haft något, ty hon kastade en näfve omogna hasselnötter efter honom med en min så olycksbådande, som om hon skulle velat gräla med honom.

Derefter började hon öfverlägga med sig sjelf, om hvad som var att göra, men hade ännu icke kommit till något beslut, då ett prassel lät höra sig, som

då löf och torra qvistar pressas mot jorden af tunga fötter.

Hon sprang upp och skyndade inåt skogen, kanske för att i smyg få betrakta den kommande. Tänkte hon det, så misslyckades hon dock alldeles, ty inom fem sekunder stodo de båda skogsvandrarne ansigte mot ansigte, hon just framböjande sig ur ett snår, han ännu hållande en undanskjuten hasselgren i handen. Det var en ung man, klädd, borstad och rakad med sådan omsorg och elegans, att man, bländad deraf, icke skulle kunna fästa sig vid något annat af hans personlighet, åtminstone under de första fem minuterna. Han syntes något öfverraskad, men fattade sig genast och blottade sina friserade lockar, som delades i två lika delar af en bred, hvit bena, löpande från pannan ned till nackgropen.

Man hade visat honom in i skogen för att uppsöka en genväg, men nu anade han, att det skulle blifva något svårt att få reda på den.

— En genväg, hvart? frågade fru Hägerfelt.

— Till Högberga.

— Ah ... löjtnant Karlbäck?

Det var en djerf gissning. Hennes man kunde ju mycket väl ega andra bekantskaper än löjtnanter. Men hon hade icke misstagit sig ens på hans titel. Han gjorde en artig och jakande bugning.

— Så förargligt! Kusken, som skulle hemta er, har således kommit för sent till stationen?

Löjtnanten förklarade uttryckligen sin glädje öfver denna olycka.

— Kanske, sade han derpå, tvärt afbrytande sina fraser, — kanske har jag den äran att tala med en slägting till ...

Han hejdade sig för att tvekande öfverväga, hvilken af de båda makarne Hägerfelt han skulle tilldöma den tvifvelaktiga äran att vara slägt med denna lilla fuling.

— Ja, sade Gurli, — jag är på sätt och vis slägt med familjen Hägerfelt. Ni kommer således att stanna några dagar hos oss, hoppas jag?

— Nej, jag måste olyckligtvis fortsätta min resa redan i qväll.

— Så brådt om, och ni ärar oss ändå med att taga en så lång omväg som hit. Man måtte ha berömt traktens skönhet för er.

De vackra ljusbruna mustascherna fingo sig en betänksam tvinning, och Gurli fick sig en konstig, sned blick.

— Alldeles, sade han. — Jag har just kommit hit i ändamål att få se ... ja, som ni sade, «traktens skönhet».

Lilla fru Hägerfelt nästan darrade, så spändt blef med ens hennes intresse, ty att det låg en un-

dermening i dessa ord, sade henne hennes goda uppfattning, och att hon nu var orsaken till hans ankomst på spåren, det hviskade hennes hopp.

— Ni tyckes känna till den något närmare, sade hon leende.

— Ack nej, endast namnet.

— Och det är?

— Fru Hägerfelt.

Hon tvärstannade, hållande andedrägten tillbaka, men böjde sig genast ned till marken för att låta honom tro, att hon upptändts af ett plötsligt begär efter en liten ful pensé, som växte nere bland mossan.

Var detta en förolämpning, eller kunde han verkligen vara så barnsligt oskyldig att icke hysa den ringaste misstanke om hennes rätta slägtskap med ifrågavarande fru?

Ja, det såg verkligen så ut på hans godmodiga ansigte.

— Har ni aldrig sett hennes porträtt? frågade hon, med ögonen fästa på marken.

— Nej, Hägerfelt hade icke något. Han beklagade sig öfver, att det icke fins några dugliga fotografer på landet.

Blodet började rusa häftigt genom den stackars lilla fruns ådror. Hon hade en gång med egen hand hängt en liten guldmedaljong vid sin fästmans urkedja, och hon viste allt för väl, att den icke varit tom.

— Det är icke sant, utbrast hon, betagen all tanke på försigtighet genom de qval och tvifvel, som trängde sig på henne.

— Ja, sade löjtnanten, — jag tror som ni: Min käre Hägerfelt älskar icke sanningen på ett alldeles så obrottsligt sätt, som hans vänner kunde önska. Det förefaller mig icke otänkbart, att han gömt porträttet af pur svartsjuka.

— Eller, sade Gurli, och hon greps af en rysning, då hon sade det, — kanske derför, att han var missnöjd med hennes utsende.

— Hvad säger ni? Omöjligt! Han, löjtnant Fredrik Hägerfelt, gift med en ful qvinna ... ha, ha, ha! skrattade löjtnanten, som om detta varit det mest förnuftsvidriga, han kunnat tänka sig. — Då gjorde han bäst i att se sig om i dörren nästa gång han ämnar sig in i vår mess. Han ... ah, ni känner honom icke! Det fins ingen, som bättre förstår att bedöma qvinlig skönhet ... En smak så fin ... han kunde på linien säga, hur mycket för stor eller för liten en qvinnas näsa var. Och dessutom har han ju rent ut sagt mig, att hans hustru är en skönhet.

— Så-å ...!

— Ja, då hans förlofning var eklaterad, och man ändå nekades upplysningar om fästmön, förorsakade detta naturligtvis en viss ovilja bland oss kamrater, som alltid hysa deltagande för hvar andra både i lust

och nöd. Nå, jag går till honom och berättar förhållandet. «Tusan till kaffekäringar», säger han. — «Men, min käre Fredrik», säger jag, «din tystnad ger upphof till rykten om din fästmös utseende, hvilka icke äro de fördelaktigaste.» Då skulle ni ha sett honom. Han blef röd och grön och lofvade att hugga ned oss alle sammans, om vi bara ville vänta litet. «Bah, det är bättre, att jag får säga dem, att hon är vacker», sa' jag. — «Nå så i herrans namn gör det då», sa' han. — «Kan jag taga det på min heder?» sa' jag. — «Ja, det kan du», sa' han. — «Jag säger, att hon har svarta, drömmande ögon», sa' jag. — «Djupblå», sa' han. — «Och att hon har en liten körsbärsmun», sa' jag. — «Ja, tack skall du ha», sa' han och tryckte min hand. Och naturligtvis tror jag honom, återtog löjtnant Karlbäck och rätade ut sig, — ty när det är fråga om heder, ser ni, så är det allvar. Och en karl har inte rättighet att leka med en annan karls heder, ser ni.»

De hade nu hunnit till trädgården, och det var en lycka, ty det är ovisst, hur länge Gurlis sjelfbeherskning ännu hade stått ut. Innan löjtnanten kom sig för att bedja om bekräftelse på sin idealiserade föreställning om fru Hägerfelts utseende, hade hon redan stannat och bedt sitt främmande fortsätta vägen framåt allén. Hon öppnade derefter grinden för att under någon oklar förevändning sjelf gå trädgårds-

vägen. Men knappt hade hon gått in, förr än hon ropade honom tillbaka.

— Vill ni göra mig en tjenst?

— Med största nöje, om jag kan.

— Nämn icke, att ni mött mig.

— Det lofvar jag, svarade han och stirrade förvånad efter henne, ty hon hade redan lemnat honom.

Då Gurli kommit upp på sitt rum, brast den tillbakahållna sorgen ut. Hon kastade sig på soffan och grät, som om hela verldens bedröfvelse hvilat på hennes stackars lilla hufvud. Aldrig hade hon varit så gränslöst olycklig, aldrig känt sig så öfvergifven och förskjuten. Ja, kunde hon icke med skäl kalla sig förskjuten, då hennes man blygdes för henne så, att han icke ville visa henne för sina vänner, utan sökte skaffa henne ur huset? Ja, hon var förskjuten, förskjuten, förskjuten! . . .

För hvar gång hon upprepade detta ord, brände det sig djupare in i hennes själ, under det att hennes kropp skakades af snyftningar.

Hade hon icke sagt honom på deras förlofningsdag, att hon sörjde öfver, att han skulle få en så ful hustru, och att hon var rädd, att han skulle ångra sig? Och hade han icke skrattat åt henne? «Ful» hade han sagt, «nej, det kunde han visst icke märka. Och för öfrigt, brukar man väl någonsin tala

om hur tomtar se ut, om de äro vackra eller fula. Man tänker inte alls på den saken . . .»

Och nu hade han likväl tänkt så mycket derpå, att han förlorat all kärlek för sin stackars lilla tomte, ty hur skulle han annars kunna skymfa henne på ett så grymt, så hjertlöst sätt!

Hon rusade upp och fram till toalettspegeln. Hon ville se, om hon verkligen var så ful. Ja, det var sant, och så mycket mera nu, då gråten hade vanstält hennes drag.

Gripen af en hopplös sorg sjönk hon ned på golfvet, endast stödjande sig mot en stol. Hon hatade det stackars ansigte, som hon höll mellan sina händer. Och medan tårarne sökte sig en väg mellan fingrarne och vattnade blommorna på stolsöfverdraget, tryckte sig hennes naglar hårdt in i pannans fina skinn, och hennes darrande läppar mumlade:

— Förskjuten, förskjuten, förskjuten! . . .

Det knarrade plötsligt i dörren. Den öppnades, och sedan hördes tunga steg. Gurli darrade. Hon viste hvems de voro. De aflägsnade sig åt motsatta dörren, men upphörde plötsligt.

— Gurli!

Hon svarade icke.

— Hur kommer det sig, att du är här? frågade hennes man förvånad och som det tycktes i en något retlig ton.

— Ja, svarade hon utan att se upp, — hvarför är jag här? Hvarför är jag här?

Den oklara rösten berättade tillräckligt tydligt, att allt icke var, som det borde. Han gick fram, smekte det lockiga hufvudet och frågade, hur det var fatt.

Intet svar.

Han satte sig på en stol bredvid och betraktade henne bekymrad under framställandet af alla de frågor, som hvar och en annan också skulle ha gjort i hans belägenhet.

— Är du ledsen? Älskade, hvarför gråter du? Hvad har händt? Säg mig det. Se så, tala nu om hvad det är.

Icke ett ord till svar.

Men plötsligt reste hon sig upp, skälfvande, så att hon måste hålla sig fast vid stolskarmen, och betraktade honom med ett så smärtfullt och förebrående uttryck, att han icke längre behöfde fråga, hvem som var orsaken till hennes sorg.

En snyftning skakade henne åter, och hon gömde ännu en gång ansigtet i händerna.

Men så tog hon bort dem, slog häftigt armarne om hans hals, kysste honom passioneradt och såg slutligen in i hans ögon med en lång, uttrycksfull blick. Hennes läppar darrade och ögonen syntes märkvärdigt stora.

De talade om en outsäglig ömhet och vekhet. Det var som om hon vetat, att de måste skiljas för att aldrig mera återse hvar andra, och som ville hon derför prägla in sin bild i hans själ på samma gång som hans i sin.

Ändtligen släppte hon honom och skyndade till soffan, der hon gömde sig bland kuddarne och snyftade på nytt, denna gång utan att fästa det ringaste afseende vid alla hans böner om förklaringar. Han drog fram hennes händer och lyfte upp henne, men hon lösgjorde sig otåligt och fortsatte med sin gråt och sin hårdnackade tystnad. Allt var förgäfves, och han såg sig slutligen nödsakad att gå, ty dröjsmålet måste redan förefalla hans gäst besynnerligt.

Men det var med tungt sinne han gick ned för trappan, ty hans samvete kände sig icke fritt från skuld, och den oroande misstanken, att hon fått en inblick i orsakerna till sitt bortskickande, plågade honom utan uppehåll.

Då dörren slutit sig bakom honom, sprang Gurli upp och reglade de båda dörrarna, och sedan hon stannat några ögonblick midt på golfvet för att söka qväfva de våldsammaste snyftningarna, började hon öppna alla byråar, skåp och bordslådor som funnos i rummet och kasta ut åtskilliga saker derifrån, som hon måste taga med sig. Ja, hon skulle gå sin väg från detta ställe, som icke längre var hennes hem! Hon var ju

utstött derifrån. Hon ville gå att dö i någon vrå af verlden.

Men för att icke väcka för mycket uppseende måste hon byta ut sin tunna klädning mot en ändamålsenligare drägt, och hon öppnade derför garderobdörren för att taga den första bästa. Denna garderob egde ett litet rundt fönster, och det hände sig nu, att det släppte in en liflig dager, som just föll på den vackraste drägten af hela samlingen, en mörkblå kaschmir-klädning, rikt garnerad med sidensars i samma färg och prydd med breda, svarta silkesspetsar.

Denna skatt måste få ett ordentligt afsked. *Han* hade tyckt om att se henne deri. Och fördjupad i sina minnen, kramade hon den, som om hon omfamnat en gammal vän.

Men det föreföll också, som om det varit något lefvande i denna klädning. Kanske bodde i dess veck en hemlighetsfull makt, som hviskade tröstefulla ord till den stackars unga frun, ty då hennes ansigte kom ut ur den blå kaschmirn, hade det ett lugnt och beslutsamt uttryck, och under det hon tog ned klädningen, sade hon halfhögt, som om hon svarat någon:

— Ja, jag skall försöka det.

Emellertid hade löjtnant Hägerfelt tagit sin vän med sig på en promenad utåt egorna och derunder gifvit honom tillfälle att göra nyttiga betraktelser öf-

ver de förvandlingar, en man kan undergå, sedan han inträdt i det äkta ståndet.

Löjtnant Karlbäck iakttog med förvåning hos sin värd betänkliga symptom till hypokondri och grubbleri. Hans forna intresse för ridhästar och skandalhistorier låg nu inslumradt. Ja, hvem kunde veta, om det icke var alldeles dödt!

Det var först vid ett förslag att promenera till Trolletorp, som han väcktes ur sin apati.

— Trolletorp! utbrast han med ovilja.

— Nå, kanske var det ett annat namn, men jag tyckte, du nämde, att det var der, din hustru befinner sig för närvarande.

— Ja visst, men ... men ser du, sade löjtnant Hägerfelt och mejade af gräset med sin käpp, — de der Elworths ... ja, jag vill visst inte tala illa om dem. Det är mycket hyggligt folk, men ser du, de ha en besynnerlig panik för officerare, ha, ha, ha! Kan du tänka dig det ... jag törs knappt sjelf komma och hemta min hustru en gång.

Om någon af traktens bebyggare varit närvarande och hört denna sällsamma historia, hade den säkerligen väckt någon förvåning, och en längre diskussion hade kunnat utspinna sig. Men löjtnant Karlbäck kunde naturligtvis icke göra annat än skratta och framkasta några humoristiska anmärkningar, hvarefter allt var lika tråkigt igen. Sista qvarten af pro-

menaden förgick till största delen under tysta tankar, och den ännu ogifte unge mannen gjorde sig sjelf heliga löften att draga nytta af den lefvande varnagel för giftermål, som gick vid hans sida.

I detta vackra beslut steg han åter in i salongen och tänkte just börja ett förhör med sin vän för att få full bekräftelse på, att den märkvärdiga förvandlingen daterade sig från dennes bröllopsdag. Men innan han ännu hunnit yttra ett ord, lade Hägerfelt en färsk tidning framför honom och bad honom ursäkta hans frånvaro på en liten stund.

Den utståndna promenaden hade varit en ännu större pröfning för löjtnant Hägerfelt än för hans vän. Han hade icke kunnat tänka på något annat än den lilla varelse, som gråtande låg utsträckt på sängkammarsoffan. Och då han nu brådskande skyndade uppför trappan, väntade han nästan att få se henne i samma ställning. Men hon fans icke ens der inne. Hennes ytterkläder lågo kastade på stolar och soffor, lådor stodo öppna, men hon sjelf fans icke, hvarken der eller i de närgränsande rummen. Icke en gång sedan han gått igenom hela våningen, ropat henne och inspekterat alla garderober, hade han fått en aning om hvar hon kunde vara. Och de tjenare, han mötte och frågade efter frun, viste heller ingenting, utan började till råga på allt ett motförhör med honom sjelf.

Löjtnant Hägerfelt var en lugn och sansad man, men sedan han också genomsökt trädgården, blef han orolig. Att försvinna från hus och hem och lemna ytterkläderna efter sig, det var någonting ganska besynnerligt. Hade Gurli egt samma temperament som han, skulle han likväl efter all sannolikhet gått att röka en cigarr i sin väns sällskap, medan han inväntade hennes dåliga lynnes bortdunstande. Men nu kunde han det icke, då han viste till hvilken passionerad häftighet hon kunde arbeta upp sig och hvilket ögonblickets barn hon var. I detta senare afseende var hon en äkta qvinna. Det fans icke en idé så galen, att hon icke kunde utföra den, ty hos henne var icke allenast beslut och handling ett; det gick ändå raskare: hos henne var det idé, beslut och handling.

Det var just med tanken på detta karaktersdrag, som hans ängslan steg, som han spanade utåt vägen, och som han oemotståndligt drogs nedåt sjöstranden. Men när han stod der och knappt var medveten om, hvad hans skygga blickar sökte, kom han plötsligt på en tanke, som gaf honom nytt hopp. Det fans ännu två ogenomsökta rum i byggningen. De lågo i nedre våningen, och man kunde komma dit antingen genom en lång stenlagd korridor eller genom hvardagsrummen.

Efter några minuter stod han vid slutet af korridoren och stödde sig ett ögonblick mot låset för att hemta andan. Men då han ville vrida om det, märkte han, att dörren var reglad innanför. Det var således intet annat val än att gå den andra vägen.

Man höll på att duka bordet i matsalen, så att dörren till salongen var tillsluten. Han ryckte upp den, men stannade som fastväxt vid tröskeln.

I soffan satt löjtnant Karlbäck lutande sig i en beqväm ställning mot en emmastol, som upptogs af en dam, klädd i mörkblått kaschmir. Gurli tog sig särdeles bra ut i denna drägt. Hennes ljusa hår, som föll ned i spridda ringlar, kontrasterade förträffligt mot den blå drägten, och hyn föreföll ovanligt klar och skär. Ett uppsluppet leende och en sällsam glans i de stålgrå ögonen bidrogo äfven att försköna henne. I detta ögonblick skulle hon kunnat narra hvem som helst att säga henne en komplimang.

— Åh, Fredrik, utropade hon, så snart han blef synlig, — du kommer alldeles lagom. Är det inte sant, att en landtbrukare i vanligt fall råkar i raseri tre gånger om dagen, en gång för matens skull, en gång för gärdsgårdarnes och en gång för ... åh, han har inte hört ett ord!

Det hade hon rätt i. Oron hade under de sista tjugu minuterna drifvit blod och hetta åt hans hufvud, utan att han gifvit akt derpå. Men nu, då själslidan-

det blifvit stilladt, lät det kroppsliga lidandet förnimma sig, som om det helt plötsligt hade trängt på. Han gick utan att se sig omkring fram till spegelbordet, der vattnet stod, slog i ett fullt glas och drack.

— Stackars Fritz, sade Gurli, — jag förstår, du är bestört att se mig här. På vägen till Trolletorp, ser du, träffade din kära hustru och jag på en törnbuske, som omfamnade mig. Måste naturligtvis gå hem och reparera. Men så mötte jag din gäst, och som jag viste, att du behöfde någon för att servera soppan, så stannade jag qvar. Tacka mig nu.

Efter att ha skänkt löjtnant Karlbäck en liten snabb blick, som gaf honom tillåtelse att icke tillräkna soppans servering allt för stor betydelse, fäste hon sina klara ögon så oafvändt och skarpt på sin man, att det gjorde honom nervös och kom honom att afgifva ett yttrande, hvari sammanhanget brast på ett betänkligt sätt.

Det är intressant att iakttaga folks olika sätt att söka reda sig ur förlägenheter. Somliga samla all sin energi till ett utfall för att hastigt afgöra sitt öde. Andra söka att i det längsta hålla sig qvar der de äro för att under tidsutdrägten möjligen komma i tillfälle att utspionera ett kryphål. Löjtnant Hägerfelt hörde till de senare.

Sedan oron öfver hans hustrus försvinnande var öfver, hade han återfått sin flegma, ehuru kanske ic-

ke så alldeles ogrumlad, ty Gurlis blickar och hans eget samvete utöfvade ett något störande inflytande. Han kunde icke afvärja den svettdrifvande tanken:

— Hur skall det här sluta? Skall jag nödgas stå som en feg lögnare inför denne kamrat och följaktligen inom en kort tid inför hela messen?

Men Gurli hade sagt ett besynnerligt ord. Hon hade gjort en bestämd skilnad mellan hans hustru och sig sjelf. Hvad menade hon dermed? Bah, hvad behöfde han grubbla öfver det! Om hon hade någon liten komedi för sig, så vore det orätt att blanda sig i och förstöra den.

Denna tankegång utmärkte sig just icke för någon grundlighet eller psykologisk skärpa, och han var sjelf nästan medveten derom. Men situationen föreföll honom så obehaglig och omöjlig att behersk a, att han icke fann det löna mödan att närmare tänka sig in i den.

Ett ögonblick förestälde han sig, att hon, ehuru naturligtvis ond, sårad och besluten att plåga honom, likväl ville rädda honom ur förlägenheten och bespara honom förödmjukelsen att afslöjas som en skräflare, en feg lögnare. Han skulle hålla dubbelt af henne, om hon verkligen vore så ädelmodig.

Emellertid, den som lefver får se, tänkte han.

Medan han sålunda väntande satt och slog pappersknifven mot bordet och pratade om dagens «on

dit», brann färgen på Gurlis kinder i allt djupare rödt.

— Hör du, Fredrik, sade hon, afbrytande de båda herrarne, — hvad skall man säga om din belefvenhet? Du har ju inte presenterat oss.

Han betraktade henne förbluffad. Det hade således endast varit hennes mening att få honom i en fälla.

— Hm, mumlade han, — jag trodde ni kände hvar andra ... Löjtnant Karlbäck, min ...

Han talade dröjande, men skulle likväl sagt ut det afgörande ordet, om icke Gurli hade viftat ett litet snabbt slag med sin näsduk.

— Se så, det behöfs icke. Jag ville blott påminna dig om dina pligter, sade hon skrattande.

— Men, fröken, inföll löjtnant Karlbäck, — jag har verkligen inte fått veta ert namn.

— Inte? Åh, ni har nog glömt det! Sade jag er inte nyss, att man i skolan kallade mig för «hartassen», emedan man ansåg «Haar» vara ett allt för kort och simpelt namn? Inte! Då har jag väl drömt det.

Löjtnant Hägerfelt teg. Han lyckönskade sig till att vara räddad för andra gången och kände sitt hjerta genomträngas af djup tacksamhet mot sin frälsande engel. Helt och hållet upptagen af dessa känslor och af den absorberande sysselsättningen att skära upp en häftad bok, kunde han icke märka, hvilka brin-

nande blickar, som hängde vid hans läppar och besvuro dem att öppna sig.

Såå, han kunde verkligen tiga i detta ögonblick! Han kunde obekymrad höra henne förneka det namn, han gifvit henne!

Rösten, som der uppe i garderoben hade hviskat ur klädningsvecken, hade försvarat honom mot en sådan onaturlighet, hvilken han aldrig skulle kunna begå, och hon hade så småningom börjat tro på den. Och nu ... nu var hon här endast och allenast för att få bekräftelse på, att denna röst haft rätt. Men han kunde det. Han *kunde* verkligen tiga nu, eller hvarför dröjde han?

Från den skära rodnaden hade hennes hy öfvergått till likblekt. Läpparne sammantrycktes allt hårdare af ett bittert leende. Hon väntade dock ännu. Men då hennes man yttrade den första frasen för att återupptaga det afbrutna samtalet, reste hon sig häftigt upp och gick fram till fönstret, som det tycktes för att binda upp en nedfallen fuchsiagren, men i verkligheten för att osedd få bita tänderna djupt in i sin hvitnade läpp.

— Förskjuten, förskjuten! ljöd det inom henne.

Det var derpå hon hade fått bekräftelse.

Och hon, som hade älskat så högt! Men hvem hade hon då älskat? Jo, en feg, en föraktlig menniska.

Först hade hennes afsigt varit att skynda upp på sitt rum med sin sorg, men tanken på hans ovärdiga uppförande väckte hennes stolthet. Han var icke värd hennes sorg. Förödmjukelsens rodnad steg upp på hennes kinder, och då dörren till matsalen öppnades, och man anmälde, att middagen var serverad, hade hon redan fattat ett annat beslut. Skulle deras vägar skiljas nu, så ville hon lemna ett minne efter sig. Han skulle aldrig glömma denna dag. Han skulle få veta, hvad hon tänkte om honom.

Herrarne stego upp, och då löjtnant Karlbäck bjöd henne sin arm, vände hon emot honom ett ansigte fullkomligt fritt från alla spår af den strid, som försiggått och försiggick inom henne.

Det var en glad middag, en sak som förefaller något besynnerlig, då man betänker, att af de tre bordsgästerna bar en på en hjertesorg och en annan på ett oroligt samvete. Man kunde ha trott, att Gurli var vid sitt glädtigaste lynne, så glänste hennes ögon och så varm var hennes hy. Oupphörligt vexlade uttrycken i hennes drag. Det hände aldrig, att hon lät samma leenden eller samma ögonkast beledsaga två idéer, och hennes infall voro af en sådan mångsidighet, att hon höll löjtnant Karlbäck i en stadigvarande öfverraskning nästan hela middagen igenom. I början hade han icke synnerligen fäst sig vid sin väns lilla fula slägting, men ju längre han var i

hennes sällskap, ju mera fjettrades hans blickar vid detta rörliga ansigte, dessa böjliga läppar, dessa graciösa händer, vid hela denna lilla person, som tycktes vara sammansatt af flere naturer och som hvart ögonblick gaf honom något nytt att tänka på.

— Vet ni, fröken, sade han, — jag önskar, att ni varit en liten tiggarflicka, och att jag en vacker morgon hittat er på landsvägen.

— För att kunna säga till mig: «min lilla vän, skaffa mig något att dricka.»

Och redan hemmastadd i löjtnantens minspel, sträckte hon sig efter den rödvinsbutelj, hvarpå hans ögon hvilat sedan en liten stund.

Han tackade skrattande, men försäkrade, att det icke var det, han ville tiggarflickan på landsvägen.

— Då kan jag inte gissa.

— Jag skulle taga er med till Stockholm och sätta in er vid teatern. Ni skulle bli en stjerna, en sol.

— Min Gud! Jag hoppas, att jag genast hade sprungit ifrån er.

— Hvarför det?

— Emedan ni kanske skulle lyckats att öfvertala mig.

Löjtnanten skrattade förnöjdt. Det var icke första gången, hon kom fram med ett dylikt litet smic-

ker. Man kunde visserligen taga det för ett halft skämt, men det smakade bra ändå, och Gurli hade iakttagit, att ju flere sådana små välsmakande saker hon gaf honom, ju ifrigare hängde hans blickar vid henne, och det var henne icke okärt för närvarande. Det var roligt att visa en viss person, att om han också ringaktade henne, så fans det dock andra, som icke gjorde det.

— Men om jag skulle blifvit aktris, fortsatte hon, — så vet jag nog hvilken genre, som passat för mig.

— Ah, ni har ändå tänkt dităt! Och det är?

— Förskjutna hustrur.

Hon såg, hur gaffeln darrade till i hennes mans hand.

— Skål, Fredrik, sade hon, — skål för din vackra hustru! Måtte du aldrig förskjuta henne!

— Skjuta henne, menar du väl, svarade han med ett något tafatt leende.

— Nej, det menar jag inte. Det skulle du inte behöfva göra, om du ville bli af med henne. Man kan döda folk på snyggt sätt, så att man icke behöfver fläcka ned sig sjelf. Låt henne bara förstå, att hon inte passar för den här verlden, så drar hon nog sjelf försorg om sin afresa. Medgif, att det är renligt och snyggt.

Löjtnant Karlbäck såg förvånad ut, och löjtnant Hägerfelt försåg sig med mera kyckling, under det han mumlade något om osmakliga qvickheter.

— En qvickhet ändå! Du inser då likväl, att det ligger förstånd deri, sade Gurli och brast med det samma ut i ett så häftigt skratt, att glaset darrade i hennes hand och några droppar vin spildes ut på duken.

Men då blef hon lika plötsligt allvarsam igen och stirrade orörlig på de röda fläckarne utan att höra, då man talade till henne.

— Se, sade hon, — en, två, tre, fyra, fem droppar blod! Tänk om de kommit från en afskuren pulsåder... det första af det bortgående lifvet! Aldrig komma de tillbaka till hjertat igen, och aldrig kommer själen tillbaka. Hon rullar bort med de der dropparne, allt längre för hvar och en som flyter ned. Hon far bort på den der floden, men hvart...

Utgående från de röda fläckarne, drog hon långsamt med två fingrar i duken ett par ränder, hvilkas mellanrum vidgades allt efter som de närmade sig bordskanten. Och hennes ögon följde med en sådan stel och spänd blick de hvita fingrarne, som om dessa verkligen dragit efter sig en vältrande blodström.

Det hade blifvit alldeles tyst i rummet. Löjtnant Karlbäck följde lika uppmärksamt hennes fingrar som

hon sjelf, och löjtnant Hägerfelt, hvilken var den ende, som hade något qvar på sin tallrik, hade upphört att äta. Han strök hastigt upp håret och gjorde en rörelse, som ville han skaka ifrån sig ett obehagligt intryck.

— Nå, Gurli, hvarför kastar du då inte salt på fläckarne? sade han otåligt.

Hennes själ befann sig emellertid så långt borta från det närvarande, att det åtgick någon tid, innan denna uppmaning kunde hinna henne. De vidöppna ögonen stirrade uttryckslösa på den talande. Men slutligen fattade hon saltspaden och strödde ett hvitt lager öfver fläckarne.

— Ja, sade hon nästan hviskande, — de binda icke längre någon själ vid sig, och man måste begrafva, hvad som skall bli jord ... När det hvita täcket sedan går bort, äro de också borta ... djupt nere i jorden. Hvem mins då, att de någonsin varit ofvanför? ...

Hon stirrade åter på sin man, lutade sig bakåt och brast ut i ett gapskratt.

— Nå? sade hon nickande åt honom.

— Hvad befalls ...?

— Lögnen är en last, som ... Nå, så fortsätt då.

— Får jag fråga hur du mår?

— Förträffligt ... Men talet, talet ...

— Hvilket tal?

— O, du sanningens apostel, hvad du är senfärdig i dag! Jag sade, att dessa vinfläckar voro bloddroppar. Det är icke sant. Nå...

Löjtnant Hägerfelt kände sig till mods, som om han öfverlemnat sig på nåd och onåd åt en dödsfiende och åsåg iordningställandet af ett nytt tortyrinstrument, hvars mekanik han ännu icke kände till.

— Vill du icke dricka ett glas vatten? frågade han och sträckte sig efter karafinen.

Men i sin sinnesrörelse egde han icke kraft nog att upprätthålla den värdighet, han antagit i min och hållning, och Gurli stötte med en lätt rörelse tillbaka hans hand.

— Det är sant, sade hon, vänd till deras gäst, — det är visserligen sant, att denna sorts osanning icke är den, som bäst lämpar sig för hans vältalighet. Det borde ha varit en nödlögn. Åh, ni skulle bara höra honom utbreda sig öfver denna synd! «Den som begagnar sig af en nödlögn till försvar», säger han, «är den föraktligaste af alla menniskor, för så vidt fegheten är den föraktligaste af alla egenskaper. Ty han är feg, lika feg som...»

— Ha, ha, ha, skrattade hennes man, i det han vårdslöst tömde sitt glas, — dina tankar ha i dag en så utsväfvande flygt, att man skulle kunna...

Resten försvann i ett mummel, som öfverröstades af Gurli.

— Lika feg som en flyende duellant, fortsatte hon. — Att icke våga lida för hvad man förbrutit... ah, hur han föraktar det! Och att af rädsla för hvad folk säger skymma undan en i och för sig hederlig handling med en väfnad af lögn, hvad är det, om icke att förnedra sig sjelf, att göra sig till ett eländigt kräldjur, som hvar och en har rättighet att trampa på, att...

En stol sköts bullersamt från bordet och en servet slungades deri.

Löjtnant Hägerfelt hade rest sig.

— Om du ursäktar, sade han, — så stiga vi upp. Du kan ju sedan sluta ditt tal för hvem, som vill höra på.

Gurli smålog, i det hon steg upp. Det var intet tvifvel om, att hennes ord träffat djupt, då han icke bättre förmådde beherska sig.

Och segerdrucken i sin framgång smög hon sig med lätta steg efter honom, när han strax derpå gick till skänken för att öppna etuiet till ett elegant likörställ, hvilket alltid stod under hans omedelbara uppsigt. Böjande sig framom honom lade hon handen på hans arm.

— Min allra käraste Fritz, sade hon smekande

— du måtte väl inte vara vid dåligt humör? Har jag kunnat säga något, som sårat dig?

Han gjorde en rörelse för att få sin arm fri.

— Ack, säg mig det!

— Var god och sköt om dina egna angelägenheter.

— Får jag då inte längre intressera mig för dina?

— Gurli, sade han och böjde sig ned emot henne för att kunna tala i låg ton, — om du fortsätter med det här, så drifver du mig till att... Ja, jag vet inte, hvad jag gör.

Lätt som en liten dansös svängde hon sig om på klacken och skrattade. Hennes hufvud var icke riktigt fritt från feber, och derför orkade hon icke sträcka sina tankar så djupt ned som dit, der hennes stora sorg låg. De sysselsatte sig för närvarande blott med den intressanta lek, hon fått i gång. Den roade henne, emedan den gick så bra, och hvad var då naturligare, än att hon skulle fortsätta!

Sedan man intagit kaffet, föreslogs och beslöts en promenad till ett så kalladt utsigtsberg, hvarifrån man skulle få den mest förtjusande öfverblick af trakten, i synnerhet nu, då solen icke var så långt från horisonten och började kasta ett praktfullt färgskimmer öfver moln, berg och trädtoppar.

Löjtnant Karlbäck höll sig troget vid Gurlis sida. Af det sätt, hvarpå han betraktade henne, lyssnade till och besvarade alla hennes ord, kunde man förledts att tro, att han började glömma det dyra löfte, han svurit på förmiddagen angående vården om sitt hjerta. Men så var likväl icke förhållandet. Han påminde sig det ganska ofta, men för hvarje gång lugnade han sig med den antagliga försäkran, att han endast studerade den unga damens egendomliga karakter och lefnadsförhållanden, och att han följaktligen icke behöfde besvära sig med några dumma farhågor. Med hjelp af sin utomordentligt skarpa iakttagelseförmåga hade han också lyckats utforska följande hufvuddrag i hennes historia, hvilka måste vara sanna, emedan han så sällan misstog sig.

Hon måste för kort tid sedan ha förlorat sina föräldrar och fått löjtnant Hägerfelt till förmyndare. Snart hade hon likväl lärt sig inse det oklokа i detta val. Det hade kommit i dagen något ofördelaktigt drag i hans karakter, eller också egde han en farlig hemlighet (troligen angående hans hustru), som hon kommit på spåren. Nog af, hon stred af någon anledning en fruktansvärd strid med denne man, som tycktes ega ett visst välde öfver henne.

Han kände sig på god väg att hata sin käre vän, men gjorde lyckligtvis icke något allvar af saken, ty dertill voro hans tankar allt för uteslutande upptagna

af en annan person, af denna Gurli, denna lilla fé, som förde honom in i en ny verld. Ja, sannerligen ny, ty allt, hvad hon talade om och visade honom, kom genom hennes ord och infall att stå i en så sällsam dager, att han icke kunde känna igen det, oaktadt han känt till det i så många herrans år förut. Och det bästa af allt, hon förstod att ställa äfven honom sjelf i en fördelaktig dager. Det var omöjligt att säga hur det kom sig, men han hade aldrig förr känt det gå så lätt att få fram dessa små anspråkslösa qvickheter, i hvilkas fabrikation hvarje något så när passabel salongshjelte måste vara hemmastadd. Han kände sig ganska nöjd med sig sjelf, och som en sådan förnöjelse mestadels förlänar en fördelaktig dager åt omgifningen, så bidrog äfven detta och, man måste tillstå det, i hög grad till hans unga följeslagerskas intagande behag.

Under det förtroligheten och sympatien sålunda allt mer tycktes ökas mellan det unga paret, ökades också så småningom antalet af de tum, som skilde dessa båda från löjtnant Hägerfelt. Till sist fann sig denne stackars man promenerande alldeles för sig sjelf midt på landsvägen, der han likaledes fick konversera så godt som med sig sjelf, ty det hände aldrig, att han fick svar på en anmärkning eller fråga, förr än han gjort om den några gånger. Först sedan man hunnit upp på berget och under en god stund

prisat den gudomliga utsigten, skedde ett närmande herrarne emellan. Man skulle tända sina cigarrer.

Denna procedur hade intet intresse för Gurli, och hon gick derför ifrån dem och fram mot den kant, hvarifrån berget stupade ned mot en stenig afgrund. En liten fin ranka, besatt med små, skära blommor, växte i en af skrefvorna ganska långt ned och sträckte ut sina spensliga stjelkar uppåt berget, liksom längtande att komma upp ur de stenar, som klämde henne.

Om den unga frun nu verkligen inbillade sig, att den stackars blomman bönföll om hjelp att komma ur sitt tvång, och hon fattades af medlidande, är svårt att säga, men hon företog sig en sak, som ingen menniska vid normalt sinnestillstånd skulle vågat. Hon började stiga ned för berget. Hållande sig fast i några hallonbuskar, tog hon fotfäste i bergets små ojemnheter och lyckades genom en märkvärdig vighet att oskadd komma ned så långt, att blott ett par alnar skilde henne från stället, der rankan bredde ut sig. Då böjde hon sig varsamt ned, grep tag om en utskjutande spets i berghällen och flyttade foten till en annan ojemnhet för att kunna böja sig ändå längre ned. Men i det samma lossnade mossan. Foten slant Hon kunde icke längre hålla sig qvar. Hon gled.

Ett förfärligt skri afbröt tystnaden, ett skri, som, då det nådde de båda männen der uppe, kom dem att

känna, som om deras pulsar förlamats, men som ögonblicket derpå dref dem fram mot afgrundens rand. De kommo dit för att se — Gud vare lofvad — ingen krossad, blödande kropp på bottnen bland stenarne, men väl en liten darrande, likblek qvinna, som hakat sig fast mellan klippstyckena, krampaktigt tryckande sina fingrar in i några grästorfvor af fruktan att fötternas stöd ännu en gång kunde svika henne.

— Håll dig bara fast. Jag kommer, ropade löjtnant Hägerfelt, som genast börjat nedstigningen.

Men hennes händer darrade af ångest.

— O Fredrik, skynda dig, skynda dig!... O Gud, jag faller!

Han var icke långt ifrån henne.

— Var lugn, sade han, — var bara lugn.

Hon skulle vara lugn. Det måste ha legat något magiskt i dessa ord, ty i det samma hon försökte lyda rådet och spände nerverna för att bekämpa sin fasa, kom minnet af dagens händelser tillbaka. Om han räddade henne, skulle han anse sig ha godtgjort åtminstone en del af den skymf, som tillfogats henne.

Nu var han der, helt nära, och bad henne försöka räcka honom handen.

Hela hennes kropp skälfde. Hennes ögon vände sig emot honom med en kall och besynnerlig blick. Men händerna tryckte hon fastare ned i mossan.

Bestört öfver detta förändrade uppförande tvekade han ett ögonblick, men sade derefter med lugn och befallande röst:

— Räck mig din hand!

— Aldrig, svarade hon, — hellre dö.

— Gurli...

Hon teg.

— Gurli... Min älskling!

Ett långt tal skulle icke kunnat uttrycka hans ånger och bön om barmhertighet på ett mera rörande sätt, än detta enda utrop. Här var det räddaren, som bad den nödställda om medlidande. Men hon vände bort hufvudet för att slippa se hans utsträckta hand.

Det hade kanske varit en möjlighet att nå hennes arm, men han vågade icke försöka af fruktan att få se henne glida ned.

Ett knakande kom Gurli att se upp.

— Om ni försigtigt fattar tag i den här grenen och sätter foten der i skrefvan, så kan ni sedan räcka mig handen.

Der uppe strax ofvanför hennes hufvud låg löjtnant Karlbäck med ena knät på en stark rönngren som han böjde ned till henne.

Hon kastade en hastig blick på den hand, som först erbjudits henne, vid hvilken hon stödt sig så många gånger förut, och som ännu väntade tåligt utsträckt i hopp att icke blifva försmådd. Derefter

grep hon tag om grenen, och inom några ögonblick hade löjtnant Karlbäcks starka armar förflyttat henne till en tryggare plats, en ganska rask handling, för hvilken han också erhöll lön i form af de varmaste tacksägelser. De voro till och med nästan öfverdrifvet hjertliga. Men Gurli viste nog, hvad hon gjorde. Hon kände till konsten att indirekt skjuta till måls, och ehuru löjtnant Karlbäck tog emot komplimangerna, viste hon nog hvem som tog emot de förgiftade pilar, som hon gömt i dem.

Det började skymma. Den rödgula färgprakt, som solen lemnat qvar vid horisonten, mattades så småningom, och månens runda skifva tilltog i stället allt mera i klarhet, ju högre hon vandrade uppåt Luftens friskhet förbyttes i kyla, och medan de gingo framåt, hade löjtnant Karlbäck en ständig sysselsättning med att svepa om Gurli hennes schal, åt hvars outtröttliga försök att halka ifrån henne hon icke kunde förmås att sjelf egna en tanke.

De skämtade icke längre som förut. Förändringen i naturens stämning hade haft inflytande äfven på dem, och samtalet rörde sig nu hufvudsakligen kring sagor och sägner från den gråa forntiden. Man sätter sig så lätt in i denna hemlighetsfulla verld, då solljuset, som framhåller de bestående tingen så klart för ögonen, att man icke kan slita sig derifrån, förbleknar. Då skymningen kastar sin slöja öfver dessa

ting, öfverlemnas uppfattningen af dem liksom af det förflutna åt inbillningskraften, som sålunda slår en bro mellan nuet och de dunkla förgångna tiderna.

Den sägen, som lifligast berörde löjtnant Karlbäcks fantasi, handlade om ett klosterrof, som skulle ha försiggått i dessa trakter. Han beundrade den modige riddare, som varit hjelten i äfventyret, och hoppades, att den unga röfvade fröken hade lärt sig älska honom. Och under det han uttalade denna mening med en röst, som sänktes och höjdes på ett särdeles mystiskt sätt, försökte han se in i sin följeslagerskas ögon. Men hon höll dem fästa på marken, och han märkte slutligen, att hon fallit i djupa tankar, en sak, som kunde ha förefallit ganska sårande, om han icke hastigt hade påmint sig, att dylika symptom bruka visa sig hos unga damer under det första stadiet af svärmeri för ett manligt föremål.

Han gjorde dock ett litet misstag, med afseende på hvem hennes tankar vände sig omkring. Det var besynnerligt nog icke kring den elegante kavaljer, som gick bredvid henne, utan kring honom, som gick bakom, han, som, mera lik en skugga än en menniska, trampade deras fotspår på ett lagom afstånd för att höra hvart och ett af deras ord. Om någon främling mött dem, skulle han otvifvelaktigt ha tagit denna

tysta, afmätt vandrande skepnad för en af de aflidnes skuggor, som natten för med sig till jorden.

Då Gurli någon gång såg sig om, mötte hon alltid hans glänsande ögon, som han hela tiden tycktes hålla fästa på henne. Hon vände slutligen bort hufvudet med en lätt rysning och vågade icke mer se tillbaka, förr än de kommit hem. Men när hon då öppnade salongsdörren och just skulle tala honom till, hade han efter vanliga spökens sed spårlöst försvunnit.

De brydde sig icke om att tända ljus. Månskenet låg in i salongen och bröt sig just öfver det lilla prydliga pianinots svarta och hvita tangenter.

Gurli satte sig ned och sjöng, utan att man bad henne. Det var det enda medel, som stod henne till buds att få några ögonblicks ro och på något sätt kunna få ge luft åt de känslor, som trängdes inom henne. Hon sjöng, tills hon icke viste hvar hon var eller hvem som stod bredvid henne, och märkte icke, att det satt en man i länstolen vid kakelugnen och stirrade på henne. Hvad detta sista beträffar, så var det dock mindre underligt, ty han hade öppnat dörren så tyst och skridit öfver golfvet så sakta, att icke ens löjtnant Karlbäck sett upp från sin lutande ställning, der han stod och hängde vid pianinot. För öfrigt satt hon med ryggen vänd mot denna stol.

Slutligen tystnade hon, lade sig bakut mot ryggstödet och såg upp mot himlen, så att månljuset öfverströlade henne. Det ljusa, lockiga håret glänste i de mjukaste skiftningar, och ansigtets själfulla uttryck skärptes ännu mer af de behagliga dagrar, som breddes deröfver. Hennes tankar måste dock ha varit plågsamma, ty hon såg lidande ut, och då en röst halfhviskade till henne, spratt hon till och såg sig omkring, som om hon icke rätt vetat, om den kommit från den yttre verlden eller från hennes eget inre.

— Ni är olycklig, hviskade löjtnant Karlbäck med en blick så spänd och skarp, som ville han säga henne, att han kände hennes hjertas hela innehåll, och att det icke var mycket lönt att göra sig till för honom.

Gurli rynkade ögonbrynen, men ändrade strax taktik och försökte skratta.

— Ja, jag vet, sade hon, — månen är de lidandes vän, och derför, att jag betraktar honom, förmodar ni, att jag har några romantiska förtroenden att meddela.

— Ni må skämta hur mycket ni vill, men tro inte, att ni kan dölja er hemlighet för någon, som intresserar sig för er.

Hans blickar borrade sig ändå djupare ned i hennes ögon.

— Fröken Gurli, fortsatte han med plötslig värme, — jag ber er, betrakta mig icke som en främling, oaktadt ni känt mig så kort tid. Ni är det icke för mig... förlåt, men jag kan inte anse er så. Och blif inte ond på mig, för att jag gissat några af edra tankar. Jag svär, att de ligga i godt förvar här i mitt bröst. Icke ett ord, jag svär. Ni tror mig ju, eller hur?

Hon bet i hop tänderna af vrede, frågande sig hvad denna menniska hade med hennes angelägenheter att göra. Och i det hon stolt vände sig ifrån honom, utbrast hon hånskrattande:

— Åh, hvad ni måtte ega för en liflig fantasi! Sådana intressanta romaner! Ni liknar sjelfva vår herre i skapelseförmåga, ty ni skapar ju af intet.

— Hon är nervös! Hon försöker blanda bort korten, sade löjtnant Karlbäck till sig sjelf.

Allt mera uppmuntrad och förvissad om sin sak, ju mera orolig hon blef, lutade han sig närmare henne.

— Fröken, hviskade han djerft, — ni måste bort härifrån!

— Hvad vågar ni säga!

Hon hade rest sig upp.

— Jag vågar säga, att er omgifning icke passar för er, och att ni sjelf insett det.

Tonen var så tvärsäker, som om några invändningar icke kunde komma i fråga, och hans stirrande ögon kommo henne allt närmare, hans blickar blefvo allt djerfvare. Hon kunde icke uthärda dem.

— Hur kan ni... O Gud, hvad menar ni?... utropade hon i plötslig förvirring och sjönk åter ned på stolen, bristande i gråt.

Den sorg, som hon kunnat stänga inom sig, så länge hon viste, att den var okänd för verlden, mäktade hon icke längre hålla tillbaka, då en omild hand gräfde i hennes hjertas sår. En hjeltemodig qvinna hade lidit, men försvarat sig. Hon kunde det icke, ty det fans väl knappt en svagare och mera känslig liten varelse i verlden, och dessutom voro hennes krafter uttömda i dagens kamp.

Löjtnanten böjde sig öfver henne. Nu gälde det att begagna sig af situationen.

— Ni vet, sade han utan att märka, att gestalten i länstolen reste sig upp, ljudlöst kom fram öfver golfvet och ställde sig bakom honom med ena handen något framåtsträckt, som vore den på väg att lyftas; — ni vet, att hvar och en är sin egen lyckas smed. Man behöfver blott litet mod för att slå till, för att bryta med gamla förvända förhållanden. Ni passar inte här. Ni måtte väl ega några slägtingar i Stockholm? Darra inte så!... Låt mig råda er...

— Låt mig råda er, kom ekot från en grof röst, i det en likaledes grof hand slog ned på löjtnant Karlbäcks axel, och hans värds högresta gestalt trädde fram i månskenet, — låt mig råda er, min ärade vän, att taga god natt.

Den ärade vännen ryggade af slaget sina goda fem steg baklänges.

— Det gör mig ondt, fortfor den grofva rösten, — att behöfva störa er så här, men vagnen står vid trappan. Den timme, ni får vänta vid stationen, tills tåget går, kan för öfrigt förflyta angenämt nog, ty om jag inte missminner mig, finnas der två särdeles näpna små värdshusflickor.

En stel bugning var den afkörde gästens hela svar. Han drog på sina handskar, knäppte dem noga, vände sig derefter till Gurli och tryckte hennes hand så hårdt, att dess veka benstomme sväfvade i verklig fara.

— Jag hoppas, sade han utan att bry sig om att sänka rösten, — nej, jag *skall* återse er.

Ögonblicket derpå fattade han sin hatt, och snart hade hans raska, snabba steg upphört att ljuda i salongen och de närgränsande rummen. Och med honom hade äfven löjtnant Hägerfelt försvunnit.

Med ansigtet gömdt i händerna sjönk Gurli åter ned på sin stol, böjde hufvudet djupt ned mot knät och satt så ännu, då hennes man kom in igen. Han

gick fram till henne, skilde hennes ena hand från ansigtet och försökte draga henne fram till fönstret.

— Se ut, sade han med det hånlöje, som under den sista halftimmen förvridit hans drag, — der far han. Hur är det, klappar ditt stackars hjerta af bedröfvelse att icke vara med?

Hon lösgjorde lugnt sin hand och sitt släp, som han trampade på, och utan att vända sig emot honom, sade hon ett iskallt god natt och gick mot dörren.

— God natt, dröm om honom! Hör på, kan jag hoppas, att du tager afsked, innan du försvinner för alltid från detta hus, eller kanske är det så godt, att vi nu . . .

Med handen på låset hade hon vändt sig om. I hennes hållning låg ingen tragisk värdighet och i blicken ingen afsigt att förkrossa, men ändå fans det något i hennes uttryck, som qväfde hans försök att fortsätta den påbörjade meningen.

Stum betraktade han henne fortfarande, och nu refs den slöja bort, som hela dagen hindrat hans syn, och han insåg, hur dödligt förolämpande den skymf varit, som han tillfogat henne. Ännu ett ögonblick, och han hade glömt alla sina egna oförrätter för den gränslösa sorg, som talade ur hennes ögon. Han störtade fram emot henne och bemäktigade sig en af hennes händer.

— Gurli... älskade, kan du förlåta mig! Förlåt din stackars Fredrik!

— För hvad?

— För att han handlat skamlöst, uselt mot dig.

— För den sista skymfen... nyss?

— För allt.

— Äfven för att du förnekat din hustru?

— Svaret dröjde, men det kom slutligen, ehuru tvekande.

— Också för det.

Hans hand slungades med kraft tillbaka.

— Hvilken oförskämdhet! utbrast hon och vände honom ryggen.

Han for tillbaka stum och förvirrad, men då dörren knarrade, kom han till besinning och drog till den igen, i det han med våld aflägsnade hennes fingrar från låset.

— Akta dig, sade han vildt. — Om du icke förlåter mig, begår du ett mord!

— Skryt inte med din tapperhet, Fredrik. Det passar illa för en feg menniska.

Fem fingrar klämde sig hårdt om hennes arm, men släppte strax åter sitt tag. Hvad hade han för rättighet att fordra upprättelse för denna beskyllning?

Endast en hviskning kom öfver hans läppar:

— Du föraktar mig då?

— Ja, ljöd det lugna svaret, — jag föraktar dig, ty du har af fruktan för menniskors hån begått en handling så låg, att få skulle kunna göra den efter. O Gud, Fredrik, hvarför gifte du dig med mig? Hvad ville du med mig, stackars fula, olyckliga flicka, då du icke älskade mig?

— Då jag icke älskade dig!

— Ja, då du icke älskade mig. Eller kallar du det att älska, att ena timmen tåla mig i ditt hus och den andra köra bort mig, på det att du icke måtte få skämmas öfver mig för dina gäster; att den ena stunden förskjuta mig, och den andra kalla mig tillbaka? En slafvinna behandlades förr i tiden på det sättet. Men, vid Gud, Fredrik, ehuru jag är en ful, obetydlig stackars varelse, den lotten är jag dock för god till. En sådan kärlek skulle smutsa ned hvilken qvinna som helst, och jag vill tusen gånger hellre tigga mitt bröd än längre lefva ett sådant lif.

Han hade sjunkit ned på en stol, der han satt som förintad.

— Du har rätt, Gurli, mumlade han, — jag är en feg, eländig stackare, som icke är värd din kärlek; men hur mycket jag ändå älskar dig, det vet jag bäst sjelf. Hvarför halkade jag inte ... hvarför föll jag inte ned för berget? Hvarför kunde jag inte få dö för dig? O Gurli, Gurli, det skulle vara min största lycka att få dö för dig. Låt bli att tro det,

om du vill, men jag önskar det. O Gud, jag önskar det...

— Hvem tror en lögnare? sade hon.

Han sprang upp och betraktade henne några ögonblick, som om han haft för mycket att säga för att kunna tala ut det.

— Du är hård, Gurli, sade han slutligen. — Du är grym. Du trampar på mig som på en mask, liksom du nyss sade, att man har rättighet att behandla mig som en sådan. Kanske har du rätt. Men för hvart tag, du trampar mig, skall jag säga dig, att jag älskar dig. Jag älskar dig, Gurli, jag älskar dig. Om du går ifrån mig, skall detta vara det sista ord, du hör från mig. Det skall förfölja dig, det skall ringa i dina öron, och om du säger aldrig så många gånger, att jag är en lögnare, så skall det svara inom dig lika många gånger, att jag älskar dig, tills du icke längre tviflar derpå. Hör du det, Gurli, jag älskar dig. Jag älskar dig...

Under nästan hela detta samtal hade hon stått lugn och kall, men det var någonting i den hjelplöshet, hvarmed han hängde fast vid sitt enda försvar «jag älskar dig», som kallade upp tårarne i hennes ögon. Och rädd, att han skulle få se dem, vände hon sig hastigt om och rusade ut.

Men ropet «jag älskar dig» följde henne, som han hade sagt. Då hon låg på soffan uppe i sitt

rum, kunde hon icke reda en enda tanke i sitt hufvud, ty detta rop öfverröstade dem alla. Slutligen satte hon sig upp och blötte pannan med vatten för att genom detta yttre medel söka väcka sitt eget jag till sjelfständigt lif.

— En feg man kan icke älska, sade hon till sig sjelf.

Och det svarade: «Jag älskar dig.»

— Om man älskar, skulle man aldrig kunna förneka den man älskar.

«Jag älskar dig.»

— Om han verkligen älskat mig, skulle han sökt att godtgöra sitt fel.

«Jag älskar dig.»

Förtviflad lade hon ned sitt hufvud igen utan att ha kommit till ett enda beslut.

Plötsligt knackade det på dörren, och en qvinlig stämma frågade, om frun sof. Hvarom icke, var det ett bref, som skulle aflemnas.

Ett bref! Det dröjde icke länge förr än Gurli höll det i sina händer och stirrade på utanskriften, förgäfves ansträngande sig för att komma i håg, hvar hon sett denna stil förut.

— Kusken, som skjutsade den främmande löjtnanten, hade det med sig hem, upplyste jungfrun, som nästan tycktes vara mera nyfiken angående innehållet än frun sjelf.

Sorgligt för henne afskedades hon dock innan brefvet öppnades och blef icke i tillfälle att bevittna sin matmors sinnesrörelse, då hon läste följande:

«Min fru!

Enligt hvad jag hört, lär detta vara er titel. Men då har ni drifvit gyckel med mig. Dock, jag vill icke tro detta om er, er, som jag skulle vilja ställa högst bland alla qvinnor jag känt.

Det *måste* vara ett missförstånd.

För att vänta på ett bref från er, stannar jag på stationen till i morgon. Skrif, jag besvär er. Ni är skyldig mig det.

Att Hägerfelt är en lögnare, det vet jag. Om jag ändå kunde hoppas, att han också var det, då han nyss i ett anfall af raseri sade mig, att ni var hans hustru!»

Blodet rusade henne åt hufvudet. Utan en tanke på det öfriga innehållet, stod hon och läste om och om igen den sista meningen. Slutligen förde hon papperet till sina läppar.

— Han sade det! Han hade ändå mod att säga det! mumlade hon och tryckte kyss på kyss på den lilla breflappen. — O Gud, du är god, utbrast hon i hänryckning, — du är god!

Men då nu brefvet åter var på väg till hennes läppar, hejdade hon sig. Hon kom i håg hvem som skrifvit det. Denne viste nu, hur skamlöst hon blifvit skymfad, och ute i verlden skulle man snart också veta det. En förskjuten qvinnas förnedring skulle alltid hvila öfver henne, så länge någon mindes, att hennes man en gång blygts öfver henne. Och skulle icke denna förnedring blifva ännu större, om han icke skulle behöfva mer än blott åter erkänna henne som sin hustru för att göra allt godt igen mellan dem? Vore det icke att medgifva honom rättigheten att behandla henne efter godtycke, som en hund eller häst eller någon annan lefvande egendom, hvilken till skydd mot sin herres nycker icke har något annat att åberopa sig på än samme herres gunst och nåd?

Det blef dubbla och mångdubbla qvadrater af papperet mellan hennes fingrar. Men slutligen kramades det häftigt i hop, och samma glädjestråle, som nyss lyste ur hennes öga, brann deri igen.

Hon hade kommit tillbaka till brefvets sista mening. Blotta ljudet deraf, då hon halfhögt upprepade den, smekte hennes öra. Han hade ändå haft mod att säga det, och således ... ja, således älskade han henne.

Ja, han älskade henne, det kände hon. Ehuru han aldrig kunde till fyllest försona hvad han brutit, hade han dock gjort allt, hvad han kunnat, och hon

tyckte sig så lefvande se hans bleka ansigte och hans sorgsna ögon, hvilkas ödmjuka blickar bådo, att hans kärlek skulle få gälda återstoden. Hon tyckte sig höra hans oafbrutna mumlande: «jag älskar dig, jag älskar dig.» Det var nästan som om detta rop hade väckt upp hennes kärlek ur dess dödssömn och arbetade för att draga fram den undan det lager af bitterhet, förakt och sårad stolthet, hvarunder den legat qväfd. Det var, som började den sjelf att röra sig. Den ville icke längre tåla det täckelse, som tryckte den. Och nu hviskades det något, som genombäfvade henne med någonting liknande en rysning, men en ljuf rysning. Det var tre små ord, som hon läst så många gånger, halkat öfver så lätt och aldrig rätt förstått, förr än de nu med en eldskrifts tydlighet sprungo upp i hennes själ.

«Kärleken förlåter allt.»

Ja, hon kände, att denna kärlekens kraft, kraften att förlåta, lefde inom henne och icke ville låta binda sig. Stoltheten, den sårade sjelfkänslan, grämelsen öfver hvad verlden skulle säga, allt detta vore sköra och usla band, som krympte och brusto för denna mäktiga känsla, som nu fylde hennes bröst.

Hon hvilade hufvudet i sina händer, trött efter den utkämpade striden. Hon kunde icke hjelpa det. Hennes kärlek hade varit för stor och stark för att

dö för det slag, som drabbat den. Och nu *måste* den lefva.

Hastigt tog hon ljuset och skyndade ut. Det yttre rummet var mörkt och ödsligt. Så fort hon kunde, utan fara för att ljuset skulle fläkta ut, gick hon igenom det. Och dörren derifrån smälde hon igen med en sådan oförsigtighet, att hon åter måste öppna den, emedan klädningen fastnat emellan.

När hon då vände sig om, föll ljusskenet på soffan vid den motsatta väggen och på en man, som just reste sig derur. Han fäste på henne ett par ögon, fullkomligt lika dem, med hvilka den spöklike mannen på landsvägen hade förföljt henne.

— Min Gud, Fredrik, utbrast hon, — har du suttit här i mörkret hela denna tid?

— Ja.

— För att se, när jag skulle rymma ifrån dig?

Han svarade icke. Hennes förändrade uppförande sysselsatte uppenbarligen hans tankar. Men det dröjde icke länge, innan han skulle få visshet om hvad det betydde. Den skänktes honom genom en mjuk hand, som lades på hans axel, en len kind, som smögs intill hans, och en smekande röst, som bad:

— Fritz, se på mig.

Han gjorde det och lade dessutom, ehuru tvekande, sin arm om hennes lif.

— Saknar du ingenting hos mig?

— Nej, intet.

— Godt, men jag har ändå förlorat något. Jag har förlorat min stolthet, hvar enda bit af den.

Han tycktes icke vara i stånd att klart fatta meningen med denna försäkran, hvarför Gurli tog fram det skrynkliga lilla papperet och stack det i hans hand. Men hvad det än hjelpte honom att förstå, icke var det något nöjsamt, ty hans uppsyn fördystrades, och efter att ha slutat läsningen, skrynklade han till det oskyldiga brefvet ännu värre än det var förut och kastade det på golfvet.

— Oförskämde usling... mumlade han med en mörk blick på Gurli, som i det samma till råga på all misshandel satte foten på den arma biljetten.

— Ja, sade hon, — jag kan heller inte tåla den der papperslappen. Den har visat mig, hvilken svag stackare jag är. Och ändå, om du viste, Fredrik, hvad jag är känslig för smicker. Jag kan uppoffra hvad som helst i förtjusningen deröfver, till och med min stolthet och aktningen för mig sjelf. Här står, att du i raseri erkände mig för din hustru. Du var svartsjuk, Fredrik, neka inte. Du var så svartsjuk, att du till och med ref ned lögnen, som skyddade din heder. Och det för mig! Denna förödmjukelse för mig, för en varelse, som är så obetydlig, så ful, så... Åh, Fredrik, medgif att det var ett stort

smicker för denna stackars förbisedda qvinna. Hon kunde icke heller bära det. Hon glömde alla löften, som hon gjort sin kränkta stolthet. Hon kom blott i håg en sak: att hon älskade dig. O, min älskade Fritz, jag förlåter dig allt, allt... allt...

Man bländas, då man kommer från mörker till ljus. Den sista timmen, tillbragt här utanför hennes slutna dörr, hade för honom varit en skärseld af qval. Och nu voro de alla med ens försvunna, som bortfläktade af en engels andedrägt. Molnen voro borta. Han var åter i ljuset, men bländad, berusad. Det var ingen stadig blick, han fäste på de fuktiga, strålande ögon, som blickade in i hans, och orden fastnade i hans strupe, så att allt, hvad han var i stånd att få fram, var några brutna ljud.

— Gurli, jag är icke värd din kärlek.

Hon slog sina armar kring hans hals.

— Jo, Fritz, en kärlek sådan som min, en svag, fåfäng varelses, är du nog värd.

— Svag...? Det är jag, som är svag, och du, som är stark, du, som kan förlåta, du, som...

— Tyst, tyst, ropade Gurli och flög upp. — Vill du verkligen påstå, att du är svag och jag stark? Vill du påstå, att vi således icke passa för hvar andra? Ack, Fritz, låt oss icke anse oss för annat än hvad vi äro: ett par stackars svaga menniskobarn, som endast äro starka i att älska hvar andra.

Och för att vara så mycket säkrare på, att han icke vidare skulle försöka att påstå någonting, förseglade hon hans läppar med en lång kyss, så lång, att de glömde bort hvad de sist talat om, och det blef så tyst, att man kunde höra lindlöfvens prassel mot rutan.

Ljuset flämtade af draget. Gurlis lockiga hår böjde sig under den hand, som smekte det, men annars var det ingenting, som rörde sig der inne, förr än den unga frun med två af sina fina fingrar försökte släta ut några veck i sin mans panna, hvilka hieroglyfer djupnat allt mer under denna paus. Hon tålde intet smolk i hans lyckas bägare.

Men det var intet smolk, utan i stället några bittra sjelfföraktets droppar, som oskiljaktigt blandat sig deri. Det var dessa, som skärpte vecken i hans panna på samma gång som en föresats i hans inre, den, att hans dyrkade lilla hustru icke längre skulle behöfva förnedra sig genom att älska en feg man.

Dagen derpå mottog löjtnant Karlbäck ett mycket artigt bref, undertecknadt «fru Hägerfelt», hvari man på det hjertligaste tackade honom för hans besök och försäkrade honom, att löjtnant Hägerfelt och hans fru med lika liflighet hoppades på ett nytt sammanträffande med honom i Stockholm, dit de ämnade sig någon gång under vinterns lopp.

Icke ett ord vidare. Ingenting, som direkt antydde på hans bref. Ingen undertryckt klagan, intet hemligt förstånd, icke ens en bruten mening, som talade om uppriktig saknad efter honom, den ridderlige, den oemotståndlige.

Löjtnant Hägerfelts svek var visserligen skamligt, men denna nonchalance var ändå mera upprörande.

Han kastade ögonblickligt sin resschal öfver axlarna och läste så innerliga förbannelser öfver det trolösa, koketta och tillgjorda qvinnoslägtet, att han i distraktionen qvarglömde sin nytända cigarr.

INNEHÅLL.

	Sid.
Rosenknoppen	3.
En knut på näsduken	21.
Blomstervasen	29.
Stämningen under ett festtal	41.
Mia	49.
Missförstådda snillen	61.
Ett skott	69.
Hur och hvarför man bildar sig åsigter	77.
Olycklig kärlek	87.
Muntergöken	103.
Om öfverenskomna möten	123.
Tant Moral	131.
Om sättet att helsa	145.
Bortstött	153.

Sid.
Ett recept . . . . . 169.
Vådan af uppskof . . . . . 183.
Otacksamhet . . . . . 199.
En rings historia . . . . . 207.
Den lyckligaste bland menniskor . . . . . 221.
Några taflor från Paris . . . . . 235.
Ett besök hos de nygifta . . . . . 273.

På Sigfrid Flodins förlag utkomna:

Vårt hem.

Af *F. Haver Schmidt.* Öfvers. från holländskan af *L. F.* 1 krona.

Under den gemensamma titeln "Vårt hem" innefattas här flere små fristående skizzer, företrädesvis ur hemmets verld, tecknade med en *Mark Twains* humor, men på samma gång med en hjertegodhet, som påminner om vår *Onkel Adam* och dertill på många ställen ett plus af idylliskt behag, som tyckes vara utmärkande för den holländska diktkonsten och som gör det hela särdeles anslående. En hvar af dessa skizzer kan betraktas såsom en verklig perla för sig och låter oss tveka vid att gifva någon företrädet. Öfversättningen är ledig och vittnar om att den blifvit utförd med förkärlek för originalet, hvilken gifver oss hopp att i nya öfversättningar på vårt språk göra en ökad bekantskap med den holländska skönlitteraturens värderika alster." (N. Dagl. Alleh.)

"Boken är öfversatt från holländskan, och med den har ett verkligt litet fynd blifvit gjordt. Midt i julbrådskan stannar man vid dessa täcka, stämningsfulla bilder, vid dessa minnen af morfar och mormor, af lille bror, af en utflygt i det gröna, af den förskräcklige tanddoktorn m. fl., och till sist vid den dröm om himlen, der författaren gör en del oväntade möten. Intet missnaivt eller sentimentalt stör det goda intrycket af dessa ledigt och behagfullt skrifna skizzer. En insats af humor saltar då och då författarens föredrag. Den vårdade öfversättningen bidrager att göra det lilla häftet till en af saisonens angenämare litteraturföreteelser." (P. o. Inr. tidn.)

Konstnärssagor

af **Elise Polko.** 3 kr.

Innehållande: Fostersystern *(van Eyck).* Trogen kärlek *(Hans Hemmling).* Rubens' stol *(P. P. Rubens).* Målade blommor *(Daniel Seghers).* Sidendrägten *(Jan Mabuse).* Dödsprofvet *(David Teniers).* Den helige Martins bild *(Anton van Dyck).* Madonnan med det sjuka barnet *(Hans Holbein).* En ynglings giftermål med en ful qvinna *(Lukas Cranach).* Undergifven, men icke kufvad *(Albrecht Dürer).* Den fattige illuministen *(Veit Gerhards).* De båda Mariorna *(Jan van Schooreel).* Katarina Weytens *(Hugo van der Goes).* Den rädde Martin *(Martin van Heemskerk).* Våga, vinna *(Rembrandt van Rijn).* Far och son *(David och Cornelis de Heem).* Tafvelvurmen *(Ludgero Tomring).* Silhuett-klipperskan *(Elisabet Fischer).* Rymmaren *(Claude Lorrain).* Giorgiones hustru *(Giorgione).*

Från knopp till blomma.

Små teckningar ur hemmets verld.

Af Elise Polko. 2 kr.

"På hvarje blad träder oss till mötes den uppfriskande känslan af en ren qvinlig själ. Vi äro säkra om att den älskvärda författarinnans bok skall i det hem, dit den kommer, öfverlefva mer än en jul, och tro, att hennes ord, när de förklinga, icke skola hafva gjort det förgäfves." (N. D. A.)

Vår tids uppfinningar inom fysikens område.

Af A. Bernstein.

Öfversättning af *C. A. Ålander*. Pris 1 kr. 25 öre.

Innehåll: Magnetismen. — Några lagar för magnetismen. — Ett lätt försök med magnetismen. — Från magnetismen till elektriciteten. — Telefonen. — Förbättringar i fjerrtalaren och talets uppfattning. — Fonografen som talmaskin. — Förbättringar i telefonens hörbarhet. — Ljusets inverkan på selen. — Bells ljustalare. — Ytterligare om Bells upptäckter. — Blickar på den utvidgade läran om ljuset. — Gåtan om ljuset. — Naturkrafternas sammanhang och motsvarighet. — Den galvaniska strömmens praktiska användning. — Induktionsströmmen. — Den magnetoelektriska maskinens utveckling. — Den elektrodynamiska maskinen. — De elektriska maskinernas egendomlighet. — Det elektriska ljuset. — Elektricitetens tidsålder. — Elektricitetens magasinering. — Telegrafiens framsteg. — Dubbeltelegrafering på en ledning. — Ljus eller värme. — Det osynliga absorberade ljuset. — Fluorescensljuset. — Fosforescensen och dess framsteg. — Ljuset och lifskraften. — Menniskoanden och naturgåfvan. — Naturkrafternas gåtfulla sammanhang. — En stor verldsgåta. — Frånstötningen i verldsrymden. — Verldseterns rol.

Naturvetenskaplig boksamling

för läsare af alla samhällsklasser. Af **A. Bernstein.** 3:e uppl. 2 delar. 5 kr.

"Bernstein är en verklig virtuos i den förmåga han ådagalägger att taga fatt på något gammalt bekant, något, som möter oss i hemmet eller på gatan, och dervid anknyta en vetenskaplig lektion. Anmälaren anser arbetet för en verklig husskatt, en bok för bildade och för "folket", för ungdom och för äldre." (Aftonbl.)

"Vi rekommendera arbetet på det varmaste hos hvarje vän af upplysningen, särskildt hos sockenbiblioteken, af hvilka intet bör sakna ett så för deras bestämmelse lämpligt verk som detta." (N. P.)

På Sigfrid Flodins förlag hafva utkommit:

FAMILJERINGEN.

Miniaturbilder af **M. P. LINDO.**

Efter holländskan af *L. F.* 1 krona.

Innehållande: Inledning. — Moderns ring. — Faderns ring. — Barnens ring. — Syskonens ring. — Mor- och farföräldrars ring. — Onklars och tanters ring. — Kusinernas ring. — Svärmoderns ring. — Svärfaderns ring. — Svågrars och svägerskors ring — Mågens ring.

SMÅ TAFLOR UR MINNET

tecknade af

VILMA LINDHÉ.

Svenskt original. 1 kr. 50 öre.

Innehållande: Bosättningsbekymmer. — Klosterklockorna. — En dröm. — Doktor Christian. — Convolvulus sepium. — I menniskans tjenst. — Ansigtet bakom gardinen. — Farmors porträtt. — Det stora genom det lilla.

Arbetet utgör N:r 15 af *Sigfrid Flodins romanbibliotek*, som för öfrigt innehåller:

MONTEZUMA. Historisk roman af *Lew. Wallace.* 4 kr. 50 öre.
EGAREN TILL HEVYLANDS. Af *C. J. Newby.* 3 kr.
IVAN DE BIRON. Hist. roman af *Arthur Helps.* 2 kr. 50 öre.
TIGGAREN VID LILLA KYRKDÖRREN. Af *E. Souvestre.* 1 kr. 50 öre.
VÄNSKAP OCH RIKEDOM. Af *A. H. Drury.* 2 kr.
PÅ ETT HÅR NÄR. Af *Mrs C. Jenkin.* 2 kr.
EN FARLIG GRANNE. Af *Emile Souvestre.* 2 kr.
ROSEN I ANTIBES. Af *E. Didier.* 2 kr.
I EGNA BOJOR. Af *Mrs C. Jenkin.* 2 kr. 75 öre.
SLOTTET SAINTE-ROCHE. Hist. roman af *H. v. Paalzow.* 3 kr.
EN ELD SOM ALDRIG SLOCKNAR. Af *J. ten Brink.* 2 kr. 75 öre.
BAKOM LÖNDÖRREN. Af *E. Billaudel.* 2 kr.
HERTIG DE CARLEPONT. Af *A. Achard.* 2 kr. 75 öre.
HVILKEN ÄR DEN RÄTTA? Af *Florence Marryat.* 3 kr.